สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
19
20
21
23
24
25
26
27
28
29
30
31

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 19 กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด จัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของกรม บริบทของท้องถิ่นและแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งร่วมกับภาคีเครือข่ายในการติดตาม ตรวจสอบให้คำแนะนำและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาและหน่วยจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ ให้สอดคล้องตามบริบทของแต่ละพื้นที่ และดำเนินกาจัดการเรียนรู้ให้กับประชาชนทุกเพศทุกช่วงวัยได้มีโอกาสเรียนรู้ ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ขอขอบคุณผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด และคณะทำงานทุกท่าน ที่ได้ร่วมรับฟังความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) จะเป็นประโยชน์ให้สถานศึกษา และหน่วยจัดการเรียนรู้ในสังกัด นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพต่อผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทุกวัยให้มีความรอบรู้ ใฝ่เรียนรู้ เป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีโอกาสพัฒนาทักษะหรือต่อยอดทักษะของตนเองให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะได้ตามความถนัดหรือความจำเป็นที่สอดคล้องและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

สารบัญ

คำนำ		ก
สารบัญ		ข
ส่วนที่ 1 บริบท แนวโน้ม และสถานการณ์ของพื้นที่ที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้	1.1 บริบทด้านกายภาพ	2
	1.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ	25
	1.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม	26
	1.4 บริบทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	36
	1.5 บริบทด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	37
ส่วนที่ 2 ทิศทางการพัฒนาพื้นที่ทีเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้	2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	43
	2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580)	47
	2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	55
	2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	57
	2.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)	60
	2.6 แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2566 – 2570)	64
	2.7 แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)	66
	2.8 แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2560 – 2579)	70
	2.9 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	79
ส่วนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานและการดำเนินงานด้านการจัด ส่งเสริมและสนับสนุนเรียนรู้ที่ผ่านมา	3.1 ข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนรู้ในจังหวัด	83
	3.2 การจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ที่ผ่านมา	100
	3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงาน	119

สารบัญ

ส่วนที่ 4 วิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดหลักของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส	4.1 วิสัยทัศน์	123
	4.2 พันธกิจ	123
	4.3 คำนิยาม	124
	4.4 เป้าหมายหลัก	124
	4.5 ตัวชี้วัดหลักและค่าเป้าหมาย	125
	4.6 คำอธิบายรายละเอียดตัวชี้วัด	130
ส่วนที่ 5 ประเด็นการขับเคลื่อน กลยุทธ์ และแนวทางขับเคลื่อน	5.1 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 1 ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของประชาชน	147
	5.2 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 2 ขยายโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต	149
	5.3 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 3 สร้างพื้นที่และระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต	150
	5.4 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต	152
	5.5 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 5 ยกระดับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	152
	5.6 แนวทางการขับเคลื่อน	154
ส่วนที่ 6 การขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดสู่การปฏิบัติ	6.1 ความเชื่อมโยงระหว่างแผนส่งเสริมการเรียนรู้กับแผนระดับต่าง ๆ	158
	6.2 ระบบและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ	160
	6.3 บทบาทของหน่วยจัดการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ	160
	6.4 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด	163
	6.5 ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ	164
ภาคผนวก	ภาคผนวก ก ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570)	166
คณะผู้จัดทำ		168

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4
ตารางที่ 2	จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2/2567 และ ภาคเรียนที่ 1/2568จำแนกตามระดับการศึกษา	6
ตารางที่ 3	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร	7
ตารางที่ 4	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net) ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2567	8
ตารางที่ 5	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net) ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568	9
ตารางที่ 6	จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567	10
ตารางที่ 7	จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567	10
ตารางที่ 8	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568	11
ตารางที่ 9	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2568	11
ตารางที่ 10	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2568	12
ตารางที่ 11	ข้อมูลภาคีเครือข่ายในพื้นที่ที่ร่วมจัดการเรียนรู้กับหน่วยงาน/สถานศึกษา	13
ตารางที่ 12	ข้อมูลด้านโครงสร้าง อาคาร สถานที่	19
ตารางที่ 13	ตารางจำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน และจำนวนครูในสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามสังกัด	26
ตารางที่ 14	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่	33
ตารางที่ 15	ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์มือถือและการมีโทรศัพท์มือถือ	37
ตารางที่ 16	ทำเนียบรายชื่อผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	84
ตารางที่ 17	ข้อมูลศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ (สกร.ระดับอำเภอ)	87
ตารางที่ 18	ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล (ศกร.ระดับตำบล)	88
ตารางที่ 19	ข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน	94
ตารางที่ 20	ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.)	95
ตารางที่ 21	ข้อมูลสถาบันศึกษาปอเนาะ	96
ตารางที่ 22	ข้อมูลบุคลากรในสังกัด	98
ตารางที่ 23	ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	100
ตารางที่ 24	ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ไตรมาส 1 – 2	102

สารบัญตาราง

ตารางที่ 25	ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ไตรมาส 3 – 4	103
ตารางที่ 26	ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ไตรมาส 1 – 2	104
ตารางที่ 27	ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ไตรมาส 3 – 4	105
ตารางที่ 28	ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไตรมาส 1 – 2	106
ตารางที่ 29	ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไตรมาส 3 - 4	107
ตารางที่ 30	ผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข	108
ตารางที่ 31	จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2/2567 และ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำแนกตามระดับการศึกษา	110
ตารางที่ 32	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร	111
ตารางที่ 33	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net) ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2567	112
ตารางที่ 34	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net) ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568	113
ตารางที่ 35	จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567	114
ตารางที่ 36	จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567	114
ตารางที่ 37	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568	115
ตารางที่ 38	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2568	116
ตารางที่ 39	จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2568	117
ตารางที่ 40	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงาน	119
ตารางที่ 41	ตัวชี้วัดหลักและค่าเป้าหมาย ของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส	125
ตารางที่ 42	ความเชื่อมโยงระหว่างแผนส่งเสริมการเรียนรู้กับแผนระดับต่าง ๆ	158

ส่วนที่ 1

บริบท แนวโน้ม และสถานการณ์ของพื้นที่ที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้

1.1 บริบทด้านกายภาพ

ข้อมูลทั่วไปสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

ชื่อเต็ม : สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

ชื่อย่อ : สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดนราธิวาส

ชื่อภาษาอังกฤษ : Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement

สถานที่ตั้ง : 32 ถนนสุริยะประดิษฐ์ ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส 96000

โทรศัพท์ : 0-7351-1807, 0-7351-2536

โทรสาร : 0-7351-3005

Email : nfe_narathiwat@hotmail.com

Web site : http://narathiwat.nfe.go.th

Facebook : https://www.facebook.com/nfenarathiwat

วิสัยทัศน์

ประชาชนในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ พร้อมเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พันธกิจ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ การจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ ของกรมส่งเสริมารเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในการดำเนินงานตามภารกิจ หน้าที่ ตามกฎหมายและเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนดพันธกิจที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่ทุกช่วงวัยอย่างหลากหลายและยืดหยุ่น เพิ่มโอกาสให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ได้หลายช่องทางตามความสนใจ ความจำเป็นและบริบทของตนเองได้อย่างต่อเนื่องทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

2) พัฒนาระบบและกลไกการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และเชื่อมโยงกันได้ ครอบคลุมหลักสูตร โปรแกรม สื่อ วิธีการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล เพื่อรองรับการเทียบโอน รับรองผล และส่งเสริมการพัฒนาคุณวุฒิตามสมรรถนะของผู้เรียน

3) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

4) พัฒนาระบบบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลและเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรอิสระ เพื่อร่วมกันสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างหลากหลายครอบคลุมทุกพื้นที่

เป้าหมายหลัก

1) ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของตนได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

2) ประชาชนในพื้นที่มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

3) บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาสทุกประเภท ทุกระดับ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้สมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและทักษะที่จำเป็นต่อการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่

4) หน่วยงานและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถใช้ข้อมูลในการบริหาร ตัดสินใจ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) หน่วยงานและสถานศึกษา มีการขับเคลื่อนความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับพื้นที่

ข้อมูลสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส เป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับกลาง ทำหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุน การส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยมีสถานศึกษาในสังกัดและแหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

สถานศึกษา 13 แห่ง

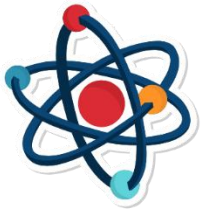
ห้องสมุดประชาชน 13 แห่ง

บ้านหนังสือชุมชน 163 แห่ง

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 6 แห่ง

ศูนย์วิทยาศาสตร์ 1 แห่ง

ศูนย์การเรียนรู้ตำบล 77 แห่ง

รถห้องสมุดเคลื่อนที่ 1 คัน

สถาบันศึกษาปอเนาะ 57 แห่ง

ข้อมูลครูและบุคลากร

ตารางที่ 1 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ที่	ตำแหน่ง/ประเภท	กรอบอัตรา (คน)	อัตรากำลังที่ปฏิบัติงาน (คน)
1	**ผู้บริหาร**		
	1.1 ผู้บริหารการศึกษา	2	2
	1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	14	11
	รวม	**16**	**13**
2	**ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**		
	2.1 ข้าราชการครู	135	132
	2.2 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	1	1
	2.3 บรรณารักษ์ชำนาญการ	1	1
	2.4 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	6	5
	2.5 นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	1	1
	2.6 นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	1	1
	2.7 บรรณารักษ์ปฏิบัติการ	2	1
	รวม	**147**	**142**
3	**ลูกจ้างประจำ**		
	ลูกจ้างประจำ	2	2
	รวม	**2**	**2**
4	**พนักงานราชการ**		
	4.1 นักวิชาการศึกษา	4	2
	4.2 นักจัดการงานทั่วไป	8	8
	4.3 นักวิชาการพัสดุ	5	5
	4.4 เจ้าพนักงานธุรการ	2	2
	4.5 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	2	2

ที่	ตำแหน่ง/ประเภท	กรอบอัตรา (คน)	อัตรากำลังที่ปฏิบัติงาน (คน)
	4.6 นักเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
	4.7 นักวิชาการเงินและบัญชี	5	4
	4.8 นักวิชาการตรวจสอบภายใน	1	1
	4.9 นิติกร	1	1
	4.10 นายช่างไฟฟ้า	1	-
	4.11 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนประจำ ศรช.	74	71
	4.12 ครูศูนย์การเรียนรู้	60	55
	4.13 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนประจำปอเนาะ	44	41
	4.14 เจ้าพนักงานพัสดุ	8	8
	4.15 บรรณารักษ์	1	1
	รวม	**217**	**202**
5	**ลูกจ้างชั่วคราว / ลูกจ้างเหมาบริการ**		
	5.1 ครูประจำกลุ่ม	-	-
	5.2 ครูผู้สอนคนพิการ	1	1
	5.3 ลูกจ้างเหมาบริการ (งบดำเนินงาน)	44	44
	5.4 บรรณารักษ์จ้างเหมาบริการ	12	12
	รวม	**57**	**57**
	รวมจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น	**439**	**416**

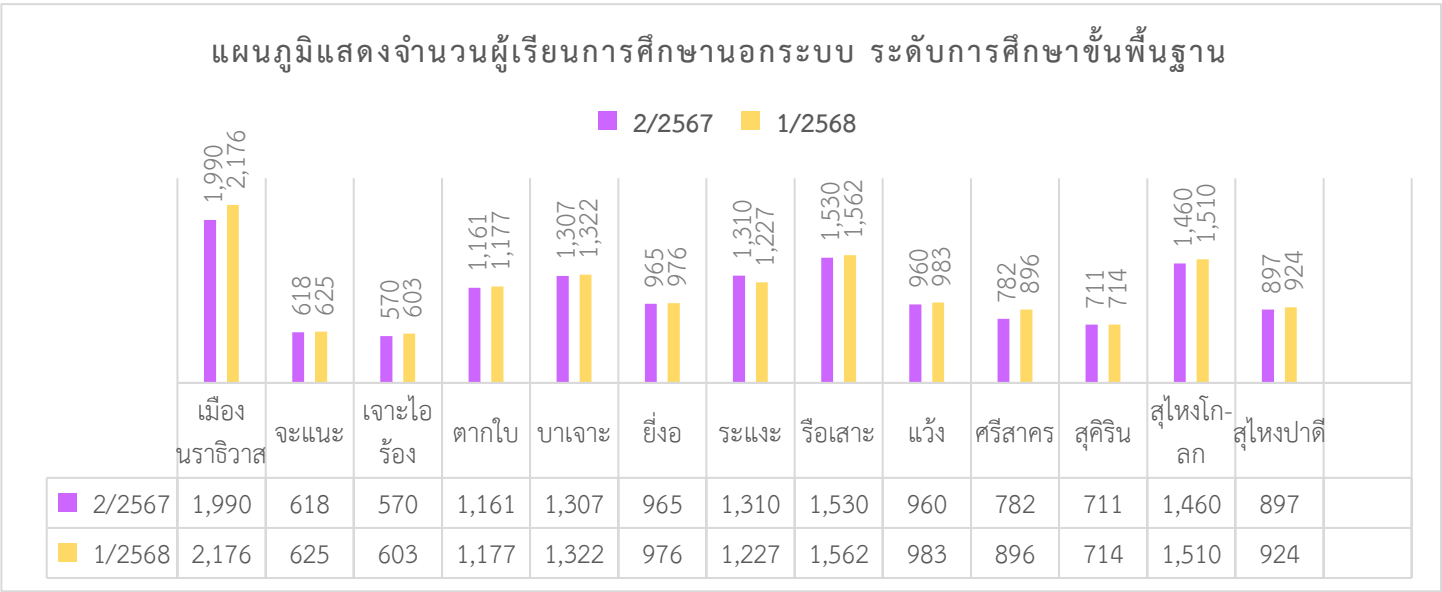
ข้อมูล ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2568

ข้อมูลผู้เรียน/ผู้รับบริการ

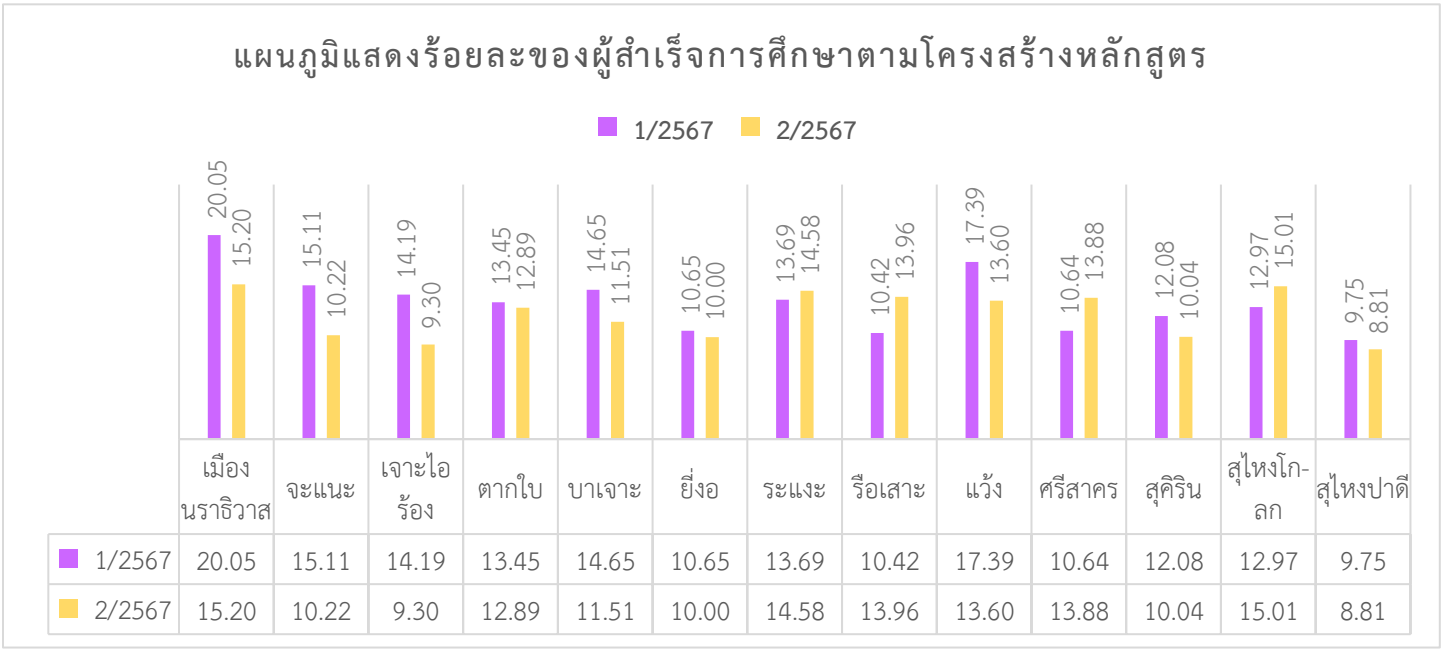
ตารางที่ 2 จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาคเรียนที่ 2/2567 และ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2568			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	568	725	697	**1,990**	610	816	750	**2,176**
2	จะแนะ	22	265	331	**618**	20	267	338	**625**
3	เจาะไอร้อง	44	267	259	**570**	44	307	252	**603**
4	ตากใบ	101	586	474	**1,161**	108	588	481	**1,177**
5	บาเจาะ	73	609	625	**1,307**	77	621	624	**1,322**
6	ยี่งอ	67	432	466	**965**	64	445	467	**976**
7	ระแงะ	101	642	567	**1,310**	87	598	542	**1,227**
8	รือเสาะ	107	771	652	**1,530**	108	758	696	**1,562**
9	แว้ง	48	409	503	**960**	48	448	487	**983**
10	ศรีสาคร	39	332	411	**782**	58	416	422	**896**
11	สุคิริน	66	310	335	**711**	46	343	325	**714**
12	สุไหงโก-ลก	170	724	566	**1,460**	170	724	616	**1,510**
13	สุไหงปาดี	30	491	376	**897**	30	508	386	**924**
	รวม	**1,436**	**6,563**	**6,262**	**14,261**	**1,470**	**6,839**	**6,386**	**14,695**

ตารางที่ 3 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 1/2566 (คน)	สำเร็จการศึกษาภาคเรียนที่ 2/2567 (คน)	คิดเป็นร้อยละ	ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 2/2565 (คน)	สำเร็จการศึกษาภาคเรียนที่ 1/2567 (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1	เมืองนราธิวาส	1,711	260	15.20	1,641	329	20.05
2	จะแนะ	646	66	10.22	708	107	15.11
3	เจาะไอร้อง	559	52	9.30	578	82	14.19
4	ตากใบ	1,047	135	12.89	996	134	13.45
5	บาเจาะ	1,294	149	11.51	1,208	177	14.65
6	ยี่งอ	830	83	10.00	836	89	10.65
7	ระแงะ	1,255	183	14.58	1,264	173	13.69
8	รือเสาะ	1,497	209	13.96	1,440	150	10.42
9	แว้ง	941	128	13.60	903	157	17.39
10	ศรีสาคร	771	107	13.88	799	85	10.64
11	สุคิริน	677	68	10.04	662	80	12.08
12	สุไหงโก-ลก	1,586	238	15.01	1,511	196	12.97
13	สุไหงปาดี	885	78	8.81	708	69	9.75
	รวม	**13,696**	**1,756**	**12.82**	**13,376**	**1,828**	**13.67**

	เมืองนราธิวาส	จะแนะ	เจาะไอร้อง	ตากใบ	บาเจาะ	ยี่งอ	ระแงะ	รือเสาะ	แว้ง	ศรีสาคร	สุคิริน	สุไหงโก-ลก	สุไหงปาดี
1/2567	20.05	15.11	14.19	13.45	14.65	10.65	13.69	10.42	17.39	10.64	12.08	12.97	9.75
2/2567	15.20	10.22	9.30	12.89	11.51	10.00	14.58	13.96	13.60	13.88	10.04	15.01	8.81

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net)
ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ระดับการศึกษา			รวม	เกณฑ์ประเมิน
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		
1	เมืองนราธิวาส	39.50	35.36	28.22	34.36	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
2	จะแนะ	67.46	51.80	44.94	54.73	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
3	เจาะไอร้อง	40.96	49.49	36.11	42.19	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
4	ตากใบ	36.26	34.59	29.51	33.45	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
5	บาเจาะ	47.88	37.60	30.53	38.67	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
6	ยี่งอ	63.24	55.39	45.83	54.82	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
7	ระแงะ	49.68	50.31	40.19	46.73	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
8	รือเสาะ	68.76	57.55	47.17	57.83	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
9	แว้ง	65.49	52.16	44.80	54.15	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
10	ศรีสาคร	63.29	53.00	37.84	51.38	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
11	สุคิริน	44.52	33.73	28.90	35.72	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
12	สุไหงโก-ลก	35.39	33.57	29.26	32.74	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
13	สุไหงปาดี	-	30.72	24.65	18.46	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
	รวม	**43.12**	**43.57**	**35.54**	**40.74**	**ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ**
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 41.99						
ลำดับที่ 48 ของประเทศ						

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net)
ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ระดับการศึกษา			รวม	เกณฑ์ประเมิน
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		
1	เมืองนราธิวาส	50.72	37.11	33.04	40.29	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
2	จะแนะ	63.74	58.97	48.48	57.06	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
3	เจาะไอร้อง	27.98	34.35	28.81	30.38	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
4	ตากใบ	39.21	34.61	31.59	35.14	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
5	บาเจาะ	39.64	44.21	29.98	37.94	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
6	ยี่งอ	53.69	40.51	31.08	41.76	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
7	ระแงะ	44.05	48.38	41.81	44.75	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
8	รือเสาะ	53.32	50.92	45.44	49.89	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
9	แว้ง	54.87	61.75	60.03	58.88	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
10	ศรีสาคร	76.43	43.42	33.04	50.96	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
11	สุคิริน	-	43.17	33.69	38.43	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
12	สุไหงโก-ลก	54.48	41.87	34.06	43.47	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
13	สุไหงปาดี	51.70	51.47	44.97	49.38	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
	รวม	**49.97**	**44.53**	**38.92**	**44.47**	**สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ**
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 44.36						
ลำดับที่ 29 ของประเทศ						

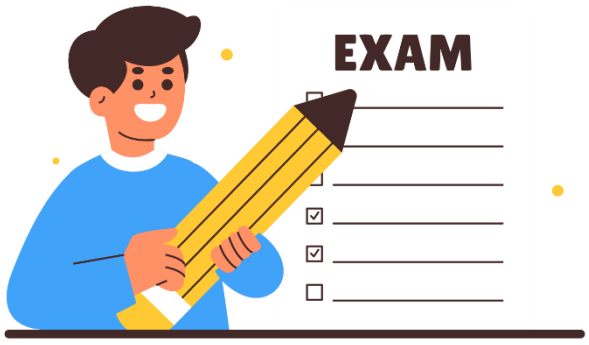

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567

ที่	สกร.อำเภอ	จำนวนผู้ลงทะเบียน การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567			รวม	จำนวนผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	-	9	5	**14**	-	7	4	**11**
2	ระแงะ	-	2	5	**7**	-	1	3	**4**
3	รือเสาะ	-	3	8	**11**	-	2	8	**10**
	รวม	**-**	**14**	**18**	**32**	**-**	**10**	**16**	**26**

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567

ที่	สกร.อำเภอ	จำนวนผู้ลงทะเบียน การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม	จำนวนผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	-	5	1	**6**	-	5	1	**6**
2	ระแงะ	1	1	5	**7**	1	1	4	**6**
3	รือเสาะ	2	2	4	**8**	-	2	4	**6**
	รวม	**3**	**8**	**10**	**21**	**1**	**8**	**9**	**18**

ตารางที่ 8 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	4	9	15	**28**	4	9	13	**26**	-	-	-	**0**
2	คณิตศาสตร์พื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	4	**4**	-	-	4	**4**	-	-	-	**0**
3	การงานอาชีพ	4	9	19	**32**	4	8	16	**28**	4	6	5	**15**
4	ภาษาไทย	4	9	19	**32**	4	9	16	**29**	2	2	3	**7**
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	4	9	19	**32**	4	8	16	**28**	3	4	6	**13**
6	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน	4	9	15	**28**	4	9	13	**26**	2	2	-	**4**
7	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	4	**4**	-	-	3	**3**	-	-	-	**0**
8	ศิลปะ	4	9	19	**32**	4	9	17	**30**	1	6	1	**8**
9	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4	9	19	**32**	4	9	17	**30**	1	1	-	**2**
10	ภาษาต่างประเทศ	4	9	19	**32**	4	9	17	**30**	-	-	1	**1**

ตารางที่ 9 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	3	9	13	**22**	-	1	5	**6**	-	-	-	**-**
2	คณิตศาสตร์พื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	1	**1**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
3	การงานอาชีพ	-	3	12	**15**	-	1	5	**6**	-	-	-	**-**
4	ภาษาไทย	1	5	14	**20**	-	1	6	**7**	-	-	1	**1**
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	-	4	13	**17**	-	2	6	**8**	-	-	1	**1**

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
6	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน	1	4	13	**18**	-	2	6	**8**	-	-	-	**-**
7	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	1	**1**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
8	ศิลปะ	2	4	14	**20**	-	1	6	**7**	-	-	1	**1**
9	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	6	14	**22**	-	1	6	**7**	-	-	-	**-**
10	ภาษาต่างประเทศ	3	6	14	**23**	-	1	5	**6**	-	-	-	**-**

ตารางที่ 10 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	-	-	**-**
2	คณิตศาสตร์พื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
3	การงานอาชีพ	-	4	3	**7**	-	4	3	**7**	-	2	-	**2**
4	ภาษาไทย	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	2	-	**2**
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	2	-	**2**
6	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	-	-	**-**
7	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
8	ศิลปะ	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	2	-	**2**
9	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	1	-	**1**
10	ภาษาต่างประเทศ	-	5	3	**8**	-	5	3	**8**	-	-	-	**-**

ภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ตารางที่ 11 ข้อมูลภาคีเครือข่ายในพื้นที่ที่ร่วมจัดการเรียนรู้กับหน่วยงาน/สถานศึกษา

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
1	เมืองนราธิวาส	เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับแก่ผู้ต้องขัง
		สถานีตำรวจภูธรเมืองนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		ค่ายจุฬาภรณ์ กรมทหารราบที่ 3 กองพลนาวิกโยธิน	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
2	จะแนะ	องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจะแนะ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
		สำนักงานประมงอำเภอจะแนะ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
3	เจาะไอร้อง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปิเหล็ง	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		สถานีตำรวจภูธรเจาะไอร้อง	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		โรงเรียนบ้านจูโว๊ะ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		โรงเรียนบ้านมะรือโบออกมิตรภาพ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4	ตากใบ	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอตากใบ	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
		โรงเรียนบ้านศาลาใหม่	แก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด การสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท
		โรงเรียนวัดโคกมะม่วง	แก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด การสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท
		เทศบาลเมืองตากใบ	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
5	บาเจาะ	องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง	ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร บุคลากรและสถานที่
		สำนักงานเกษตรอำเภอบาเจาะ	ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร บุคลากรและสถานที่
		สำนักงานเกษตรอำเภอบาเจาะ	ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร บุคลากรและสถานที่
		ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน	แก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด การสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท ที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง
6	ยี่งอ	องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		โรงเรียนบ้านบูเกะกอตอ	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		โรงเรียนร่มเกล้า	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษ	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		กองร้อยทหารพรานนาวิกโยธินที่ 9	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
7	ระแงะ	ที่ว่าการอำเภอระแงะ	ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งทรัพยากร บุคลากร อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ที่เข้ารับบริการกิจกรรม/หลักสูตร/การอบรม

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
			ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
		หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 45	ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งทรัพยากร บุคลากร อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ที่เข้ารับบริการกิจกรรม/หลักสูตร/การอบรม ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
		สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอระแงะ	ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งทรัพยากร บุคลากร อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ที่เข้ารับบริการกิจกรรม/หลักสูตร/การอบรม ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
		สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอระแงะ	ส่งเสริมและสนับสนุนทั้งทรัพยากร บุคลากร อาคารสถานที่ในการจัดการศึกษา ที่เข้ารับบริการกิจกรรม/หลักสูตร/การอบรม ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
8	รือเสาะ	ที่ว่าการอำเภอรือเสาะ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		สำนักงานสาธารณสุขอำเภอรือเสาะ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงเรียนอิบตีดาวิทยา	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงเรียนบ้านบือเล็งใต้	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
9	แว้ง	ที่ว่าการอำเภอแว้ง	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงพยาบาลอำเภอแว้ง	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		สถานีตำรวจภูธรแว้ง	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
		หน่วยเฉพาะกิจทหารพรานที่11	ส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
		โรงเรียน้านเจ๊ะเหม	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
10	ศรีสาคร	สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอศรีสาคร	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงพยาบาลศรีสาคร	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกลูบี	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		กองร้อยทหารพรานทุกหน่วย	ความปลอดภัยครูและบุคลากรทางการศึกษา
11	สุคิริน	ที่ว่าการอำเภอสุคิริน	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
		มัสยิดนูรุลฮีดายะห์	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงเรียนสุคิรินวิทยา	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านไอปาโจ	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
12	สุไหงโก-ลก	โรงพยาบาลสุไหงโก-ลก	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
		สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสุไหงโก-ลก	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
		วิทยาลัยการอาชีพสุไหงโก-ลก	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
		สถานีตำรวจภูธรสุไหงโก-ลก	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
13	สุไหงปาดี	สถานีตำรวจภูธรสุไหงปาดี	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
		สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสุไหงปาดี	ส่งเสริม สนับสนุน ปกป้องคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
		โรงเรียนอิสลามบำรุง	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		โรงเรียนวัดประชุมชลธารา	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
14	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาวะ	พัฒนาและขับเคลื่อนการเรียนรู้ ด้านสุขภาวะในพื้นที่เรียนรู้เพื่อสร้างการเรียนรู้และการเสริมสร้างสุขภาวะให้แก่เด็กและเยาวชนทั่วไป
		มูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	ร่วมจัดส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร โดยมุ่งหวังที่จะช่วยเพิ่มโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษา
		สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	สร้างความเข้าใจให้สาธารณชนตระหนักในความสำคัญของวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี
15	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ความร่วมมือจัดการเรียนรู้
		สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		วิทยาลัยเทคนิคบางนรา	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
		ชมรมสถาบันศึกษาปอเนาะ จังหวัดนราธิวาส	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ.ให้ผู้เรียนที่อาศัยอยู่ประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ
		สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนราธิวาส	ร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยในจังหวัดนราธิวาสให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลด้านโครงสร้าง อาคาร สถานที่

ตารางที่ 12 ข้อมูลด้านโครงสร้าง อาคาร สถานที่

1) ที่ตั้ง ลักษณะอาคาร

ที่	ชื่ออาคาร	ที่ตั้ง	ลักษณะอาคารสำนักงาน	ปีที่ก่อสร้าง	วัสดุหลัก	จำนวนชั้น	พื้นที่ใช้สอย (ตร.ม.)	พิกัด (Lat, Long)
1	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	32 ถนนสุริยะประดิษฐ์ ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส	เอกเทศ	2539	คอนกรีตทั้งหลัง	4	320	6.42351463258408, 101.82057686210409
2	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส	32 ถนนสุริยะประดิษฐ์ ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส	เอกเทศ	2535	คอนกรีตทั้งหลัง	3	1151	6.423523199908263, 101.82054128668506
3	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจะแนะ	153/1 หมู่3 ตำบลจะแนะ อำเภอจะแนะ	เอกเทศ	2558	คอนกรีตทั้งหลัง	2	108	6.102958, 101.691456
4	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเจาะไอร้อง	หมู่1 ตำบลจวบ อำเภอเจาะไอร้อง	เอกเทศ	2554	คอนกรีตทั้งหลัง	2	108	6.225670, 101.810
5	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตากใบ	ถนนพิทักษ์ประชากิจ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ	ใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่น	2517	คอนกรีตเสริมไม้	1	87.5	6.260045, 102.054507
6	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยี่งอ	ถนนรามโกมุท หมู่ที่ 1 ตำบลยี่งอ อำเภอยี่งอ	เอกเทศ	2536	คอนกรีตทั้งหลัง	1	240	6.4026957, 101.7087178

ที่	ชื่ออาคาร	ที่ตั้ง	ลักษณะอาคารสำนักงาน	ปีที่ก่อสร้าง	วัสดุหลัก	จำนวนชั้น	พื้นที่ใช้สอย (ตร.ม.)	พิกัด (Lat, Long)
7	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบาเจาะ	ถนนเพชรเกษม ตำบลบาเจาะ อำเภอบาเจาะ	เอกเทศ	2537	คอนกรีตทั้งหลัง	1	280	6.515929286483384, 101.6536731836049
8	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรือเสาะ	ถนนรือเสาะสนองกิจ หมู่ที่ 1 ตำบลรือเสาะออก อำเภอรือเสาะ	ใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่น	2524	คอนกรีตเสริมไม้	2	217.5	6.3994572, 101.518709
9	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอระแงะ	ที่อยู่ 27/1 หมู่ 7 ถนนระแงะมรรคา ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ	เอกเทศ	2553	คอนกรีตทั้งหลัง	2	140	6.293073, 101.714455
10	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอแว้ง	ถนนโต๊ะเวง ตำบลแว้ง อำเภอแว้ง	เอกเทศ	2552	คอนกรีตเสริมไม้	1	184	5.927753, 101.882754
11	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุคิริน	72/15 หมู่ 4 ตำบลสุคิริน อำเภอสุคิริน	เอกเทศ	2549	คอนกรีตทั้งหลัง	1	70	5.9391488765360885, 101.77304009818981
12	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสาคร	หมู่1 ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร	เอกเทศ	2554	คอนกรีตทั้งหลัง	2	3 งาน 72.3 ตร.ว.	6.3968211, 101.176287

ที่	ชื่ออาคาร	ที่ตั้ง	ลักษณะอาคารสำนักงาน	ปีที่ก่อสร้าง	วัสดุหลัก	จำนวนชั้น	พื้นที่ใช้สอย (ตร.ม.)	พิกัด (Lat, Long)
13	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงโก-ลก	เลขที่ 52/2 ถนนทรายทอง ซอย 2 ตำบลสุไหง โก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก	เอกเทศ	2504	คอนกรีตทั้งหลัง	1	154 ตร.ว.	6.02822, 101.96811
14	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงปาดี	ถนนฉัตรวาริน ตำบลปะลุรู อำเภอสุไหงปาดี	เอกเทศ	2563	คอนกรีตทั้งหลัง	1	185	6.0873650, 101.8789940
15	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส	เลขที่ 224 หมู่ที่ 10 ตำบลลำภู อำเภอเมืองนราธิวาส	เอกเทศ	2557 2564 2566	คอนกรีตทั้งหลัง	อาคารดาราศาสตร์ จำนวน 3 ชั้น อาคารสำนักงาน จำนวน 2 ชั้น อาคารห้องปฏิบัติการ จำนวน 1 ชั้น	2980.42	6.42045422327468, 101.7950632

2) การใช้งานอาคาร

ที่	ชื่ออาคาร	ห้องน้ำ (ห้อง)	ห้องประชุม (ห้อง)	ห้องเก็บของ (ห้อง)	การเข้าถึงของผู้ใช้บริการ (ผู้พิการ) เช่น ทางลาด, ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ	อาคารเอนกประสงค์ (แยกจากอาคารสำนักงาน)
1	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	28	3	4	ไม่มี	มี
2	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส	16	2	1	มี	ไม่
3	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจะแนะ	2	1	1	ไม่มี	ไม่
4	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเจาะไอร้อง	3	1	1	ไม่มี	มี
5	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตากใบ	1	1	ไม่มี	ไม่มี	ไม่
6	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยี่งอ	2	1	มี	ไม่มี	ไม่
7	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบาเจาะ	4	1	ไม่มี	ไม่มี	ไม่
8	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรือเสาะ	2	1	ไม่มี	ไม่มี	มี
9	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอระแงะ	2	1	1	ไม่มี	ไม่
10	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอแว้ง	2	1	1	ไม่มี	ไม่
11	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุคิริน	2	1	ไม่มี	ไม่มี	ไม่
12	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสาคร	2	1	ไม่มี	ไม่มี	มี
13	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงโก-ลก	2	1	มี	มี	ไม่
14	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงปาดี	2	1	ไม่มี	ไม่มี	มี
15	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส	63	2	13	มี	มี

3) ระบบสาธารณูปโภค ความปลอดภัย

ที่	ชื่ออาคาร	ระบบไฟฟ้า	ระบบน้ำประปา	กล้องวงจรปิด (ตัว)	ระบบป้องกันอัคคีภัย
1	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	10	มีถังดับเพลิง
2	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	5	มีถังดับเพลิง
3	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจะแนะ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	น้ำบาดาล	5	ไม่มีถังดับเพลิง
4	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเจาะไอร้อง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	3	ไม่มีถังดับเพลิง
5	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตากใบ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	4	ไม่มีถังดับเพลิง
6	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยี่งอ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	น้ำบาดาล	5	ไม่มีถังดับเพลิง
7	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบาเจาะ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	8	มีถังดับเพลิง
8	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรือเสาะ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	-	มีถังดับเพลิง
9	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอระแงะ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	3	มีถังดับเพลิง
10	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอแว้ง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	3	ไม่มีถังดับเพลิง
11	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุคิริน	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	-	ไม่มีถังดับเพลิง
12	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสาคร	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	4	ไม่มีถังดับเพลิง
13	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงโก-ลก	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	8	ไม่มีถังดับเพลิง

ที่	ชื่ออาคาร	ระบบไฟฟ้า	ระบบน้ำประปา	กล้องวงจรปิด (ตัว)	ระบบป้องกันอัคคีภัย
14	ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับอำเภอสุไหงปาดี	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	4	ไม่มีถังดับเพลิง
15	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนราธิวาส	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การประปาส่วนภูมิภาค	20	ระบบแจ้งเตือน จำนวน 14 จุด ถังดับเพลิง จำนวน 31 ถัง จุดสายยาง จำนวน 6 จุด

1.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดนราธิวาส มีแนวโน้มเติบโต มีขนาดเศรษฐกิจเล็กที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยในปี 2565 จังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 44,835 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 จำนวน 46,036 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 2.68 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส เปลี่ยนจากภาคเกษตรไปสู่ภาคบริการ ภาคการก่อสร้างและการขนส่งเติบโตดี อย่างไรก็ดี ภาคการเกษตรยังคงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส เนื่องจากกำลังแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม โดยเมื่อพิจารณากิจกรรมที่สำคัญทางเศรษฐกิจ จากโครงสร้างของผลิตภัณฑ์จังหวัดนราธิวาส ในปี 2565 สามารถแบ่งออกเป็น 9 ภาคการผลิต ซึ่งภาคการผลิตที่มีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง คือ ภาคการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ส่วนภาคอุตสาหกรรม ภาคสาธารณูปโภคและภาคภาคการเงินและการ ประกันภัย มีการเปลี่ยนแปลงไม่มาก เนื่องจากการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมใหม่ในจังหวัดมีน้อย และอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นต้น ซึ่งสร้างมูลค่าเพิ่มได้น้อย ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการเข้ามาลงทุนในพื้นที่ จึงเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด ในส่วนของภาคการค้าและภาคบริการการท่องเที่ยวมีแนวโน้มลดลง ซึ่งในอดีตเป็นภาคการผลิตที่สร้างรายได้ให้จังหวัดได้อย่างมาก จึงต้องเร่งฟื้นฟูเรื่องการค้าและการท่องเที่ยวเพื่อพลิกฟื้น เศรษฐกิจของจังหวัด

การค้าชายแดน จังหวัดนราธิวาสมีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซียบริเวณรัฐกลันตัน โดยมีด่านการค้าชายแดนที่สำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ 1) ด่านชายแดนสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก - ด่านรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน 2) ด่านชายแดนบูเก๊ะตา อำเภอแว้ง – ด่านบูกิตบุหงา รัฐกลันตัน 3) ด่านชายแดนตากใบ อำเภตากใบ – ด่านเป็งกาลันกุโบว์ รัฐกลันตัน

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2558 พื้นที่ครอบคลุม 5 ตำบล ใน 5 อำเภอ ได้แก่ ตำบลละหาร อำเภอยี่งอ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส ตำบลสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ และตำบล โล๊ะจูด อำเภอแว้ง เนื้อที่รวม 146,981.25 ไร่ ในปัจจุบันเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญและด่านศุลกากร (คาดว่าจะแล้วเสร็จตามแผนงานในปี 2569) การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่พัฒนา (ศอ.บต. อยู่ระหว่างพิจารณาเรื่องการจัดซื้อที่ดิน) และการจัดทำผังเมืองรวม

ผลผลิตทางการเกษตร ในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่เพาะปลูก (เนื้อที่สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น) ทั้งหมด1,271,571 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.47 จากเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งหมดของจังหวัด (คิดเป็นร้อยละ 45.30 ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด) สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวผลแก่ ลองกอง ข้าวนาปี ทุเรียน มังคุด และเงาะ (สินค้าเกษตรอื่น ๆ เช่น หมาก มะม่วง ลางสาด พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น) โดยสัดส่วนเนื้อที่ยืนต้นต่อเนื้อที่สวนไม้ผลและไม้ยืนต้นมากที่สุด คือ ยางพารา ที่ร้อยละ 72.06 กล่าวได้ว่า ยางพาราเป็นพืชทางเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดนราธิวาส

1.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ด้านการศึกษา

โครงสร้างทางการศึกษา

ในปีการศึกษา พ.ศ. 2567 จังหวัดนราธิวาสมีสถานศึกษารวมทั้งหมด 1,434 แห่ง โดยมีโรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เขตพื้นที่การศึกษา) จำนวน 357 แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 243 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 18 แห่ง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 12 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 แห่ง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์/สถานสงเคราะห์ จำนวน 3 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส จำนวน 13 แห่ง โรงเรียนเอกชนในระบบ จำนวน 101 แห่ง และโรงเรียนอกชนนอกระบบ จำนวน 729 แห่ง สถานการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง โรงเรียนในสังกัดเทศบาล จำนวน 10 แห่ง โรงเรียนอนุบาลในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส (ศพด.) จำนวน 208 แห่ง และ โรงเรียนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 44 จำนวน 5 แห่ง

ตารางที่ 13 ตารางจำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน และจำนวนครูในสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามสังกัด

หน่วยงาน/สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน นักเรียน	จำนวนครู
กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	**1,205**	**254,886**	**14,457**
1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	**357**	**94,617**	**5,316**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1	148	32,863	1,820
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2	117	27,082	1,580
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3	75	19,022	1,047
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานราธิวาส	17	15,650	869
2) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	**3**	**1,750**	**269**
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส	1	711	137
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39	1	534	54
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 66	1	505	78
3) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)	**2**	**1,690**	**141**
- วิทยาลัยเทคนิคบางนรา	1	754	71
- วิทยาลัยการอาชีพสุไหงโก-ลก	1	936	70

หน่วยงาน/สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน นักเรียน	จำนวนครู
4) กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)			
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	13	14,439	286
5) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)			
- สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส	830	142,390	8,445
• โรงเรียนเอกชนในระบบ	101	62,862	2,887
• โรงเรียนเอกชนนอกระบบ	729	79,528	5,558
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	**2**	**6,541**	**790**
1) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนร.)	**1**	**5,023**	**601**
- โรงเรียน มนร.วิทยานุสรณ์	-	53	33
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	-	3,047	429
- วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส	-	1,472	101
- วิทยาลัยการอาชีพตากใบ	-	157	14
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส	-	294	24
2) วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส (วชช.)	**1**	**1,518**	**189**
กระทรวงมหาดไทย (มท.)	**222**	**15,784**	**901**
1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	**14**	**6,787**	**483**
- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส	6	3,080	233
- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก	4	2,794	177
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4	913	73
2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส (ศพด.)	**208**	**8,997**	**418**
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.)	**5**	**570**	**68**
1) โรงเรียนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 44	**5**	**570**	**68**
รวม	**1,434**	**277,781**	**16,216**

ที่มา : แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2568 - 2570)

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567

จังหวัดนราธิวาสมีนักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้นจำนวน 277,781 คน ประกอบด้วย นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 180,367 คน นักเรียน/นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จำนวน 8,178 คน นักเรียนในโรงเรียนเอกชนนอกระบบประเภทศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) จำนวน 71,118 คน นักเรียนในโรงเรียนเอกชนนอกระบบประเภทสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวน 6,847 คน นักเรียนในโรงเรียนเอกชนนอกระบบประเภทวิชาชีพ จำนวน 1,554 คน นักเรียนในโรงเรียนเอกชนนอกระบบประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต จำนวน 9 คน นักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 8,997 คน นักเรียนในศูนย์การศึกษาประจำจังหวัดนราธิวาส จำนวน 711 คน

คุณภาพทางการศึกษา

จังหวัดนราธิวาส มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติในทุกระดับ ทุกช่วงวัยและทุกระบบ ได้แก่ การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาอิสลามศึกษาระดับชาติ (I-NET) ระดับตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติการศึกษานอกระบบ (N-NET) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช.และปวส. ต่ำกว่าระดับประเทศและต่ำกว่าระดับภาคทุกการประเมิน คุณภาพการศึกษาของจังหวัดนราธิวาสจึงอยู่ในลำดับสุดท้ายของประเทศ **ดังนั้น ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาของจังหวัดนราธิวาส จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญมาก จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน โดยการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนนักเรียนเพื่อการพัฒนากำลังคนของจังหวัด**

สถานการณ์และแนวโน้มการจัดการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส

การจัดการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ต้องเผชิญปัญหาและความท้าทาย ในหลายมิติด้วยกันทั้งในส่วนที่เกิดจากกระแสความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจการเมือง และสังคม สืบเนื่องจากความร่วมมือ และการรวมตัวของกลุ่มประเทศต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคอาเซียนและกลุ่มประเทศภายนอกอาเซียน รวมทั้ง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่เกิดจากอัตราการเกิดของประชากรและการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเยาวชน ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ และที่สำคัญคือ ปัญหาความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาที่เป็นความท้าทายในการจัดการศึกษา ได้แก่

1) ปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงและเกิดความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถึงแม้ว่าปัญหามีแนวโน้มลดลง แต่ยังมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจความไม่ไว้วางใจกัน ระหว่างคนบางกลุ่มที่มีแนวความคิดขัดแย้งกัน ต้องการแบ่งแยกดินแดน นำเอาเงื่อนไขใช้ความรุนแรงสร้างความหวาดกลัวและเกิดความระแวงกัน โดยใช้ความแตกต่างและความหลากหลายของชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่เป็นเงื่อนไข สร้างความชอบธรรมในการสร้างความรุนแรง มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่เกิดกับนักเรียน ครู และสถานศึกษา

2) ปัญหาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ซึ่งกลุ่มผู้ไม่หวังดียังคงใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือในการมอมเมาเยาวชน ในการสร้างความขัดแย้งและเป็นเป้าหมายในการค้ายาเสพติด รวมทั้งปัญหา เรื่องการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึ่งประสงค์และ การรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเยาวชน

3) คุณภาพการศึกษา จากผลการทดสอบทางการศึกษายังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งมีผลกระทบจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ การจัดการเรียนการสอนไม่เต็มที่ ปัญหาการใช้ภาษาที่มีความแตกต่างจากภูมิภาคอื่นๆ ในการใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้และการใช้ภาษาไทย ยังมีปัญหาต่อการสร้างความเข้าใจในบทเรียนของผู้เรียน ปัญหาการอ่านออก เขียนได้ยังคงเป็นปัญหาหลักของการศึกษา ภาระงานของครูที่มีมากเกินไป และความเข้าใจการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูยังมีน้อย นอกจากนี้สื่อการเรียนรู้ยังเป็นปัญหา เรื่องความไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตตามหลักศาสนา การพัฒนาครูผู้สอนอย่างเข้มข้นเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา และการผลิตสื่อที่สามารถให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ได้ง่าย เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

4) ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับวิถีศาสนา โดยเฉพาะศาสนาอิสลามจึงนิยมให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนวิชาสามัญ ควบคู่กับศาสนา จึงควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรและสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาดังกล่าวให้ได้มาตรฐาน

5) การจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตกำลังคนรองรับ โครงการต้นแบบเมืองสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีระบบแนะแนวที่เข้มแข็ง เพื่อให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในสายวิชาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน

6) การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติยังขาดความสมดุลด้วยความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องอาศัยปัจจัยทรัพยากรธรรมชาติ ในการผลิตและการสร้างมลพิษจากระบบการผลิตภาคอุตสาหกรรม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อความสมดุลทางธรรมชาติทำให้เกิดภัยพิบัติ เกิดอุทกภัยและภาวะโลกร้อน การศึกษาจะต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ จากสถานศึกษาสู่ชุมชน เช่น การจัดการน้ำ การบริหารจัดการขยะมูลฝอย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การเห็นคุณค่าของการประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ

7) โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ปัญหาความเลื่อมล้ำในการเข้ารับบริการทางการศึกษายังเป็นปัญหาในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากข้อมูลทางการศึกษายังปรากฏข้อมูลประชากรวัยเรียนที่ไม่ได้รับการศึกษา ในทุกช่วงอายุ และอัตราการศึกษาต่อยังอยู่ในระดับต่ำ สถานศึกษาที่คุณภาพแตกต่างกัน การมีสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้รับงบประมาณสนับสนุนจำกัด ทำให้โรงเรียนไม่มีความพร้อมและยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นเหตุให้ประชาชนได้รับบริการการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกับโรงเรียนในเขตเมืองหรือพื้นที่อื่น ๆ

8) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากภาคประชาชน และชุมชนในพื้นที่โดยเฉพาะโรงเรียนของรัฐ ถึงแม้ว่าการบริหารจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างเงื่อนไขให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา แต่ไม่มีการมีส่วนร่วมของภาคส่วน

ต่าง ๆ อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการ บูรณาการงานด้านการศึกษา ระหว่างหน่วยงานและผู้รับผิดชอบการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ศาสนาและภาษา

จังหวัดนราธิวาส มีประชากรนับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 85.91 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 11.02 อีกร้อยละ 3.07 นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ มีมัสยิด 669 แห่ง มีวัด 80 แห่ง สำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารในพื้นที่ค่อนข้างหลากหลาย เพราะมีหลายกลุ่มมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ อาทิ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยภาคใต้อื่นๆ ภาษาถิ่นสำเนียงเจ๊ะเหเป็นภาษาอัตลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอตากใบ สำหรับประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามนิยมใช้ภาษาพื้นเมืองหรือภาษายาวีในชีวิตประจำวันมากกว่าภาษาไทย ซึ่งจะคล้ายคลึงกับภาษามลายูของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน

วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี

ในจังหวัดนราธิวาส มีสังคมแบ่งออกได้ตามภาษาและศาสนา เป็น 3 รูปแบบ คือ

1) สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่น และนับถือศาสนาอิสลาม
2) สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ
3) สังคมชุมชนที่พูดภาษาจีนและนับถือศาสนาอื่น เช่น พุทธ และคริสต์

สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่นและนับถือศาสนาอิสลามนั้น มักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อยู่เป็นหมู่บ้าน ประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกัน ส่วนน้อยที่ปะปนกัน ถ้าจำเป็นก็อยู่ปะปนกันบ้าง การนับถือศาสนา ต่างคนต่างปฏิบัติศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกัน อยู่ด้วยกันโดยสันติ มีบ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนา แต่เป็นเรื่องเล็กน้อย ปัจจุบันผู้ที่พูดภาษามลายูถิ่น ก็สามารถพูดภาษาไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น กว้างออกไปตามความเจริญของท้องถิ่น และ ความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพสัมพันธ์กัน สำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทย บางส่วนก็สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้ นับเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรม แห่งยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของชุมชนมักเกิดขึ้นโดยถือศาสนสถาน เป็นจุดศูนย์กลาง เช่น วัด มัสยิด หรือสุเหร่า เพราะต้องอาศัยคนที่รวมกันเข้าเป็นชุมชนที่สนับสนุนค้ำจุน

ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะ ที่คล้ายคลึงกันและไม่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์ การบวชนาค วันออกพรรษา ประเพณีเดือนสิบ (วันสารทไทย) และประเพณีวันลอยกระทง ชาวไทยที่นับถือ ศาสนาคริสต์ ก็จะมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับจังหวัดอื่นๆ สำหรับ ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความแตกต่างไปบ้าง

การแต่งกาย

ชาวนราธิวาสในปัจจุบัน แต่งกายกันตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามก็แต่งกายแบบที่นิยมของชาวมุสลิมโดยทั่วไป ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธก็แต่งกายตามแบบของชาวไทยที่นิยมโดยทั่วไป ชาวพุทธไม่ได้นิยมเครื่องแต่งกายแบบชาวฮินดูหรือชาวอินเดียอันเป็นแหล่งของศาสนาพุทธ ชาวพุทธในชนบทแต่งกายแบบไทยแท้ตามสบาย ถ้าอยู่ในเมืองแต่งกายแบบสากลหรือตามที่ทางราชการไทยบัญญัตินิยมค่อนข้างไปทางยุโรป ในจังหวัดนราธิวาสมีผู้นับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น คริสต์ ฮินดู ชาวชนบทที่กล่าวว่าแต่งกายตามสบายนั้น เพราะภาคใต้มีอากาศแบ่งเป็น 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูฝน เท่านั้น ไม่มีฤดูหนาว ชาวชนบทที่เรียกว่าชาวบ้านนั้น ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม เรื่องการสวมเสื้อมีความจำเป็นน้อย สิ้นเปลือง จึงไม่ใคร่สวมเสื้อเว้นแต่ผู้หญิง

ผู้ชายจะนุ่งโสร่งหรือกางเกงขาสั้น โพกหัวหรือคลุมหัว ทำไร่ทำนา ทำสวนหรือหาปลา ถ้าเข้าเมืองหรือเข้าสังคมก็แต่งกายเรียบร้อย ตามความนิยมของสังคมในท้องถิ่นนั้น สำหรับชาวมุสลิมผู้คงแก่เรียนในทางศาสนามักนิยมแบบชาวอาหรับก็มีอยู่เป็นอันมาก จะเห็นอยู่ทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์นี้ การแต่งกายของคนรุ่นใหม่ มักวิวัฒนาการไปตามรูปแบบของชาวยุโรปมาก โดยเฉพาะบุคคลที่ประกอบอาชีพรับราชการ ธุรกิจ หรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ

ประเพณี

ประเพณีของชาวไทยพุทธ

1) ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ โดยจัดในวัดทุกวัดในวันแรม 14 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ เดือน 10 โดยทำร้านจัดสำรับอาหารคาวหวานไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปู่ ย่า ตา ยาย และบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว)ร้านที่วางอาหารเรียกว่า ร้านเปรต สร้างไว้กลางวัด ยกเสาสูง 4 เสาบ้าง เสาเดียวบ้างและนิยมจัดทำร้านเปรต2 ร้าน โดยแบ่งออกเป็นร้านเสาสูง สำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่าย อีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงแค่เอวสำหรับให้เด็กและผู้หญิงได้แย่งชิงเพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบ และต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งทำพิธีกรรม เมื่อทำพิธีเสร็จแล้วจะมีผู้ตีระฆังให้สัญญาณ บรรดาผู้มาร่วมทำบุญก็จะเข้าไปรุมแย่งสิ่งของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนาน ซึ่งเรียกกันว่า ชิงเปรต

2) ประเพณีบังสกุลบัว การบังกุลบัวคือการทำบุญระลึกถึงญาติที่ล่วงลับไปแล้วและนำกระดูกมาบรรจุไว้ในบัว (ที่บรรจุอัฐิ) ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวัดหรือบัวประจำตระกูล มีขึ้นระหว่างเดือน 5 แรม 1 ค่ำ ของทุกปีเป็นต้นไป ถือเป็นการชุมนุมญาติของแต่ละหมู่บ้านตำบล โดยเมื่อถึงวันบังสกุลบัวญาติพี่น้องลูกหลานที่ไปประกอบอาชีพหรือไปอยู่ต่างถิ่นจะพร้อมใจกันกลับบ้านเพื่อทำบุญในวันนี้ และจะมีการทำความสะอาดตกแต่งบัว บางที่เรียกประเพณีนี้ว่า ทำบุญรดน้ำบัว

3) ประเพณีลาซัง ลาซังเป็นประเพณีประจำปีของชาวไทยพุทธ แถวอำเภอตากใบ เรียกว่า ล้มซัง กินขนมจีน ประเพณีเกิดขึ้นเนื่องจากความเชื่อเรื่องที่นา เรื่องแม่โพสพ โดยเชื่อว่าถ้าจัดทำพิธีแล้วจะทำให้นาข้าวปีต่อไปงอกงาม ให้ผลผลิตสูง เพราะชาวนารู้คุณเจ้าที่นาและแม่โพสพ หลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ ผู้นำชุมชนก็จะกำหนดวันล้มซัง พร้อมนิมนต์พระจากวัดใกล้ ๆ 3-5 รูป เพื่อทำพิธีทางศาสนาหลังเสร็จพิธีแล้ว ชาวบ้านจะนำขนมจีนมาถวายพระ เมื่อพระฉันเสร็จ ผู้มาร่วมงานก็จะร่วมรับประทานอาหารคือ ขนมจีนร่วมกัน ในภาคบ่ายจะมีกิจกรรมการละเล่นต่างๆ เป็นการสนุกสนาน เช่น ชักคะเย่อ แย้ชิงรู ชนวัว (ปัจจุบันไม่ค่อยจัดแล้ว) ตีไก่ เล่นไพ่ เล่นลูกกอเจาะ(ลูกเต๋า) เล่นโป ในบางตำบลของอำเภอตากใบ เช่น พร่อน เกาะสะท้อน โฆษิต จะจัดเป็นเทศกาลประจำปี มีภาพยนตร์ หนังตะลุงและการแสดงอื่นๆ ในภาคกลางคืนด้วย

4) ประเพณีลากพระ ลากพระหรือชักพระ จะทำหลังจากวันมหาปวารณาหรือวันออกพรรษา 1 วัน คือตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 พุทธศาสนิกชนจะพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูป ขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่เหนือรถหรือล้อเลื่อน แล้วแห่แหนชักลากไปตามถนนไปรวมกัน ณ จุดที่นัดหมาย อาจจะเป็นวัดใดวัดหนึ่งหรือสถานที่ที่ผู้จัดงานกำหนดไว้ รถหรือล้อเลื่อนนั้น ชาวบ้านมักเรียกว่า เรือพระ ปกติจะตกแต่งเป็นรูปเรือ โดยใช้คนลากเชือกเป็น 2 สาย บนเรือพระ จะมีคนตีโพนการตีโพนนั้น เพื่อปลุกใจให้ชาวบ้านกระตือรือร้นมาร่วมพิธีลากพระ และเรียกให้ชาวบ้าน ที่อยู่แนวถนนได้มาร่วมพิธีเท่าที่มีเวลา อาจจะเพียงช่วงระยะทาง 10-20 เมตร และร่วมทำบุญตามศรัทธาเมื่อเรือพระแต่ละลำเดินทางไป ถึงจุด นัดหมาย ก็จะมีพิธีกรรมและกิจกรรม โดยชาวบ้านจะนำอาหารถวายพระสงฆ์ที่มาพร้อมกับเรือพระหรือพระสงฆ์ที่ชาวบ้านนิมนต์มาเพื่อร่วมงานลากพระ

เมื่อพระฉันเสร็จแล้วชาวบ้านก็จะร่วมรับประทานอาหารและร่วมกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี กิจกรรมที่จัดในงานประเพณีลากพระ ได้แก่ การประกวดเรือพระ การแข่งขันตีโพนหรือกลองใหญ่ การแข่งขันซัดต้ม การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

5) ประเพณีกินวาน หมายถึง การไหว้วานให้เพื่อนบ้านมาช่วยกันลงแรงทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้งานหนักหรืองานเร่งด่วนสำเร็จลุล่วงทันการ โดยผู้ที่ร่วมลงแรงไม่คิดค่าแรงงานบาง อย่างอาจผลัดเปลี่ยนช่วยกันทำเป็นบ้านๆ ไป เช่นเดียวกับทางภาคกลางที่เรียกว่า ลงแขก การไหว้วานใช้วิธีบอกกล่าวกันด้วยวาจา ผู้ไหว้วานอาจจะไปบอกด้วยตนเองหรือมอบหมาย ให้คนอื่นไปบอกแทน จึงเรียกการไหว้วานนี้ว่า ออกปาก และถือเป็นประเพณีที่เจ้าภาพจะต้องเลี้ยงอาหารผู้มาร่วมลงแรง ผู้ที่ไปร่วมจึงมักใช้คำว่า ไปกินวาน ปัจจุบันประเพณีนี้ กำลังสูญหายไป เนื่องจากมีเครื่องจักรกลมาทำหน้าที่แทนแรงคนจึงหลงเหลืออยู่ในกลุ่มเครือญาติ เพื่อนสนิทกลุ่มเล็กหรือในกลุ่มคนยากจนที่ไม่มีกำลัง ที่จะจัดซื้อเครื่องมือกล

ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

1) มาแกปูโละ “มาแกปูโละ” เป็นภาษาท้องถิ่น แปลว่า“กินเหนียว” ประเพณีการกินเหนียวของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงานและเข้าสุหนัต คำว่า“กินเหนียว”มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

2) การเข้าสุหนัต เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือการขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโซะยาวี”ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง 2-10 ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสุหนัต ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

3) วันฮารีรายอ มีอยู่ 2 วัน คือ

3.1 วันอิฎิลฟิตรี หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอ เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิมคือ สภาพที่ไม่ต้องอดอาหาร ไม่ต้องอดน้ำ ฯลฯ อีกต่อไป วันอิฎิลฟิตรีตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเชาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ 10 ทางจันทรคติ และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยกเว้นสงขลา) 1 วัน

3.2 วันอิฎิลอัฎฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอฮัจญี หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ 10ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจย์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยม เรียกวันตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่หรือวันรายอฮัจญีและทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยกเว้นสงขลา) 1 วัน

4) วันเมาลิด เมาลิด เป็นภาษาอาหรับ แปลว่า เกิด ที่เกิด หรือวันเกิดซึ่งหมายถึงวันสมภพ ของนบีมูฮัมหมัด(ศ็อล) ตรงกับวันที่ 12 ของเดือนรอบีอุลอาวาล หรือเดือนที่ 311 ตามปฏิทินอาหรับ วันเมาลิด นอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของ นบีมูฮัมหมัด (ศ็อล) แล้วยังเป็นการรำลึกถึงวันที่ท่านลี้ภัยจากนครเมกกะไปสู่นครมาดีนะห์ และเป็นวันมรณกรรมของท่าน อีกด้วยกิจกรรมต่างๆ ในวันเมาลิด ได้แก่ การอัญเชิญคัมภีร์ อัน-กุรอ่าน การแสดงปาฐกถาธรรม การแสดงนิทรรศการการเลี้ยงอาหาร

5) วันอาซูรอ อาซูรอ เป็นภาษาอาหรับ หมายถึง วันที่ 10 ของเดือนมุฮัรรอนซึ่งเป็นเดือนทางศักราชอิสลาม ในสมัย ท่านนบีนูฮ ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ยังความเสียหายแก่ทรัพย์สินไร่นาของประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดการขาดอาหารบริโภค จึงประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของที่เหลือพอจะรับประทานได้ให้เอามากองรวมกัน เนื่องจากต่างคนต่างมีของคนละอย่างไม่เหมือนกัน ท่านนบีนูฮ ให้เอาของเหล่านั้นมากวนเข้าด้วยกัน สาวกของท่านก็ได้รับประทาน

อาหารโดยทั่วกันและเหมือนกัน ในสมัยท่านนบีมูฮัมหมัด(ศ็อล) ได้เกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกันขณะที่กองทหารของท่านกลับจากการรบที่ บาดัร ปรากฏว่าทหารมีอาหาร ไม่พอกิน ท่านนบีมูฮัมหมัด (ศ็อล) จึงใช้วิธีการของท่านนบีนุฮ โดยให้ทุกคนเอาข้าวของที่รับประทานได้มากวนเข้าด้วยกัน แล้วแบ่งกันรับประทานในหมู่ทหาร

ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน

ตารางที่ 14 ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ปราชญ์ชาวบ้าน	องค์ความรู้/ทักษะ
1	เมืองนราธิวาส	นายเกรียงไกร แซ่จึง	การทำปลาถั่วทองแดดเดียว
2	เมืองนราธิวาส	นางแจ็เสาะ แวฮูลู	การจัดสานกระจูดบ้านโคกพะยอม
3	จะแนะ	นางฝ่ายทอง พันธ์โภชน์	กระเป๋าสานจากเส้นพลาสติก
4	จะแนะ	นายมะรอเซ๊ะ มะลี	พิธีเข้าสุนัต
5	เจาะไอร้อง	นายตอปา อูเซ็ง	การทำแหจับปลา
6	เจาะไอร้อง	นายยาฮารี บือราเฮง	การทำสุ่มไก่
7	ตากใบ	นายสตอปา ยามิงตี	ช่างตีมีดชำแหละและมีดเชือด
8	ตากใบ	นายวัลลภ ทองจินดา	การทำผลิตภัณฑ์จากกะลา
9	บาเจาะ	นายอับดุลเราะห์มัน หามะ	เกษตรผสมผสาน
10	บาเจาะ	นายวาสุกรี โตะมา	การวาดภาพฝาผนัง
11	ยี่งอ	นางอรุณี ยะโย	การทำลูกหยีกวน
12	ยี่งอ	นางสาวกิติมา มะสูละ	การทำผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก
13	ระแงะ	นายมะรอตา มะดีเร๊ะ	การทำผลิตภัณฑ์จากกะลา
14	ระแงะ	นายเจริญ แก้วเมฆ	น้ำมันทะพร้างสกัดเย็น
15	รือเสาะ	นายอิสมะแอ ดูสุ	เกษตรธรรมชาติ

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ปราชญ์ชาวบ้าน	องค์ความรู้/ทักษะ
16	รือเสาะ	นายมะแอ กายูคละ	การแกะสลักไม้
17	แว้ง	นายมะยะโก๊ะ ยูโซ๊ะ	การแสดงตารีอีนา
18	แว้ง	นางสาวกาย๊ะ สี่สตางค์	การสานกระเป๋าจากหนามเตย
19	ศรีสาคร	นางสีตีตีเมาะ ตือมานิ	หมอพื้นบ้าน
20	ศรีสาคร	นายราชิ เวาะและ	เกษตรผสมผสาน
21	สุคิริน	นางสายขิม สิงห์พันธ์	เครื่องแกงตำมือ
22	สุคิริน	นายมู่หมัด เหล็บโต๊ะหมัน	ไม้กวาดรีไซเคิล
23	สุไ.หงโก-ลก	นายกามารูเด็น อิบรอฮิม	เกษตรผสมผสาน
24	สุไหงโก-ลก	นายบุญเลิศ ยูโซ๊ะ	การรักษาการเจาะหนังหัว
25	สุไหงปาดี	นายชิต รัตนบุญโน	การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
26	สุไหงปาดี	นายซัน กาทอง	การทำปลาส้ม

อาหารประจำถิ่น

จังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ทั้งไทยพุทธ ไทยมุสลิม และจีน โดยเฉพาะชาวไทยพุทธและไทยมุสลิมที่อยู่ร่วมกันมาช้านาน วิถีชีวิตของผู้คนทั้งสองกลุ่มมีความผูกพันกับศาสนา วัฒนธรรม และอาหารการกินอย่างลึกซึ้ง ทำให้อาหารท้องถิ่นของจังหวัดนราธิวาสมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในด้านรสชาติ กลิ่นเครื่องเทศ และวิธีการปรุง ดังนี้

อาหารคาว ของจังหวัดนราธิวาสมีความหลากหลายและสะท้อนอิทธิพลทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มคนในพื้นที่ เช่น

1) ข้าวยำปักษ์ใต้

ถือเป็นอาหารประจำจังหวัดที่ทุกคนรู้จักกันดี ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยพุทธหรือไทยมุสลิม ต่างนิยมรับประทาน ข้าวยำใช้ข้าวหุงสุกคลุกกับผักสดหลายชนิด เช่น ตะไคร้ ใบมะกรูด มะพร้าวคั่ว ถั่วฝักยาว และราดด้วยน้ำบูดูที่มีกลิ่นเฉพาะ รสชาติเค็มกลมกล่อมและหอมสมุนไพร เป็นอาหารที่ให้ทั้งความอร่อยและคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน

2) ข้าวแกงไก่ใส่ขมิ้น (นาซิดาแฆ)

เป็นอาหารพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิม นิยมทำรับประทานในชีวิตประจำวัน ใช้ไก่บ้านปรุงกับเครื่องแกงที่มีขมิ้นสดเป็นส่วนผสมหลัก ทำให้มีกลิ่นหอม สีเหลืองสวย และช่วยดับกลิ่นคาว เนื้อไก่นุ่ม รสเผ็ดร้อนพอดี รับประทานคู่กับข้าวสวยร้อน ๆ

3) ซุปหางวัว

อีกหนึ่งอาหารยอดนิยมในหมู่ชาวไทยมุสลิม รสชาติกลมกล่อมออกเปรี้ยว เค็ม เผ็ดเล็กน้อย ใช้หางวังเคี่ยวจนเนื้อนุ่ม หอมเครื่องเทศ นิยมทำในโอกาสพิเศษหรืองานเลี้ยงสำคัญ

4) แกงส้มปลา

เป็นอาหารคาวที่นิยมในหมู่ชาวไทยพุทธในพื้นที่ชายฝั่งของนราธิวาส โดยเฉพาะพื้นที่ที่ประกอบอาชีพประมง ใช้ปลาทะเลสด ๆ เช่น ปลากะพง หรือปลากะมัง ปรุงรสด้วยน้ำแกงส้มเข้มข้น รสเปรี้ยว เค็ม และเผ็ดกลมกล่อม

5) สะเต๊ะเนื้อและสะเต๊ะไก่

เป็นอาหารที่ทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิมนิยมรับประทานเหมือนกัน ใช้เนื้อหมักกับเครื่องเทศย่างบนเตาถ่านจนหอม เสิร์ฟคู่กับน้ำจิ้มถั่วและอาจาด รสหวานมันและเปรี้ยวเล็กน้อย

6) ข้าวมันมลายู (นาซิ เลอมัก)

ข้าวหุงกับกะทิและใบเตย ทานกับเครื่องเคียง เช่น ปลากะตักทอด แตงกวา ไข่ต้ม และถั่วอบ

อาหารหวาน ของจังหวัดนราธิวาสก็มีเสน่ห์ไม่แพ้อาหารคาว โดยสะท้อนรากวัฒนธรรมของทั้งสองกลุ่มศาสนาอย่างสวยงาม เช่น

1) ขนมเจาะหู

ของหวานพื้นบ้านที่ได้รับความนิยมในหมู่ชาวไทยมุสลิม ทำจากแป้งข้าวเจ้า ปั้นเป็นวงกลมแล้วทอดจนเหลือง จากนั้นชุบน้ำตาลเคี่ยวจนเป็นเงาสวย รสหวานหอม มักทำในเทศกาลฮารีรายอและงานบุญ

2) ข้าวเหนียวแก้ว

ขนมพื้นบ้านที่ทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิมนิยมทำ ใช้ข้าวเหนียวเคี่ยวกับน้ำตาลโตนดและกะทิจนเหนียวหนึบ สีเข้มและมีกลิ่นหอมเฉพาะจากน้ำตาลโตนด นิยมทำในงานบุญเดือนสิบหรือเทศกาลสำคัญของชุมชน

3) ขนมบาตาบูโระ

เป็นขนมมลายูดั้งเดิม ลักษณะคล้ายขนมเค้ก ทำจากแป้งข้าวเจ้า กะทิ และน้ำตาลทราย อบจนมีกลิ่นหอม นิยมทำในงานแต่งงานและงานบุญในหมู่ชาวมุสลิม

4) กล้วยทอดและมันทอด

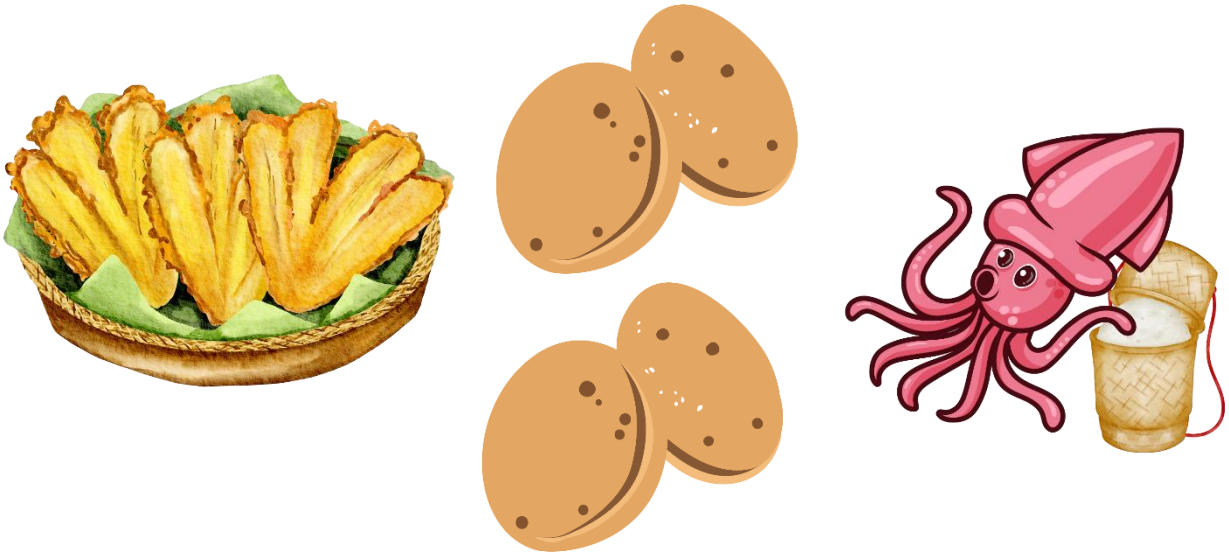
ของหวานเรียบง่ายที่ชาวไทยพุทธนิยมรับประทาน ทำจากกล้วยหรือมันหั่นบาง ๆ ชุบแป้งทอดจนกรอบหอมอร่อย รับประทานได้ทุกเพศทุกวัย มักขายในตลาดเช้าทั่วจังหวัด

5) ตูปะซูตง (หมึกยัดไส้ข้าวเหนียว)

ประกอบไปด้วยปลาหมึกสด ข้าวเหนียว กะทิ น้ำตาลทราย และเกลือ มักรับประทานหลังอาหารมื้อกลางวัน หรือรับประทานเป็นอาหารว่าง บางครั้งใช้รับประทานแทนอาหารมื้อใดมื้อหนึ่งก็ได้ นิยมในหมู่ชุมชนที่อยู่ใกล้ทะเล ตูปะซูตงเป็นภาษามลายูโดย ตูปะ หมายถึง ข้าวเหนียวต้มนึ่ง และ ซูตง หมายถึง ปลาหมึก

6) อาเกาะ

เป็นขนมของชาวไทยมุสลิมในภาคใต้ที่ปรุงจากแป้ง ไข่เป็ด น้ำตาล และกะทิ เนื้อขนมคล้ายขนมหม้อแกงสังขยา รูปร่างคล้ายขนมไข่ เพราะหยอดแป้งลงในพิมพ์ขนมเหมือนกัน แต่พิมพ์ของขนมอาเก๊าะใหญ่กว่า ทำให้สุกด้วยการผิงไฟบนล่าง นิยมรับประทานในเดือนเราะมะฎอนซึ่งเป็นช่วงถือศีลอดของชาวมุสลิม

1.4 บริบทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ทั้งการใช้ชีวิต การเรียน การทำงาน ล้วนต้องพึ่งพาการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น ยุคดิจิทัลไม่ได้เป็นแค่เทรนด์ แต่เป็นความจริงที่ทุกคนต้องปรับตัวเพื่ออยู่รอดและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีความปลอดภัย การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลจึงเป็นเรื่องสำคัญ

การเรียนรู้ทางด้านทักษะความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (Digital literacy) ความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) ความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital security) รวมถึงการติดตามข่าวสารด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ประชาชนรู้จักเทคโนโลยีใหม่ ๆ และช่วยให้ระมัดระวังเรื่องภัยคุกคามทางไซเบอร์รูปแบบใหม่ ๆ ได้ด้วย เช่น ฟิชชิง (Phishing) มัลแวร์ (Malware) แรนซัมแวร์ (Ransomware) ซึ่งการเรียนรู้เรื่องดังกล่าวจะช่วยพัฒนาทักษะความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อที่จะใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและดิจิทัล การ Upskill และการ Reskill ทักษะทางด้านเทคโนโลยียังเป็นเรื่องที่หลาย ๆ หน่วยงานให้ความสำคัญและมีความต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีและการเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปพร้อมกัน เช่น การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพ การทำงาน การพัฒนาชุมชน และการใช้ชีวิตในประจำวันให้ตรงกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของโลกและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดนราธิวาส มีประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตประมาณร้อยละ 81.87 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 มีประชากรที่มีการใช้โทรศัพท์มือถือร้อยละ 86.27 และประชากีมีโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 73.11 ความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของประชาชนในจังหวัดนราธิวาสเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามสภาพของสังคมในปัจจุบันที่อยู่ในยุคสังคมออนไลน์

ตารางที่ 15 ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์มือถือ และการมีโทรศัพท์มือถือ

หน่วย : พันคน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	จำนวน (ราย)			ร้อยละ		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565
การใช้อินเทอร์เน็ต	**630.64**	**632.77**	**676.11**	**100.00**	**100.00**	**100.00**
ใช้	422.22	509.51	553.53	66.95	80.52	81.87
ไม่ใช้	208.42	123.27	122.58	33.05	19.48	18.13
การใช้โทรศัพท์มือถือ	**630.64**	**632.27**	**676.11**	**100.00**	**100.00**	**100.00**
ใช้	513.78	556.12	583.31	81.47	87.89	86.27
ไม่ใช้	116.86	76.66	92.80	18.53	12.11	13.73
การมีโทรศัพท์มือถือ	**630.64**	**632.77**	**676.11**	**100.00**	**100.00**	**100.00**
ใช้	398.55	440.21	494.29	63.20	69.57	73.11
ไม่ใช้	232.09	192.57	181.83	36.80	30.43	26.89

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนราธิวาส

1.5 บริบทด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ป่า 850,216.84 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.28 ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ ที่มีสภาพสมบูรณ์ จำแนกได้เป็น ป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน 5 ป่า เนื้อที่รวม 713,192.65 ไร่ คือ อุทยานแห่งชาติบูโด – สุไหงปาดี อุทยานแห่งชาติน้ำตกซีโป อุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว – เขาตันหยง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี และเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าฮาลา – บาลา ป่าสงวนแห่งชาตินอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมป่าไม้ จำนวน 20 ป่า เนื้อที่รวม 137,024.19 ไร่ สถานการณ์ป่าไม้ของจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบันแม้ว่าพื้นที่ป่าบางส่วนจะถูกบุกรุกทำลายอยู่บ้าง แต่จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel 2 และดาวเทียม Lansat 8 โดยสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ พบว่าปี พ.ศ. 2564 จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ป่า 744,010.21 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.50 ของเนื้อที่จังหวัด และลดลงจากปี พ.ศ. 2563 เป็นจำนวน 2,315.25 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 0.31

จากสถิติคดีเกี่ยวกับการบุกรุกยึดถือครอบครองพื้นที่ป่าในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมา ปรากฏผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2565 มีคดีป่าไม้ จำนวน 448 คดีพื้นที่ถูกบุกรุก 1,705.38 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของพื้นที่ป่าในจังหวัดนราธิวาส โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีคดีป่าไม้ 67 คดี พื้นที่ถูกบุกรุก 185.96 ไร่ ลดลงร้อยละ 51.26 ของพื้นที่ถูกบุกรุกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สถานการณ์ป่าไม้ของจังหวัดนราธิวาส พบว่า พื้นที่ป่าบางส่วนถูกบุกรุกทำลาย ส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดนราธิวาสมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีสาเหตุมาจากการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตร ตลอดจนการส่งเสริมการปลูกพืช โดยการจับจองยึดถือที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บางแห่ง จากกิจกรรมในพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ส่งผลกระทบ ในหลายด้าน เช่น การขาดแคลนน้ำใน ฤดูแล้ง การเกิดน้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่มในฤดูฝน ทำให้พื้นที่ป่าไม้มีแนวโน้มการบุกรุกพื้นที่ป่าพบกระจายอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส ส่งผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำดิบ

แหล่งน้ำตามธรรมชาติในจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วยแหล่งน้ำแต่ละสายดังนี้

1) แม่น้ำบางนรา รับน้ำจากเทือกเขาบูโด-สุไหงปาดี ผ่านคลองสุไหงปาดี คลองยะกัง และคลองตันหยงมัส ไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอระแงะ แล้วไหลลงสู่ทะเล ที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร

2) แม่น้ำสายบุรี ต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสุคิริน ไหลผ่านอำเภอจะแนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีมีความยาวประมาณ 195 กิโลเมตร

3) แม่น้ำสุไหงโก-ลก เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำ อยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอแว้ง ไหลผ่านอำเภอสุไหงโก-ลก และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 103 กิโลเมตร

4) แม่น้ำตากใบ เป็นแม่น้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่น ได้ซัดทราย เข้าหาฝั่งให้เกิดเป็นสันทราย ส่วนภายในยังลึกเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำยาวประมาณ 14 กิโลเมตร อยู่ชายฝั่งตะวันออกในท้องที่ตำบลเจ๊ะเห ตำบลศาลาใหม่ และไหลไปบรรจบแม่น้ำ สุไหงโก-ลก ที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ ต่อเขตชายแดนไทยมาเลเซีย

แหล่งน้ำบาดาล

แหล่งน้ำบาดาลในจังหวัดนราธิวาสประกอบไปด้วยน้ำบาดาลที่ถูกกักเก็บอยู่ในตะกอนหินร่วนและหินแข็ง จำแนกตามศักยภาพดังนี้

1) แหล่งน้ำบาดาลศักยภาพสูงสุดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส คือ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนน้ำพา ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด สามารถพัฒนาแหล่งน้ำที่ความลึกตั้งแต่ 20 – 70 เมตร มีปริมาณน้ำ 10 – 20 ลบ.ม./ชม. จนถึงมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม. ได้แก่พื้นที่ในอำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอเมือง อำเภอสุไหงปาดี อำเภอสุไหงโก-ลก และอำเภอตากใบ คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด แต่ปริมาณเหล็กค่อนข้างสูงในเกือบทุกพื้นที่

2) แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพรองลงมาประกอบด้วย น้ำบาดาลในชั้นตะกอนทรายชายหาดที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึก 2 – 5 เมตร ปริมาณ 5 – 10 ลบ.ม./ชม. และแหล่งน้ำบาดาล ในตะกอนเศษหินเชิงเขาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึกระหว่าง 10 – 40 เมตร ปริมาณน้ำ 2 – 5 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืดคุณภาพดี3) แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพต่ำ ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในหินแปรอายุไซลูเรียน–ดีโวเนี่ยน และหินแกรนิต ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ในช่วง 10 – 30 เมตร ปริมาณน้ำส่วนใหญ่น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. ยกเว้นบริเวณที่หินผุ หรือ มีโครงสร้างทางธรณีวิทยา ประเภทรอยแตก รอยแยก หรือรอยเลื่อยขนาดใหญ่พาดผ่านก็จะได้ปริมาณน้ำมากขึ้น คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเหล็กค่อนข้างสูง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการน้ำบาดาล ได้แก่ การลักลอบขุดเจาะน้ำบาดาล และนำน้ำใต้ดินมาใช้โดยไม่ได้ขออนุญาตให้ถูกต้องจึงไม่สามารถควบคุมการสูบน้ำบาดาลที่มีผลกระทบต่อสมดุลของการใช้น้ำ**ปริมาณน้ำฝนและความชื้นตลอดทั้งปี**

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สภาพชายฝั่งทะเลของจังหวัดนราธิวาสมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบของการกัดเซาะและทับถมของตะกอนชายฝั่ง สาเหตุเนื่องมาจากอิทธิพลของกระบวนการทางชายฝั่ง (Coastal Process) ได้แก่ คลื่นลมในฤดูมรสุม จากอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงมีนาคม ซึ่งเป็นลมมรสุมที่พัดมาจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาปะทะภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทำให้สภาพคลื่นลมในทะเล มีความสูงและรุนแรง เมื่อคลื่นเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งมีการพาตะกอนทรายจากแนวชายฝั่งออกไป ทับถมเป็นสันดอนนอกชายฝั่ง ทำให้เกิดการกัดเซาะหรือมีปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น อิทธิพล น้ำขึ้น-น้ำลงของปากแม่น้ำ ความรุนแรงของกระแสน้ำส่งผลต่อความรุนแรงของการกัดเซาะในพื้นที่นั้นๆ ด้วย ส่วนปัจจัยด้านอื่นที่เกิดสาเหตุจากมนุษย์ ได้แก่ การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล กิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินทำให้ดินเสียโครงสร้าง เมื่อเกิดคลื่นขนาดใหญ่เข้ามากระทบชายฝั่งจึงเกิดการกัดเซาะได้ง่าย และการพัฒนาพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น

จังหวัดนราธิวาส มีชายฝั่งทะเลยาว 57.02 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 6 ตำบล 2 อำเภอ ชายฝั่งจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระบบกลุ่มหาดหลักทะเลอ่าวไทยตอนล่าง ระบบกลุ่มหาดแหลมโพธิ์-บางมะรวด ระบบหาดประกอบด้วย 2 ระบบหาด ได้แก่ หาดบางนรา (T6C157) และระบบหาดเขาตันหยง-ตากใบ (T6C158) ซึ่งสถานภาพชายฝั่งของจังหวัดนราธิวาส ยังประสบปัญหาการกัดเซาะในระดับที่ไม่รุนแรง มีระยะทางตามแนวชายฝั่ง แบ่งออกเป็น

1) หาดทราย ระยะทาง 54.87 กิโลเมตร

2) หาดหิน ระยะทาง 1.13 กิโลเมตร

3) ปากแม่น้ำ / ปากคลอง ระยะทาง 1.02 กิโลเมตร

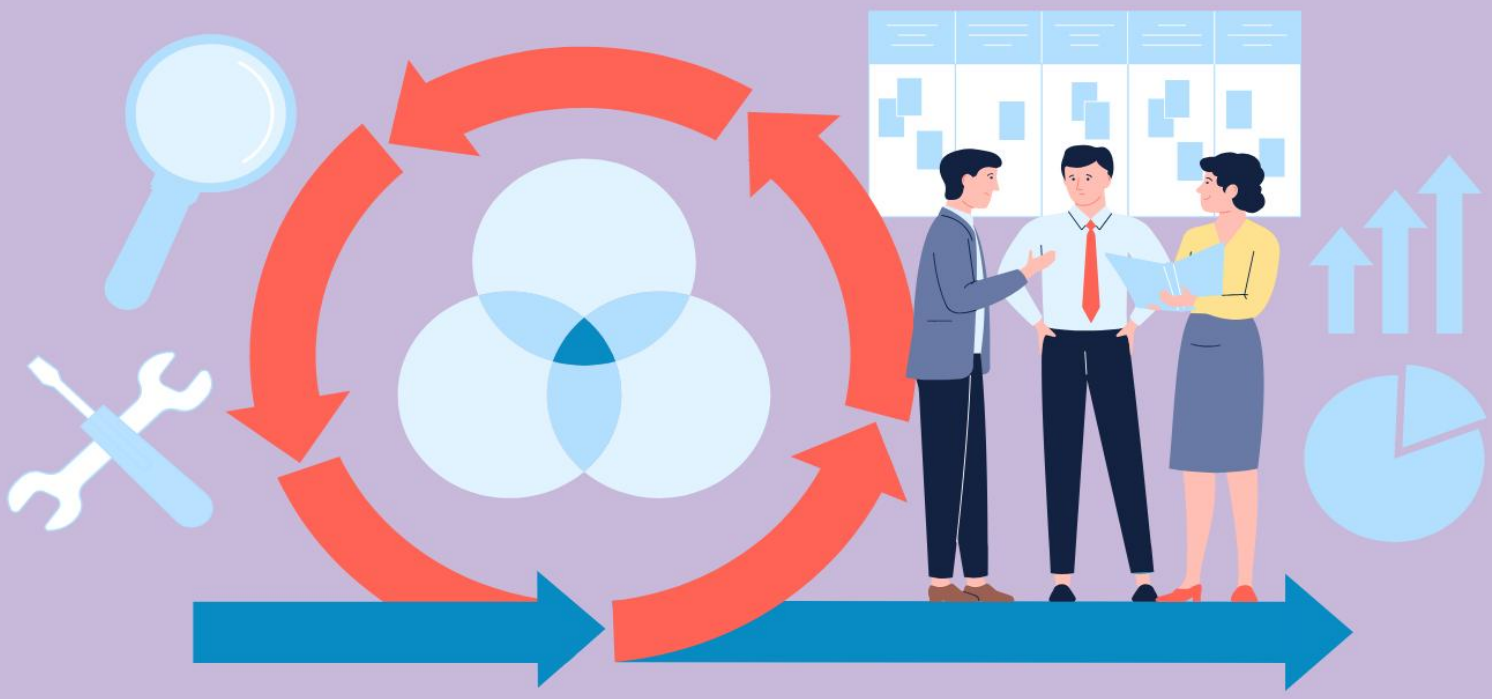
จากข้อมูลรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะของจังหวัดนราธิวาส โดยคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส ประจำปีงบประมาณ 2565 สามารถสรุปสถานภาพชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส ได้ดังนี้

1) พื้นที่ที่ไม่มีการกัดเซาะระยะทาง 28.56 กิโลเมตร

2) พื้นที่ที่ประสบปัญหากัดเซาะชายฝั่งเป็นระยะทางทั้งสิ้น 28.46 กิโลเมตร โดยแบ่งเป็น

2.1 พื้นที่ที่ได้รับการดำเนินการแก้ไขแล้ว ระยะทาง 26 กิโลเมตร

2.2 พื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ระยะทาง 1.92 กิโลเมตร

ส่วนที่ 2

ทิศทางการพัฒนาพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(พ.ศ. 2561 - 2580)

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตรชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ป ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้ประเทศไทย **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง”** และมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”**

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 6 ด้าน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การบรรลุเปาหมายตามยุทธศาสตรชาติ ประกอบดวย

1) ยุทธศาสตรดานความมั่นคง

เพื่อเสริมสรางความมั่นคงของประเทศดวยการจัดการศึกษาและเรียนรูที่มุงเนนการเสริมสรางความรูความเขาใจ มีความตระหนักรู และมีสวนรวมในการแกไขปญหาที่เกี่ยวของกับความมั่นคงของประเทศ การปองกันและปรับตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่และภัยอื่นๆ

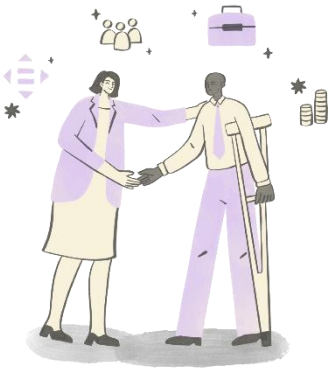

2) ยุทธศาสตรชาติดานการสรางความสามารถในการแขงขัน กำหนดแนวทางและเป้าหมายผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนา ทักษะ สมรรถนะวิชาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการพัฒนาประเทศ เพื่อยกระดับผลิตภาพและการใช นวัตกรรมในการเพิ่มขีดความสามารถในการแขงขัน

3) ยุทธศาสตรดานการพัฒนาและเสริมสรางศักยภาพทรัพยากรมนุษย สงเสริมการจัดการศึกษาและการเรียนรูที่ตอบสนองตอเปาหมายการพัฒนาและเสริมสรางศักยภาพทรัพยากรมนุษย **“คนไทยเปนคนดี คนเกง มีคุณภาพ พรอมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21”** มุงเนนใหผู้เรียนทุกชวงวัยได้รับการพัฒนามีทักษะที่จำเปนพรอมเรียนรูตลอดชีวิตและปรับตัวใหสอดคลองกับโลกยุคใหม สามารถเรียนรูอยางตอเนื่องตลอดชีวิตพัฒนาคนและสังคมไทยใหเปนรากฐานที่แข็งแกรงของประเทศ

4) ยุทธศาสตรด้านการสรางโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเสมอภาคของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เร่งกระจายโอกาสการพัฒนาให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะเด็กเยาวชนและประชาชนที่เป็นกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางในการเข้าถึงบริการการศึกษา การพัฒนาสมรรถภาพหรือการฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสม เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา และทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนและประชาชน

5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักรู้ในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม

6)ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมมีสมรรถนะสูงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและมีธรรมาภิบาล

แผนระดับ 2

> แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

> แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

> นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 23 ประเด็น กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลให้มีองค์ความรู้และเกิดทักษะการเรียนรู้มีดังนี้

ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

เป้าหมายแผนแม่บท คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญาคุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับภาพแวดล้อมดีขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำ ริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชนจัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริมชุมชนให้เป็นฐานการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง

ประเด็นที่ 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมายแผนแม่บท คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

เป้าหมายของแผนย่อย ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย

2) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

แผนย่อยที่ 3.3 แผนย่อย การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น

เป้าหมายของแผนย่อย วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลตลอดชีวิตดีขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

2) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เน้นให้เกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยผ่านการออกแบบการเรียนรู้ที่มีครูคอยเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการได้กับเด็กทุกกลุ่ม

3) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน

4) จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรและการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

5) จัดให้มีกลไกส่งเสริมและสนับสนุนบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

แผนย่อยที่ 3.4 แผนย่อย การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

เป้าหมายของแผนย่อย แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ เพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกในการทำงาน

แผนย่อยที่ 3.5 แผนย่อย การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ

เป้าหมายของแผนย่อย ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมการมีงานทำ ของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย สมรรถนะทางกาย ลักษณะงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มวัย

2) ส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้

เป้าหมายแผนแม่บท คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้นมีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษารวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาและทักษะแบบใหม่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะที่มีชีวิต มีพลวัตมีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมต่อและมีส่วนร่วม พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง และพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิตโดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย ปรับเปลี่ยนตามความสามารถและระดับของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ไม่ยึดติดกับตัวสื่อเลือกประกอบเนื้อหาได้เอง ค้นหา แก้ไข จดบันทึกได้เก็บประวัติการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่รวดเร็วและต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีความรู้ทักษะ และสมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

2) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ

3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นมีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ ในด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์การเรียนการสอน การบริหารจัดการโรงเรียน จำนวนพนักงานสนับสนุนงานบริหารจัดการโรงเรียน ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษามีการปรับปรุงโครงสร้างการศึกษาที่เน้นสายอาชีพมากขึ้น มีการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกิดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาที่ 3 ทักษะและความรู้ในการ

ประกอบอาชีพใหม่ ๆ อย่างคล่องตัวเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษาส่งเสริมภาคประชาสังคมปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ ส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอนและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพพัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

5) สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ประเพณีวัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในสถานศึกษา และสำหรับประชาชน

ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม

เป้าหมายแผนแม่บท ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.2 การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

เป้าหมายของแผนย่อย ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดชีวิตของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังเพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม

2) ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทักษะตามความต้องการของผู้สูงอายุ

3) การพัฒนาทักษะและศักยภาพผู้สูงอายุและภาคส่วนต่าง ๆ โดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้สูงอายุในการปกป้องตนเองจากภัยรอบด้าน ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในลักษณะโปรแกรมอเนกประสงค์โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และพัฒนาเครื่องมือ/กลไก/ระบบสารสนเทศ การจัดการศึกษา/กิจกรรมผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย

ประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก

เป้าหมายแผนแม่บท รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

เป้าหมายของแผนย่อย ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจโดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การจัดการ การบริหารจัดการความเสี่ยงและการตลาด มีทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ สามารถเชื่อมโยงและผสมผสานบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชนที่ครบวงจร โดยยึดแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

เป้าหมายแผนแม่บท คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.2 มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

เป้าหมายของแผนย่อย มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้กับประชากรกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชน สตรีผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม

2) ระดมพลังความร่วมมือสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาครัฐส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมายแผนแม่บท สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.3 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายของแผนย่อย การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง

แนวทางการพัฒนา

1) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบและความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง และท้องถิ่น รวมทั้งชุมชน ให้มีความรู้ ความสามารถในการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แผนย่อยที่ 3.5 การยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย โดยปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ของภาครัฐ ให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนทุกภาคส่วน ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคตสร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษาและ/หรือการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบ

2) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านmรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล ให้มีการจัดกิจกรรมเชิงพื้นที่และ/หรือพื้นที่ทดลองเชิงนวัตกรรม เสริมสร้างคุณลักษณะและคุณภาพชีวิตที่พึงประสงค์ให้กลายเป็นที่ยอมรับในวิถีชีวิตของประชากรตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงสร้างกลไกและกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างมีธรรมาภิบาลเพื่อยกระดับกระบวนทัศน์ที่ต้องการส่งเสริม

ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

เป้าหมายแผนแม่บท

เป้าหมายที่ 1 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การพัฒนาบริการประชาชน

เป้าหมายของแผนย่อย งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพเวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

2) ปรับวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐาน มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

แผนย่อยที่ 3.2 กาารบริหารจัดการการเงินการคลัง

เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ 1 หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายที่ 3 หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการพัฒนา

1) จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ สนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแต่ละแผนงาน/โครงการ และเป้าหมายร่วมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสถานการณ์และความเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา

2) กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ ทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ และภารกิจพื้นที่ มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนย่อยที่ 3.4 การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

เป้าหมายของแผนย่อย ภาครัฐมีขีดความสามารถสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

2) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใสยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจพร้อมมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร

แผนย่อยที่ 3.5 การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

เป้าหมายของแผนย่อย บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวก สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบท การพัฒนามีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การเปลี่ยนราชการเป็นมืออาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริตกล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน

2) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ มีการประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรภาครัฐตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างกลไกให้บุคลากรภาครัฐสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ

ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายแผนแม่บท ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายของแผนย่อย ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางการพัฒนา

1) ให้ความสำคัญกับการปรับพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งกลไกในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการถ่ายทอดหลักสูตร

2) สร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน เพื่อสร้างการรับรู้ผ่านการพัฒนาหลักสูตร เครื่องมือ แนวทางความร่วมมือที่มีความเหมาะสมกับแต่ละช่วงอายุ

3) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

4) สนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อการป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะในระบบราชการ โดยผลักดันให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนและพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานต่อไป

ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

เป้าหมายแผนแม่บท ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

แผนย่อยของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง

แผนย่อยที่ 3.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

เป้าหมายของแผนย่อย คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้นจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกกลุ่มตลอดทุกช่วงวัยเพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะ ความรู้ รวมทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์วิชา เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคมอย่างตรงจุดยกระดับคุณภาพชีวิต โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21การยกระดับคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนที่เป็นกลไกสำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ **“สังคมก้าวหน้าเศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** การขับเคลื่อนงานการศึกษาที่มุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จำนวน 2 เป้าหมาย คือ

เป้าหมายที่ (2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยการดำเนินงานพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นและเหมาะสมกับโลกยุคใหม่ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถปรับตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์ การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศพัฒนาทักษะและสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความต้องการ พร้อมสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมายที่ (3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งเน้นการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคให้กับผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยในรูปแบบการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย การสนับสนุนเงินอุดหนุนและทรัพยากรที่จำเป็นแก่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพทันสมัย เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการค้นหาติดตามเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เข้าสู่ระบบการศึกษาโดยมีหมุดหมายสำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังนี้

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

เป้าหมายของการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ 1 ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

เป้าหมายที่ 2 คนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ พัฒนาทักษะอาชีพตามความเหมาะสม

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายของการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ 3 สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

เป้าหมายของการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลกสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5 พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้าง ออกแบบ และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิตและบริการ การจัดการและการตลาด

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ

หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายของการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล

2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมายในภาพรวม

ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

เป้าหมายที่ 2 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ด้วยการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมอันสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

กลยุทธ์หลักที่ 2 การยกระดับการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างทั่วถึงผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบของรัฐและเอกชนการเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวและชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมการเรียนและใช้ภาษาไทยควบคู่กับการใช้ภาษาที่หลากหลายตลอดจนการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เป้าหมายที่ 2 ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ดีขึ้น รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน

กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การแก้ไข ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

เป้าหมายที่ 1 การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันจากยาเสพติด

กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้มีภูมิคุ้มกันและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายทั้งรูปแบบเนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

แผนระดับ 3

> แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)
> แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2566 – 2570)
> แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)
> แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

2.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)

แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนระยะยาว 20 ปี เป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษา ภายใต้วิสัยทัศน์ **“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”**

เป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ มี 2 เป้าหมาย ได้แก่

(1) เป้าหมายด้านผู้เรียน

มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย

3Rs

การเขียนได้ (Writing)

การอ่านออก (Reading)

การคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross - cultural Understanding)
ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy)
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)
ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)
ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

(2) เป้าหมายของการจัดการศึกษา

(1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)

ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพและมาตรฐานประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศประชากรสูงวัยได้เรียนรู้ ฝึกฝนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะเพื่อการทำงานหรือการมีชีวิตหลังวัยทำงานอย่างมีคุณค่าและเป็นสุข

(2) ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Equity)

ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกลุ่มปกติ ผู้มีความสามารถพิเศษ ผู้มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีภูมิหลังทางสังคมหรือฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ได้รับโอกาสและการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

(3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มตามศักยภาพ (Quality)

ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของแต่ละบุคคลเต็มตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ สังคมแห่งปัญญา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency)

หน่วยงาน สถานศึกษาและสถาบันการศึกษาทุกแห่งสามารถบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล จัดให้มีระบบการจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่ก่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุศักยภาพและขีดความสามารถของตนเองและส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะสถานประกอบการ สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ในสังคม และผู้เรียนผ่านมาตรการทางการเงินและการคลังที่เหมาะสม

(5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการทำงานของกำลังคนในประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ที่จะนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการศึกษาที่สร้างความมั่นคงในชีวิตของประชาชน สังคมและประเทศชาติและการสร้างเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ 6 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 2 คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

เป้าหมายที่ 3 คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูและป้องกันจากภัยคุกตามในชีวิตรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนา

1) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2) ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว

3) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

เป้าหมายที่ 2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ

เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้ มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

เป้าหมายที่ 5 ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

2) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3) สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4) พัฒนาระบบกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

5) พัฒนาคลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

เป้าหมายที่ 2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

เป้าหมายที่ 3 ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมิน และรายงานผล

แนวทางการพัฒนา

1) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

3) พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยง และเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

เป้าหมายที่ 2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรมม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

2) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ 1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการศึกษา มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้

เป้าหมายที่ 2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เป้าหมายที่ 3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

เป้าหมายที่ 4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียนสถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ

เป้าหมายที่ 5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

แนวทางการพัฒนา

1) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา

2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

4) ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

5) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

2.6 แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส : **“เศรษฐกิจมั่นคง การค้ามั่งคั่ง สันติสุขยั่งยืน สู่นราน่าอยู่”**

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด ประเด็นการพัฒนา มี 2 ประเด็น ดังนี้

1) พัฒนาภาคการผลิต ภาคการเกษตรกรรม ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การค้า การค้าชายแดน การลงทุน นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องและเกิดรายได้ภาคประชาชนยั่งยืน

2) พัฒนาคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนา จัดการโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ นำไปสู่ความมั่นคงและสันติสุขที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา แผนงานและโครงการสำคัญ

วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา แผนงานและโครงการสำคัญของประเด็นการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส มีรายละเอียด 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาภาคการผลิต ภาคการเกษตรกรรม ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การค้า การค้าชายแดน การลงทุน นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องและเกิดรายได้ภาคประชาชนยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป มีมูลค่าเพิ่ม ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด

2) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

3) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการค้า การลงทุน รองรับการเป็นประตูเศรษฐกิจของประเทศ

4) เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดมีรายได้มากขึ้น และยกระดับรายได้ต่อหัวของประชาชน

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาภาคการผลิต ทั้งเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และท่องเที่ยว ให้สามารถเชื่อมโยงและมีผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ที่สอดคล้องและสอด รับกันตามหลักของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

2) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทางธรรมชาติ อาหารและวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลาย โดยใช้ศักยภาพของชุมชน

3) พัฒนาการสร้างสรรค์ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยเน้นนวัตกรรมและอัตลักษณ์ประจำจังหวัด

4) เร่งพัฒนาและส่งเสริมเขตเศษฐกิจพิเศษ ให้สามารถเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน รองรับการเป็นประตูเศรษฐกิจของประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนา จัดการโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ นำไปสู่ความมั่นคงและสันติสุขที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสันติสุขของประชาชน ให้เกิดความเข้มแข็งในการดำรงชีวิตบนสังคมพหุวัฒนธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งการศึกษาสาธารณสุข สมรรถนะแรงงานทั้งในและนอกระบบ

2) เพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข็มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

3) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน ให้เป็นปัจจัยการผลิตภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และ คุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน

4) เพื่อพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน ให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย เชื่อมโยงการคมนาคมและโลจิสติกส์ ที่ครอบคลุมและมีมาตรฐาน รองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

5) เพื่อพัฒนาระบบอำนวยความสงบเรียบร้อย ความสันติสุข ให้มีประสิทธิภาพ และลดความสูญเสียจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาทักษะและสมรรถนะ อาชีพ แรงงานและสาธารณสุขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยกระจายความทั่วถึงลดความเหลื่อมล้ำ อย่างเป็นองค์รวมและบูรณาการ

2) ส่งเสริมความร่วมมือของทุกองค์การและภาคประชาชนในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความเป็นธรรมและยั่งยืน

3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดและองค์การปกครองท้องถิ่นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิต

4) ส่งเสริมและพัฒนาระบบอำนวยความเรียบร้อย ความสงบ สันติสุข แบบมีประสิทธิภาพ โดยเน้นความร่วมมือ ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์

2.7 แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)

การจัดการศึกษาจังหวัดนราธิวาส ภายใต้วิสัยทัศน์ **“จังหวัดนราธิวาส มีพลเมืองเข้มแข็ง มีทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ ด้วยการศึกษา ที่มีคุณภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”**

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการศึกษา

1) เป้าหมาย

1) ผู้เรียนมีความจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ ในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีคุณธรรม จริยธรรม ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม

2) คนนราธิวาสทุกช่วงวัยผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3) คนนราธิวาสได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง

4) กำลังคนมีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21

5) จังหวัดมีระบบบริหารจัดการเชิงบูรณาการที่มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส และได้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

2) ตัวชี้วัด

1) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ตัวชี้วัดด้านการศึกษา

2) ดัชนีการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนนราธิวาส

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้เป็นพลเมืองที่มีทักษะสำหรับโลกยุคใหม่ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม และสร้างความเสมอภาคการเข้าถึงการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างคุณภาพทางวิชาการและพัฒนากำลังคนให้มีสรรถนะที่สามารถสร้างงานได้ในอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้เป็นพลเมืองที่มีทักษะสำหรับโลกยุคใหม่ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม และสร้างความเสมอภาคการเข้าถึงการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาการศึกษาปฐมวัย

1) ขยายการเข้าถึงการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ

2) พัฒนาหลักสูตรที่เน้นพัฒนาการรอบด้านของเด็ก

3) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก

2) ยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา

1) พัฒนาระบบการประเมินผลที่เน้นทักษะและความสามารถจริง

2) ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษษแบบบูรณาการและการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน

3) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยที่ส่งต่อการเรียนรู้

4) การจัดการเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เน้นทักษะดิจิทัล และเทคโนโลยีสมัยใหม่

5) ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติและการคิดวิเคราะห์

6) บูรณาการการสอนทักษะทางสังคม (Soft Skills) เข้ากับหลักสูตรวิชาชีพ

7) สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดโครงการฝึกงานและสหกิจศึกษา

3) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในกระบวนการศึกษา

1) พัฒนาระบบการศึกษาที่ผสมผสานระหว่างสามัญและศาสนา

2) ส่งเสริมการสอนคุณธรรมตั้งแต่วัยเด็ก และบูรณาการคุณธรรมในเนื้อหาการเรียนการสอนทุกวิชามากขึ้น

3) สร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม เช่น การให้รางวัลสำหรับพฤติกรรมดี และส่งเสริม Soft Skills ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม เพื่อดำรงสังคมสันติ

4) ส่งเสริมและสร้างคุณลักษณะและค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม รักษ์สิ่งแวดล้อม ความเป็นพลเมืองและพลโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษา

4) สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

1) สอนให้คนรู้จักวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร แยกแยะความจริงจากความเท็จ และตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ

2) ใช้ความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

5) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน

1) จัดสรรทุนการศึกษาและสวัสดิการสำหรับนักเรียนที่มีฐานะยากจนหรือประสบปัญหาทางสังคม

2) ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

6) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับการศึกษาทางเลือก

1) พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลและออนไลน์สำหรับพื้นที่ห่างไกล

2) พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่าย

3) พัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในจังหวัด

4) ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมระหว่างรุ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างคุณภาพทางวิชาการและพัฒนากำลังคนให้มีสรรถนะที่สามารถสร้างงานได้ในอนาคต

แนวทางการพัฒนา

1) เสริมสร้างทักษะด้านการประกอบอาชีพ

1) จัดตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพในสถานศึกษา

2) สร้างเครือข่ายกับผู้ประกอบการเพื่อเชื่อมโยงการศึกษากับตลาดแรงงาน

3) ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการและสตาร์ทอัพสำหรับนักศึกษา

4) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการฝึกงาน

5) ส่งเสริมนักเรียนเข้าเรียนต่อสายอาชีพให้มากขึ้น

2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดงานการพัฒนาประเทศและการพัฒนาพื้นที่

1) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ

2) พัฒนามาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) มาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

3) พัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ แบบครบวงจร ซึ่งเป็นกระบวนการต้นทางถึงปลายทาง ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย การตลาด และการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

4) จัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ (Reskill/Upskill/Newskill) ให้แก่นักเรียน นักศึกษาเยาวชนและประชาชนนอกระบบการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส

3. ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสำคัญและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

1) สำรวจความต้องการทักษะจากตลาดแรงงาน เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น ทักษะดิจิทัล การเขียนโปรแกรม การจัดการธุรกิจออนไลน์ ทักษะการบริการและทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษามลายูและอังกฤษ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ชายแดน หรือทักษะวิชาชีพเฉพาะด้าน

2) บูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่การเรียนการสอน

3) เพิ่มหลักสูตรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM)

4) เน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา

5) สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคเอกชนในการพัฒนาหลักสูตรและฝึกงาน

6) ร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่เพื่อออกแบบหลักสูตรที่ทันสมัย และตอบสนองความต้องการในพื้นที่

7) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ (อาทิ สะเต็มศึกษา ทวิศึกษา ทวิภาคี ทวิวุฒิ สหกิจศึกษา) เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

4) พัฒนาคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษา

1) จัดอบรมและพัฒนาทักษะครูด้านการแนะแนวการศึกษาต่อเชื่อมโยงอาชีพและการมีงานทำ การนำเทคโนโลยี สื่อดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2) สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

3) สร้างแรงจูงใจและเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

1) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่

1) ปรับกระบวนการทำงานให้ให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับนโยบายกำลังคน และการติดตามประเมินผล ให้เป็นเอกภาพและมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางการศึกษาให้เป็นดิจิทัลแบบบูรณาการ

3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบติดตามและประเมินผลการศึกษา

4) จัดตั้งสมัชชาการศึกษาระดับจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

2) พัฒนาและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ

1) นำระบบ AI และ Big Data มาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการศึกษา

2) พัฒนาแพลตฟอร์มการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาแบบรวมศูนย์

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการติดตามและประเมินผลการศึกษา

4) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล

3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

1) จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

2) สร้างเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

4) หนุนเสริมการขับเคลื่อนการดำเนินการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (Peace)

4) พัฒนาการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ให้มีคุณภาพมาตรฐาน

1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และภาคธุรกิจในพื้นที่

3) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่บูรณาการภูมิปัญญาและทรัพยากร เศรษฐกิจท้องถิ่นในพื้นที่โดยใช้ พรบ.พื้นที่นวัตกรรม

4) ปรับทัศนคติและติดอาวุธการเปลี่ยนแปลง “ผอ.กล้าเปลี่ยน ครูกล้าปรับ (Open Mind) และสร้างความเป็นเจ้าของพื้นที่ในการพัฒนาผู้นำวิชาการ

5) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

2.8 แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21”

พันธกิจ (Mission)

1) เสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในสังคมพหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากลและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์หลัก

มั่นคง

1) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยึดมั่นสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในสังคมพหุวัฒนธรรม

มั่งคั่ง

2) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษ ที่ 21 โดยเน้นทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน รวมทั้งทักษะการสื่อสาร และเทคโนโลยี สามารถพึ่งพาตนเองได้

3) กำลังคนมีคุณภาพมีทักษะที่สำคัญและมีสมรรถนะตรงความต้องการของตลาดงาน เป็นฐานรองรับการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0

ยั่งยืน

4) หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส มีการบูรณาการการทำงานทุกระดับในพื้นที่และมีส่วนร่วมจากประชาชน

5) ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

6) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และแนวทางปฏิบัติของกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

1) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความภาคภูมิใจและความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในสังคมพหุวัฒนธรรม

3) ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก สามารถดำรงตนได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3) ผลิตสื่อสร้างสรรค์ในทุกช่องทางการสื่อสารที่เสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4) ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านกระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมสภานักเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมในรูปแบบต่างๆ

กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม

1. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

2. ส่งเสริมให้สถานศึกษานำกระบวนการสันติศึกษา ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขผ่านกิจกรรมต่างๆจัดตั้งพัฒนาศูนย์การเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้พหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่เน้นความมีวินัย ในตนเอง ความเป็นพลเมืองไทย พลโลก และการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

1) พัฒนาผู้นำ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผ่านหลักสูตรและกิจกรรมการพัฒนาที่หลากหลายเข้มข้น ให้มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละพื้นที่อย่างต่อเนื่องยั่งยืน

2) ส่งเสริมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่

3) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการ คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

4) ปลูกฝังความมีวินัยในตนเองผ่านกิจกรรมต่างๆที่หลากหลายเช่น ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมกีฬาค่ายเยาวชนกลุ่มเยาวชนจิตอาสาอย่างหลากหลาย ภายใต้ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชนและผลิตสื่อสร้างสรรค์ในการส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

5) ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดย การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ยั่งยืน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาและชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

1) ประชากรวัยแรงงานมีทักษะและสมรรถนะทั้งความรู้ ทักษะ คุณลักษณะด้านอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนสู่ความเป็นเลิศ

2) ประชากรวัยทำงานมีความเชี่ยวชาญ และมีความเป็นเลิศเฉพาะด้าน

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและปริมาณให้สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดงานในพื้นที่ระดับประเทศและระดับสากล

1) ศึกษาและจัดทำข้อมูลความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ตามนโยบายเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และตามกรอบความร่วมมือกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและสากล

2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ฝีมือแรงงานผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

3) พัฒนาครู ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตรด้านอาชีพ

4) พัฒนาระบบการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้เป็น ครูแนะแนวและเพิ่มประสิทธิภาพการแนะแนวอาชีพ เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพให้สูงขึ้น

5) เพิ่มปริมาณผู้เรียนหลักสูตรทวิศึกษา/ทวิภาคี ภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

1) พัฒนาหลักสูตรสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาประเทศ

2) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ และมีความพร้อมสู่ความต้องการของตลาดงาน เช่น อุตสาหกรรมฮาลาล อาหารทะเลแปรรูป

3) พัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ แบบครบวงจร ทั้งกระบวนการผลิต แปรรูปการจัดจำหน่าย การตลาดและการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

4) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยการใช้งานวิจัยท้องถิ่นและ การสร้างนวัตกรรม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่

5) สานฝันกีฬา สู่ความเป็นเลิศและอาชีพ พร้อมร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผลักดันให้มีการสร้างความพร้อมรองรับการแข่งขันกีฬาระดับภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติ

6) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดห้องเรียนพิเศษ (ห้องเรียนกีฬา ห้องเรียนศิลปะ ห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนอาชีพ) แผนการเรียนเฉพาะด้าน (แผนการเรียนวิทย์–กีฬา แผนการเรียนศิลป์ภาษา–กีฬา แผนการเรียนศิลป์ – อาชีพ)

7) พัฒนาสถานศึกษาที่เน้นการเรียนการสอน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง

8) พัฒนาระบบการจัดกิจกรรมการแข่งขันวิชาการให้มีประสิทธิภาพเน้นการดำเนินงานที่เป็นระบบครบวงจรและการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงของทุกภาคและส่งเสริมการจัดประกวด แข่งขันสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมในประเทศและระหว่างประเทศ

9) พัฒนาสถานศึกษาที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ ให้มีความพร้อม เพื่อยกระดับเป็นโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์พิเศษด้านต่างๆ และพัฒนาสู่การศึกษาระดับนานาชาติ และการจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนพักนอนตามความเหมาะสมตามบริบทพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 3 การเพิ่มโอกาสการเรียน และการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับกลุ่มผู้อยู่นอกระบบ

1) พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่มาตรฐานเพื่อยกระดับเป็นผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ ของชุมชน

2) ฝึกอาชีพระยะสั้นตามความต้องการของตลาดงาน

3) จัดการเทียบโอนประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้คุณวุฒิทางการศึกษา

4) ส่งเสริม สนับสนุนอบรมวิชาชีพเพื่อการพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

1. ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถตามช่วงวัย และมีศักยภาพรองรับการพัฒนาพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตพร้อมรับบริบทการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

1) ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยการพัฒนาศักยภาพของครูและผู้สอนการพัฒนาคุณภาพสภาพแวดล้อมและห้องเรียนปฐมวัยการใช้วรรณกรรมเป็นฐานและการพัฒนาการสร้างองค์ความรู้แก่ผู้ปกครองและการจัดหาผลิตสื่อสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับ การเรียนรู้โดยการบูรณาการร่วมกันของทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐ ส่วนท้องถิ่นและเอกชน

2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและบริบทของพื้นที่

3) จัดทำและพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพเชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับประถม มัธยมศึกษาอาชีวศึกษาอุดมศึกษาการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบริบทของพื้นที่

4) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ คิดวิเคราะห์การสร้างและพัฒนานวัตกรรม อาทิ การเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา การสอนแบบโครงงาน

5) ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเน้นการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล ให้มีความพร้อมและได้มาตรฐาน

6) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาแม่ และภาษาที่ 2 เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษามลายูกลาง ภาษาจีน ภาษาอาหรับ

7) การใช้ ICT เพื่อการสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการจัดตั้งศูนย์ภาษาและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยให้ครอบคลุมพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 2 ผลิตและพัฒนาครู ให้มีศักยภาพ และขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

1) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา กำหนดคุณลักษณะและผลิตครู ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2) จัดตั้งศูนย์พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สอนสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นอุดมการณ์ของการเป็นครู

3) ส่งเสริมการพัฒนาครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง เน้นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครู ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

4) จัดให้มีการนำผลการพัฒนามาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบครบวงจร

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนา สื่อการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ให้มีมาตรฐาน เปิดโอกาสให้ประชากรทุกช่วงวัยได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

1) จัดทำ จัดหา พัฒนา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นและบริบทของพื้นที่โดยจัดตั้ง “ศูนย์ผลิต พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา” ที่เหมาะกับสภาพสังคมโดยความร่วมมือของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรเอกชน เพื่อสาธารณประโยชน์ (NGO)

2) สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ห้องสมุดชุมชน

3) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการรวบรวม อนุรักษ์ และใช้ ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่

4) ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายสังคมรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้สูงวัยให้สามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

1) ส่งเสริมการรวมกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกันของผู้สูงวัย โดยการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพผู้สูงวัย ในชุมชนให้ครอบคลุมพื้นที่

2) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันของผู้สูงวัยในชุมชนส่งเสริมให้ผู้สูงวัยที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ครูผู้ทรงคุณค่าที่มีศักยภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามความสมัครใจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางการศึกษา

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

1) ประชาชนกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับการช่วยเหลือให้มีความพร้อมในการเข้าถึงบริ การการศึกษา

2) ประชาชนได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพต่อเนื่องตลอดชีวิต

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์ที่ 1 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มมีความพร้อมในการศึกษา อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส คนพิการ หรือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ทุนการศึกษาสำหรับผู้เรียนในการศึกษาต่อ

2) ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาส คนพิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเสมอภาค

3) การจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสาร อาทิ DLIT, DLTV, ETV อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ขยายเครือข่ายบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นพื้นที่ เพียงพอกับผู้เรียน และจัดให้มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต ในสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการให้การบริการชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

1) พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึงได้ระหว่างหน่วยงานการศึกษาและหน่วยภายนอกที่เกี่ยวข้องโดยการจัดทำแผนที่การศึกษา (Education Mapping) และ นำ SMART Card มาใช้ในการให้บริการการศึกษา

2) รณรงค์ให้ประชากรวัยเรียนได้เข้าถึงบริการระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและความร่วมมือของเครือข่ายชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่

3) เร่งพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาที่ทัดเทียมและใกล้เคียงกัน

4) พัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และประสบการณ์จากการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1) ประชาชนมีองค์ความรู้จิตสำนึกในการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) สถานศึกษาชุมชนมีความเข้มแข็งในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 5

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) จัดทำหลักสูตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับการศึกษาต่างๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ

2) ปลูกฝัง และส่งเสริมการสร้างสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

3) พัฒนาครู ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม

4) กำหนดมาตรฐานสถานศึกษาน่าอยู่น่าเรียนรู้ และพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน พร้อมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้การคิดค้นนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1) พัฒนาฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2) สร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) ส่งเสริมให้สถานศึกษา ศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1) ผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

2) หน่วยงาน/สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการและมีการทำงานเชิงการบูรณาการกับ ทุกหน่วยงานในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้

3) ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาในรูปแบบการสานพลังประชารัฐ

กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติของกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ 6

กลยุทธ์ที่ 1 รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา

1) สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ความไม่สงบ

2) ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้ข่าวสารและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสถานการณ์จริง

3) ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ตนเอง ในการดูแลชีวิตและทรัพย์สินของผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา 4) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ความไม่สงบในสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1) สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทุกระดับ โดยการยกย่อง เชิดชูเกียรติเป็นกรณีพิเศษสำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2) ส่งเสริมให้มีค่าตอบแทนพิเศษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีโอกาสบรรจุเข้ารับราชการเป็นกรณีพิเศษ

3) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

4) ผลักดันให้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะ หรือเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้า ในวิชาชีพของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกรณีพิเศษ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

1) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละระดับ ที่ครอบคลุมทั้งมาตรฐาน รูปแบบการประเมินรูปแบบการพัฒนาตามผลการประเมิน และการรับรอง ผลการประเมิน

2) สร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทุกระดับทั้งภาครัฐ เอกชน ให้สอดคล้อง กับเจตนารมณ์การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษาสู่ความเป็นองค์กรที่มี ขีดสมรรถนะสูง โดยใช้รูปแบบการบริหารสมัยใหม่และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบทุกระดับสู่ SMART Office

4) ปรับปรุงประสิทธิภาพการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ให้เป็นระบบครบวงจร

5) สร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ ด้วยการสื่อสารองค์กร การประชาสัมพันธ์ และการตลาดเชิงรุกแบบมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการทำงานเชิงบูรณาการการศึกษากับหน่วยงานทุกระดับและการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา

1) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการ การจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานอื่น ในพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2) สร้างความเข้มแข็งขององค์คณะบุคคลทางการศึกษาและภาคีเครือข่าย ในการบูรณาการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่

3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) ให้เป็นองค์กรในการบูรณาการ การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนในการ “สานพลังประชารัฐ”

5) แสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาระหว่างกันและให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรเพื่อการเชื่อมความสัมพันธ์และการพัฒนาร่วมกันทั้งนี้เน้นการมี พันธสัญญาที่เป็นรูปธรรมต่อเนื่องและเป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

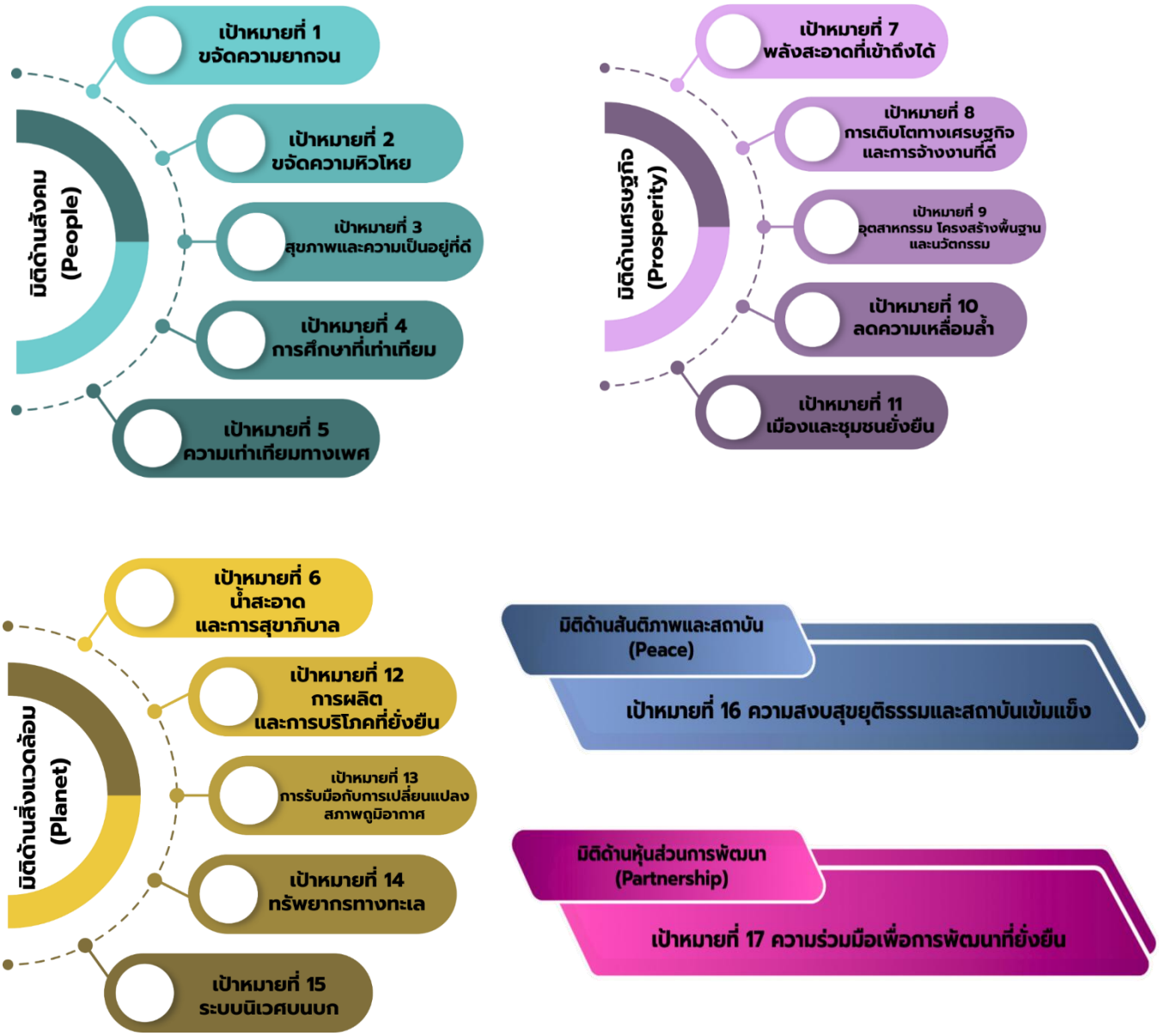
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Sustainable Development Goals: SDGs)

2.9 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นชุดเป้าหมายการพัฒนาระดับโลกครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2558 - 2573) เป็นทิศทางการพัฒนาที่ทุกประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติต้องดำเนินการซึ่งประเทศไทยมีหลักการการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า **“การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”**

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย สะท้อน 3 เสาหลักของมิติความยั่งยืน คือ มิติด้านสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติสิ่งแวดล้อม และอีก 2 มิติ คือ มิติด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา รวมเป็น 5 มิติ องค์การสหประชาชาติแบ่งเป้าหมาย 17 ข้อ ออกเป็น 5 กลุ่ม (5 Ps)

เป้าหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ **เป้าหมายที่ 4** : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีเป้าหมายย่อยภายใต้ เป้าหมายที่ 4 ดังนี้

เป้าหมายย่อย 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียมและไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผลภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแลและการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำ ทางเพศด้านการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชนความ เสมอภาคระหว่างเพศการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการและเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรงครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย 4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิควิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563

เป้าหมายย่อย 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กภายในปี พ.ศ. 2573

ส่วนที่ 3

ข้อมูลพื้นฐาน และการดำเนินงาน ด้านการจัด ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ที่ผ่านมา

3.1 ข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนรู้ในจังหวัด

ประวัติความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) (Department of Learning Encouragement : DOLE) เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยกฐานะมาจาก สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เดิมก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2483 เป็นกองการศึกษาผู้ใหญ่ โดยรัฐบาลในขณะนั้นได้ให้มีการจัดตั้ง “กองการศึกษาผู้ใหญ่” ขึ้น เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2483 สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับผิดชอบงานการศึกษาผู้ใหญ่โดยตรง และได้ริเริ่มโครงการรณรงค์การรู้หนังสือทั่วประเทศ พร้อมกับประกาศใช้กฎหมายบังคับให้ประชาชนผู้ไม่รู้หนังสือที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 45 ปี เสียค่าเล่าเรียนเป็นรายปี จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้รู้หนังสือแล้ว ซึ่งโครงการรณรงค์ดังกล่าวประสบความสำเร็จพอสมควร แต่ต้องหยุดชะงักไปเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2

ต่อมาได้มีการขยายโอกาสการศึกษาผู้ใหญ่อย่างกว้างขวางในช่วงปี พ.ศ. 2513 – 2523 รัฐบาลจึงได้ปรับเปลี่ยนภารกิจและยกฐานะ “กองการศึกษาผู้ใหญ่” มาเป็น “กรมการศึกษานอกโรงเรียน” เพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับประชาชน โดยจัดตั้งเป็นกรมครั้งแรก เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2522 หรือที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “กศน.” โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส มี ว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ วิมิตตะนันทกุล ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส เป็นคนแรก ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2525

พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการและมีการยุบรวมกรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการจากเดิม 14 กรม เหลือเพียง 5 สำนักงาน ทำให้กรมการศึกษานอกโรงเรียน ถูกยุบรวมเป็นสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมามีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2551 ส่งผลให้สำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน จึงปรับภารกิจและเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” (สำนักงาน กศน.) (Office of the Non – Formal and Informal Education : NFE) สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทั่งวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2566 ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งตรงกับวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 โดยมีสาระสำคัญ คือ การยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 และเปลี่ยนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็น “กรมส่งเสริมการเรียนรู้” มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ 3 รูปแบบ คือ

1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีเป้าหมายเพื่อจัดให้มีระบบกระตุ้น ชี้แนะ หรืออำนวยความสะดวกด้วยวิธีการใด ๆ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้ในเวลาใด ๆ ที่ตนสะดวกโดยไม่มีภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร และเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง รู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตรวมทั้งนาความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือเกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม

3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ มีเป้าหมายเพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในสถานศึกษา หรืออยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือไม่มีหน่วยงานอื่นใดไปดำเนินการ เพื่อให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน

ส่งผลให้ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส ได้เปลี่ยนชื่อตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2566 เป็น “สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส” หรือเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดนราธิวาส” มีชื่อภาษาอังกฤษ Narathiwat Provincial Office of Learning Encouragement สังกัด กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการสงเสริมการเรียนรู้ภายในจังหวัด

ทำเนียบผู้บริหาร

ตารางที่ 16 ทำเนียบรายชื่อผู้บริหารสำนักงานส่งเริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

ที่	ชื่อ - สกุล		ระยะเวลาการบริหาร
1	ว่าที่ ร.ต.สวัสดิ์	วิมิตตะนันทกุล	1 มิ.ย. 2525 - 1 ต.ค. 2531
2	นายอารีเฟน	อับดุลกาเดร์	1 ต.ค. 2531 - 1 ต.ค. 2536
3	นายพนม	ศรีราม	1 ต.ค. 2536 - 17 พ.ย. 2540
4	นายวิศาล	วัชราคม	17 พ.ย. 2540 - 8 พ.ย. 2542
5	นายการุณ	สกุลประดิษฐ์	9 พ.ย. 2542 - 2 พ.ย. 2549
6	นายสมทบ	กรดเต็ม	3 พ.ย. 2549 - 6 ต.ค. 2550
7	ร.ต.ต.กริยา	ตระกูลศึกษา	10 ต.ค. 2550 - 30 ก.ย. 2552
8	นายปราโมทย์	จินตประสาท (รักษาการ)	1 ต.ค. 2552 - 30 ก.ย. 2555
9	นายณัฐพงษ์	นวลมาก	1 ต.ค. 2555 - 12 มิ.ย. 2562
10	นางสาวนราวรรณ	เวชธรรม	13 มิ.ย. 2562 - 18 ต.ค. 2562
11	นายสุรสิทธิ์	สุดสาย	19 ต.ค. 2562 - 30 ก.ย. 2565
12	นางสาวนราวรรณ	เวชธรรม	17 ต.ค. 2565 - ปัจจุบัน

โครงสร้างสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

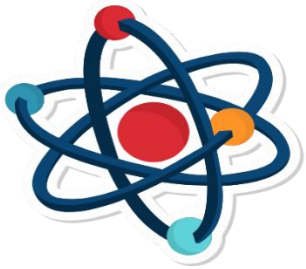
ข้อมูลสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส เป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับกลาง ทำหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุน การส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยมีสถานศึกษาในสังกัดและแหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

สถานศึกษา 13 แห่ง

ศูนย์วิทยาศาสตร์ 1 แห่ง

ห้องสมุดประชาชน 13 แห่ง

ศูนย์การเรียนรู้ตำบล 77 แห่ง

รถห้องสมุดเคลื่อนที่ 1 คัน

บ้านหนังสือชุมชน 163 แห่ง

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 6 แห่ง

สถาบันศึกษาปอเนาะ 57 แห่ง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ (สกร.ระดับอำเภอ)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 13 แหง ดังนี้

ตารางที่ 17 ข้อมูลศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ (สกร.ระดับอำเภอ)

ที่	รหัสสถานศึกษา	สกร.ระดับอำเภอ	ขนาดสถานศึกษา	สถานที่ตั้ง					
				เลขที่	หมู่	ถนน	ตำบล	จังหวัด	รหัส ปณ.
1	1296010001	เมืองนราธิวาส	ใหญ่พิเศษ	32	-	สุริยประดิษฐ์	บางนาค	นราธิวาส	96000
2	1296020000	ตากใบ	ใหญ่	-	3	พิทักษ์ประชากิจ	เจ๊ะเห	นราธิวาส	96110
3	1296030000	บาเจาะ	ใหญ่	-	-	เพชรเกษม	บาเจาะ	นราธิวาส	96170
4	1296040000	ยี่งอ	กลาง	115	-	รามโกมุท	ยี่งอ	นราธิวาส	96180
5	1296050000	ระแงะ	ใหญ่พิเศษ	27/1	7	ระแงะมรรคา	ตันหยงมัส	นราธิวาส	96130
6	1296060000	รือเสาะ	ใหญ่พิเศษ	2	-	รือเสาะสนองกิจ	รือเสาะออก	นราธิวาส	96150
7	1296080000	แว้ง	กลาง	161	2	โต๊ะเวง	แว้ง	นราธิวาส	96160
8	1296070000	ศรีสาคร	กลาง	-	1	-	ซากอ	นราธิวาส	96210
9	1296090000	สุคิริน	กลาง	72/15	4	สายยะลา	สุคิริน	นราธิวาส	96190
10	1296100000	สุไหงโก-ลก	กลาง	52/2	-	ทรายทอง 2	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส	96120
11	1296110000	สุไหงปาดี	ใหญ่	55	-	ฉัตรวาริน	ปะลุรู	นราธิวาส	96140
12	1296120000	จะแนะ	กลาง	153/1	3	ดุซงญอ	จะแนะ	นราธิวาส	96220
13	1296130000	เจาะไอร้อง	กลาง	-	1	เจาะไอร้อง-ไอสะเตียร์	จวบ	นราธิวาส	96130

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส มีเป้าหมายหลักเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมแก่ เด็ก เยาวชนและประชาชนในจังหวัดนราธิวาส และพื้นที่ใกล้เคียง โดยได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ศูนย์ราชการจังหวัดนราธิวาส บนเนื้อที่ประมาณ 56.75 ไร่

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ด้วยงบประมาณกว่า 130 ล้านบาท และแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยมีอาคารสำคัญ คือ “โดมดาราศาสตร์” ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 18 เมตร ซึ่งติดตั้งระบบฉายภาพ Digistar 6 ความละเอียดสูง พร้อมที่นั่งรองรับผู้เข้าชมประมาณ 130 คน นับเป็นศูนย์วิทยาศาสตร์ฯ ที่ทันสมัยและครบครันแห่งหนึ่งในภูมิภาค

ภารกิจสำคัญของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ นิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ การจัดค่ายวิทยาศาสตร์ การอบรมครูและวิทยากร การให้บริการห้องทดลองกลางสำหรับโรงเรียนที่ขาดแคลน รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีใหม่ เช่น STEM Education และการใช้สื่อเสมือนจริง (VR) ศูนย์ฯ ยึดแนวคิดในการเรียนรู้จากธรรมชาติ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างมีระบบมีจิตวิทยาศาสตร์ และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้

ด้วยบทบาทที่สำคัญในการสร้างแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์แก่ประชาชนในพื้นที่ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาสจึงไม่เพียงแต่เป็นสถานที่ทัศนศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้สามารถก้าวทันโลกยุคใหม่ และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืนในอนาคต

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล (ศกร.ระดับตำบล)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มี ศกร.ระดับตำบล จำนวนทั้งสิ้น 77 แหง ดังนี้

ตารางที่ 18 ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล (ศกร.ระดับตำบล)

ที่	ศกร.ระดับตำบล	ที่อยู่				
		หมู่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	บางนาค	-	-	บางนาค	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
2	ลำภู	8	ปลักปลา	ลำภู	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
3	มะนังตายอ	1	มะนังกาหยี	มะนังตายอ	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
4	บางปอ	8	ทุ่งโต๊ะดัง	บางปอ	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
5	กะลุวอ	7	รอตันบาตู	กะลุวอ	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
6	กะลุวอเหนือ	4	เขาตันหยง	กะลุวอเหนือ	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
7	โคกเคียน	2	โคกพะยอม	โคกเคียน	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
8	จะแนะ	3	มะนังกาแยง	จะแนะ	จะแนะ	นราธิวาส
9	ดุซงญอ	1	ดุซงญอ	ดุซงญอ	จะแนะ	นราธิวาส
10	ผดุงมาตร	3	ริแง	ผดุงมาตร	จะแนะ	นราธิวาส
11	ช้างเผือก	2	กูมุง	ช้างเผือก	จะแนะ	นราธิวาส
12	จวบ	1	เจาะไอร้อง	จวบ	เจาะไอร้อง	นราธิวาส
13	บูกิต	5	สะเตียร์	บูกิต	เจาะไอร้อง	นราธิวาส
14	มะรือโบออก	6	ปิเหล็งเหนือ	มะรือโบออก	เจาะไอร้อง	นราธิวาส
15	เจ๊ะเห	3	เจ๊ะเห	เจ๊ะเห	ตากใบ	นราธิวาส
16	ไพรวัน	2	ทรายขาว	ไพรวัน	ตากใบ	นราธิวาส
17	พร่อน	6	วัดใหม่	พร่อน	ตากใบ	นราธิวาส
18	ศาลาใหม่	6	ศาลาเชือก	ศาลาใหม่	ตากใบ	นราธิวาส
19	บางขุนทอง	3	โคกงู	บางขุนทอง	ตากใบ	นราธิวาส
20	เกาะสะท้อน	9	ชุมบก	เกาะสะท้อน	ตากใบ	นราธิวาส
21	นานาค	2	ตาเซ๊ะ	นานาค	ตากใบ	นราธิวาส
22	โฆษิต	2	บอฆอ	โฆษิต	ตากใบ	นราธิวาส
23	บาเจาะ	5	เปาเบาะ	บาเจาะ	บาเจาะ	นราธิวาส
24	ลุโบะสาวอ	1	ตะโละมาเนาะ	ลุโบะสาวอ	นราธิวาส	นราธิวาส

ที่	ศกร.ระดับตำบล	ที่อยู่				
		หมู่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
25	กาเยาะมาตี	5	ปะลุกา	กาเยาะมาตี	นราธิวาส	นราธิวาส
26	ปะลุกาสาเมาะ	11	มาแฮ	ปะลุกาสาเมาะ	นราธิวาส	นราธิวาส
27	บาเระเหนือ	2	อาตะบือเระ	บาเจาะ	นราธิวาส	นราธิวาส
28	บาเระใต้	3	คลอแระ	บาเจาะ	นราธิวาส	นราธิวาส
29	ยี่งอ	2	กูเล็ง	ยี่งอ	ยี่งอ	นราธิวาส
30	ละหาร	7	กาเด็ง	ละหาร	ยี่งอ	นราธิวาส
31	จอเบาะ	6	นากอ	จอเบาะ	ยี่งอ	นราธิวาส
32	ลุโบะบายะ	4	กูแบบาเดาะ	ลุโบะบายะ	ยี่งอ	นราธิวาส
33	ลุโบะบือซา	2	กาแร	ลุโบะบือซา	ยี่งอ	นราธิวาส
34	ตะปอเยาะ	4	บลูกาสนอ	ตะปอเยาะ	ยี่งอ	นราธิวาส
35	ตันหยงมัส	7	ตลาดตันหยงมัส	ตันหยงมัส	ระแงะ	นราธิวาส
36	ตันหยงลิมอ	4	ทุ่งเกร็ง	ตันหยงลิมอ	ระแงะ	นราธิวาส
37	บองอ	9	จุฬาภรณ์พัฒนา 5	บองอ	ระแงะ	นราธิวาส
38	กาลิซา	1	ปูโง๊ะ	กาลิซา	ระแงะ	นราธิวาส
39	บาโงสะโต	4	บละแต	บาโงสะโต	ระแงะ	นราธิวาส
40	เฉลิม	4	กูจิงลือปะ	เฉลิม	ระแงะ	นราธิวาส
41	มะรือโบตก	6	อาแว	มะรือโบตก	ระแงะ	นราธิวาส
42	รือเสาะ	10	ปราลี	รือเสาะ	รือเสาะ	นราธิวาส
43	สาวอ	2	สาวอ	สาวอ	รือเสาะ	นราธิวาส
44	เรียง	5	ลอ	เรียง	รือเสาะ	นราธิวาส
45	สามัคคี	7	บลูกา	สามัคคี	รือเสาะ	นราธิวาส
46	บาตง	6	บลูกาฮีเล	บาตง	รือเสาะ	นราธิวาส
47	ลาโล๊ะ	7	บริจ๊ะ	ลาโล๊ะ	รือเสาะ	นราธิวาส
48	รือเสาะออก	2	ปลายนา	รือเสาะออก	รือเสาะ	นราธิวาส
49	โคกสะตอ	6	ธรรมเจริญ	โคกสะตอ	รือเสาะ	นราธิวาส
50	สุวารี	6	ปอเนาะ	สุวารี	รือเสาะ	นราธิวาส
51	แว้ง	2	ลูโบ๊ะดาลัม	แว้ง	แว้ง	นราธิวาส
52	กายูคละ	1	ตออ	กายูคละ	แว้ง	นราธิวาส
53	ฆอเลาะ	6	ตำเสา	ฆอเลาะ	แว้ง	นราธิวาส
54	โละจูด	6	เขาสามสิบ	โละจูด	แว้ง	นราธิวาส
55	แม่ดง	1	จือแร	แม่ดง	แว้ง	นราธิวาส
56	เอราวัณ	5	หินสูง	เอราวัณ	แว้ง	นราธิวาส

ที่	ศกร.ระดับตำบล	ที่อยู่				
		หมู่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
57	ซากอ	4	กลูบี	ซากอ	ศรีสาคร	นราธิวาส
58	ตะมะยูง	3	คลองหงษ์	ตะมะยูง	ศรีสาคร	นราธิวาส
59	ศรีสาคร	2	อีนอ	ศรีสาคร	ศรีสาคร	นราธิวาส
60	เชิงคีรี	3	ลาเวง	เชิงคีรี	ศรีสาคร	นราธิวาส
61	กาหลง	2	ป่าไผ่	กาหลง	ศรีสาคร	นราธิวาส
62	ศรีบรรพต	2	ละโอ	ศรีบรรพต	ศรีสาคร	นราธิวาส
63	มาโมง	7	ไอร์ปูลง	มาโมง	สุคิริน	นราธิวาส
64	สุคิริน	7	สันติ	สุคิริน	สุคิริน	นราธิวาส
65	เกียร์	3	น้ำใส	เกียร์	สุคิริน	นราธิวาส
66	ภูเขาทอง	1	ไอปาโจ	ภูเขาทอง	สุคิริน	นราธิวาส
67	ร่มไทร	2	บาลูกายาอิง	ร่มไทร	สุคิริน	นราธิวาส
68	สุไหงโก-ลก	-	-	สุไหงโก-ลก	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
69	ปาเสมัส	1	ซารายอ	ปาเสมัส	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
70	มูโนะ	5	บูเก๊ะ	มูโนะ	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
71	ปูโยะ	1	ลาแล	ปูโยะ	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
72	ปะลุรู	1	โคกตา	ปะลุรู	สุไหงปาดี	นราธิวาส
73	สุไหงปาดี	6	ควน	สุไหงปาดี	สุไหงปาดี	นราธิวาส
74	โต๊ะเด็ง	1	โต๊ะเด็ง	บองอ	สุไหงปาดี	นราธิวาส
75	สากอ	2	บอเกาะ	สากอ	สุไหงปาดี	นราธิวาส
76	ริโก๋	4	บาลูกา	ริโก๋	สุไหงปาดี	นราธิวาส
77	กาวะ	3	จาแบปะ	กาวะ	สุไหงปาดี	นราธิวาส

หอสมุดประชาชนจังหวัดนราธิวาส

ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนราธิวาส เริ่มเปิดให้บริการแก่ประชาชนเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2493 โดยอาศัยห้องแถว เลขที่ 398 ถนนพิชิตบำรุง ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เป็นที่ทำการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2494 ได้ก่อสร้างอาคารห้องสมุดใหม่ โดยก่อสร้างอาคารที่ดินการศึกษาของเทศบาลเมืองนราธิวาส ถนนภูผาภักดี ซึ่งอยู่ในย่านชุมชน เมื่อก่อสร้างเสร็จจึงย้ายห้องสมุดจากเดิมเปิดบริการประชาชน ณ อาคารใหม่เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2495 ซึ่งตัวอาคารที่สร้างใหม่นี้เป็นเรือนไม้ชั้นเดียวแบบบังกะโล มีห้องพัสดุ ห้องยืม - คืน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำ โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน 49,400 บาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 ได้รับงบประมาณต่อเติมอาคารจากตัวอาคารเดิมไปด้านหลัง ได้ลงน้ำทาสีใหม่ทั้งอาคารเดิม และส่วนที่ต่อเติมใหม่ โดยใช้งบประมาณ 40,000 บาท และสามารถเปิดให้บริการประชาชนได เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนราธิวาสได้อาศัยที่ดินของเทศบาลเมืองนราธิวาส

ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา แต่เนื่องจากเทศบาลมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในกิจการอื่นจึงขอที่ดินคืน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเจ้าสังกัดในขณะนั้นจึงจำเป็นจะต้องหาที่สำหรับก่อสร้างอาคารห้องสมุดใหม่

ในการนี้โรงเรียนนราสิกขาลัย ให้ความร่วมมือโดยยินยอมให้สร้างอาคารห้องสมุดประชาชนในที่ดินของโรงเรียน ดังนั้นในปี พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้อนุมัติงบประมาณจำนวน 1,000,000 บาท เพื่อใช้ในการสร้างอาคารห้องสมุดและทำการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2522 เป็นอาคารชั้นเดียว คือ อาคารที่เปิดทำการอยู่ในปัจจุบัน โดยเปิดให้บริการประชาชนเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา

ปัจจุบันห้องสมุดประชาชนจังหวัดนราธิวาส เป็นแหล่งเรียนรู้ สังกัด ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ตั้งอยู่ภายในบริเวณสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส และ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส โดยถือเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนใกล้เคียง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาตลอดชีวิต

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอรือเสาะ

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คือ ห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 3 รอบ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ปัจจุบันคือกรมส่งเสริมการเรียนรู้) ได้ดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริฯ ขึ้น โดยจัดตั้งในเขตอำเภอที่ไม่ใช่อำเภอเมืองและยังไม่มีห้องสมุดประชาชน เนื่องจากในเขตอำเภอเมืองจะมีห้องสมุดประชาชนจังหวัดตั้งอยู่แล้ว โดยมีแนวคิดว่าต้องการให้ประเทศไทยมีห้องสมุดประชาชนครบทุกอำเภอ

ในจังหวัดนราธิวาส ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ตั้งอยู่ในบริเวณกองร้อย อส.อำเภอรือเสาะ 90/1 หมู่ 1 ถนนรือเสาะสนองกิจ ตำบลรือเสาะออก อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยห้องสมุดแห่งนี้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2534 และเปิดให้บริการในวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2535 ซึ่งในขณะนั้น นายสมโภชน์ นิลพันธุ์ เป็นนายอำเภอรือเสาะ ได้กล่าวว่า อำเภอรือเสาะ ได้รับงบประมาณจัดสร้าง “ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี” เป็นห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมายุครบ 3 รอบ ภายในวงเงิน 2,500,000 บาท โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน (ปัจจุบันคือกรมส่งเสริมการเรียนรู้) จำนวน 1,300,000 บาท และงบสมทบของจังหวัดนราธิวาสอีก 1,200,000 บาท ก่อสร้างในเนื้อที่ 281 ตารางวา โดยห้องสมุดแห่งนี้ถือเป็นห้องสมุดที่ทันสมัยที่สุดของจังหวัดนราธิวาส และนับเป็นความโชคดีของชาวอำเภอรือเสาะ ที่จะมีขุมทรัพย์ทางปัญญาให้ได้ศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ห้องสมุดประชาชนนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอระแงะ

ห้องสมุดประชาชนนราธิวาสราชนครินทร์ โดยสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสมหามงคลที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ ในวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 ทรงได้รับพระราชทานสถาปนาพระอิสริยศักดิ์เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน เฉลิมพระนามเป็น “สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์” ด้วยความจงรักภักดีของประชาชนชาวจังหวัดนราธิวาส และความมุ่งมั่นที่จะสนองพระราโชบายที่ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีแหล่งศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะชีวิตและพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนจังหวัดนราธิวาสที่มีกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่รู้หนังสือไทยผู้ที่พลาดและด้อยโอกาสทางการศึกษา ชาวจังหวัดนราธิวาส จึงได้สร้างห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ขึ้น ณ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส โดยขอสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลจัดสรรผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส เป็นเงิน 4,000,000 บาท นอกจากนี้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส (ปัจจุบันคือสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส) ภาคีเครือข่าย ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีจิตศรัทธา ยังร่วมบริจาคสมทบทุนรวมสร้างห้องสมุดแห่งนี้ เพื่อให้มีห้องสมุดที่ดี มีสื่อหลากหลาย มีบริการที่ครบถ้วนสำหรับประชาชน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อันจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในการนี้พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติว่า “ห้องสมุดประชาชนนราธิวาสราชนครินทร์” นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แก่พสกนิกรชาวนราธิวาสเป็นอย่างยิ่ง ถือเป็นความภาคภูมิใจแก่ประชาชนจังหวัดนราธิวาส และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน เพราะแสดงถึงพลังของประชาชนที่มีความจงรักภักดีและความมุ่งมั่งร่วมกัน

ห้องสมุดประชาชนนราธิวาสราชนครินทร์ นับเป็นห้องสมุดแห่งเดียวในประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขตอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ตัวอาคารเป็นคอนกรีต 2 ชั้น มีความงดงาม มีความพร้อมในด้านสื่อการจัดกิจกรรมและการให้บริการ ภายในอาคารประกอบด้วย ห้องของดีเมืองระแงะ, ห้องเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, ห้องโสตทัศนศึกษา, ห้องโถงจัดนิทรรศการ, ห้องเก็บพัสดุ, มุมหนังสือหมวดต่างๆ, มุมเด็ก และมีบริเวณสำหรับอ่านหนังสือ ห้องสมุดประชาชนนราธิวาสราชนครินทร์ ถือเป็นศูนย์กลางการจัดกระบวนการเรียนตามสภาพปัญหาความต้องการ โดยอาศัยสื่อทุกชนิด มีการจัดและให้บริการข้อมูลข่าวสารความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ข้อมูลท้องถิ่นและเป็นที่จัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนร่วมกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและได้รับประโยชน์โดยถ้วนหน้า ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัยทำให้ประชาชนมีโอกาสได้เรียนรู้ตามความต้องการ ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

ในปี พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง “กรมการศึกษานอกโรงเรียน" ขึ้นและได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย "การจัดตั้งสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2524" และได้ยุบรวมห้องสมุดประชาชนเป็นกิจกรรมหนึ่งของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด (ปัจจุบันคือสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด) และให้ดำเนินงานตามระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2529 โดยกำหนดให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยในปัจจุบันในจังหวัดนราธิวาส มีห้องสมุดประชาชนอำเภออยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนอำเภอจะแนะ เจาะไอร้อง ตากใบ บาเจาะ ยี่งอ แว้ง ศรีสาคร สุคิริน สุไหงโก-ลก และ สุไหงปาดี โดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ได้พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าสำหรับประชาชนและเยาวชน นักเรียนนักศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุดประชาชนมากขึ้น

รถห้องสมุดเคลื่อนที่

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ได้รับการจัดสรรรถโมบายส่งเสริมการอ่านจากกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 1 คัน ซึ่งเป็นบริการอีกประเภทหนึ่งของห้องสมุดประชาชน ภายในรถประกอบด้วยสื่อ หนังสือหลากหลายรูปแบบที่ทันสมัย มีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สามารถรับสัญญาณดาวเทียมได้ทั่วโลกเพื่อนำความรู้ในเรื่องต่างๆมาเปิดบริการในขณะที่นำรถออกไปให้บริการนอกจากนี้ยังมีระบบอินเตอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านระบบ wireless สามารถเคลื่อนที่ไปยังจุดต่างๆได้ ซึ่งสามารถให้บริการได้ทุกพื้นที่ในจังหวัดนราธิวาส โดยออกให้บริการประชาชนด้านการอ่านครอบคลุมทั้ง 13 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส เน้นให้บริการแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนผู้สนใจในพื้นที่ต่างอำเภอหรือพื้นที่ห่างไกล โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในจังหวัดนราธิวาส ให้บริการตามปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการหน่วยบริการจังหวัดเคลื่อนที่ อำเภอยิ้มเคลื่อนที่ และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ พอ.สว. เพื่อเข้าถึงชุมชนและสถานที่ที่สามารถจะให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ใกล้มือและได้อ่านสะดวกทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้ประโยชน์มากที่สุด เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา เพิ่มอัตราการอ่านของประชาชน และส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชนได้สนใจมาอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น โดยมีกิจกรรมเสริมสร้างการอ่านเชิงรุก ได้แก่ บริการมุมชวนอ่าน กิจกรรมหนูน้อยหรรษา เกมวิทยาศาสตร์ชวนคิด และกิจกรรมเรียนรู้ภาษาด้วยบทเพลง เป็นต้น

บ้านหนังสือชุมชน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านของประชาชนโดยมุ่งหวังให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่าน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายด้านการส่งเสริมการอ่าน สำนักงาน กศน.(ปัจจุบันคือกรมส่งเสริมการเรียนรู้) จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดเสริมสร้างบ้านหนังสืออัจฉริยะ เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของประชาชน และประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของกลุ่มเป้าหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 ได้เปลี่ยนจากบ้านหนังสืออัจฉริยะเป็นบ้านหนังสือชุมชน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนในการร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ครอบคลุมในพื้นที่ระดับตำบล เพื่อนำไปสู่ชุมชนในการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมการอ่าน การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินการจัดตั้งและส่งเสริมสนับสนุนบ้านหนังสือชุมชนในชุมชน จำนวน 77 ตำบล รวมทั้งสิ้น 163 แห่ง และสนับสนุนการอ่านภายในบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรมอ่านเพื่อน้อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในผู้สูงอายุ กิจกรรมชุมชนรักการอ่าน เป็นต้น ซึ่งมีผู้ขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าว คือ ครูอาสาสมัครฯ ครูศกร.ตำบล ครูศรช. นักศึกษา อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และเครือข่ายนักอ่านที่ร่วมพัฒนาการอ่านให้เข้าถึงชุมชนเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาในสังกัดแต่ละแห่ง มีจำนวนบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 19 ข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	จำนวนบ้านหนังสือชุมชน (แห่ง)
1	เมืองนราธิวาส	14
2	จะแนะ	8
3	เจาะไอร้อง	6
4	ตากใบ	16
5	บาเจาะ	12
6	ยี่งอ	12
7	ระแงะ	14
8	รือเสาะ	27
9	แว้ง	12
10	ศรีสาคร	12
11	สุคิริน	10
12	สุไหงโกลก	8
13	สุไหงปาดี	12
รวม		**163**

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง ดังนี้ ตารางที่ 20 ข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.)

ที่	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.)	ที่ตั้ง				
		หมู่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	บ้านนิรันดรวิทยา	9	ตะโล๊ะแน็งอามาน	บางปอ	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส
2	ตะโล๊ะตา	3	ตะโล๊ะตา	ปะลุกาสาเมาะ	บาเจาะ	นราธิวาส
3	บือเจ๊าะ	1	บือเจ๊าะ	บาเจาะ	บาเจาะ	นราธิวาส
4	ศรีอามาน	-	-	สุไหงโก-ลก	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
5	โปโฮงยามู	-	-	สุไหงโก-ลก	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส
6	จือแรตูลี	-	-	สุไหงโก-ลก	สุไหงโก-ลก	นราธิวาส

สถาบันศึกษาปอเนาะ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวน 57 แห่ง ดำเนินการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันศึกษาปอเนาะ โดยมีครูอาสาสมัครประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ออกไปทำประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่สถาบันศึกษาปอเนาะ ภารกิจหลักที่ดำเนินการได้แก่ การเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาหลักสูตรโปรแกรมวิชาเลือกอิสลามศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักศึกษาในสถาบันศึกษาปอเนาะที่สามารถนำวิชาศาสนาที่โต๊ะครูสอนอยู่แล้วมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ทำให้นักศึกษาในสถาบันศึกษาปอเนาะได้เรียนรู้ควบคู่ทั้งวิชาสามัญและศาสนา นอกจากนั้นยังมีการเสริมสร้างทักษะอาชีพ จัดมุมเรียนรู้ในสถาบันศึกษาปอเนาะ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการ 1 ปอเนาะ 1 โครงการพัฒนา ตามความต้องการของสถาบันศึกษาปอเนาะในด้านการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสาธารณูปโภค และการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เหมาะสมในการเรียนรู้ ตลอดจนการเข้าไปทำหน้าที่ผู้ช่วยโต๊ะครูอำนวยความสะดวกแก่โต๊ะครูในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มีสถาบันศึกษาปอเนาะที่ร่วมจัดการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 57 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 21 ข้อมูลสถาบันศึกษาปอเนาะ

ที่	ชื่อสถาบันศึกษาปอเนาะ	สกร.ระดับอำเภอ	ขนาด	รูปแบบการศึกษา	ครูอาสาสมัครประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ	
1	ดารุสซอลีฮีน	เมืองนราธิวาส	กลาง	ชาย/หญิง	ว่าที่ร.ต.หญิงสโรชา	ยอดรัก
2	วะอซุฎดีน	เมืองนราธิวาส	กลาง	ชาย	นางสาวฮามีด๊ะ	ซูเล็ง
3	นัฮดอตุลซุบบานียะฮ์	เมืองนราธิวาส	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวไฮฟะห์	หะยีดือเร๊ะ
4	ศาสตราวิทยา	จะแนะ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาววนิดา	สิเด๊ะ
5	วาตอนียะห์	จะแนะ	เล็ก	หญิง	นางนูรีย๊ะ	มิหิแอ
6	มะฮ์หัดฟัจรุลอิสลาม	เจาะไอร้อง	ใหญ่	ชาย/หญิง	นายสุรศักดิ์	สอีด
7	ดะวะห์ตุลอิสลามียะห์	เจาะไอร้อง	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวนาอีหม๊ะ	อาแวกาจิ
8	ดารูลกุรอาน	เจาะไอร้อง	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวซาณียา	ยะโก๊ะ
9	อัลมูฮายีรีน	เจาะไอร้อง	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวนิรดา	เอี่ยมสะอาด
10	ดารุสสาลาม	ตากใบ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางสาวมารีย๊ะ	หะยีมะดีเยาะ
11	อิรซาดิลอาบารียาติลอูลูม	ตากใบ	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวไอนี	ดอเลาะ
12	อัลมูฮำมาดียิวิทยา	ตากใบ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางพัชรี	ไชยสิทธิ์
13	นูริลฟาลาฮ ซีโปล	ตากใบ	กลาง	ชาย/หญิง	นางเตือนใจ	จันทร์เพ็ญ
14	นัสรีนวิทยา	บาเจาะ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางนูรอัยนู	ฤทธิ์มนตรี
15	อัล-ฟุรกอน	บาเจาะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางกิตติมา	ซำยา
16	มัรกาซอิฮย๊ะอัลฟุรกอน	บาเจาะ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางซูไฮลา	มากคง
17	ดารุลแอ็นศอร์	บาเจาะ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางสาวยูไบด๊ะ	เล๊าะมะ
18	กุรอ่านกูเร๊าะฮ์ซับอียะห์	บาเจาะ	กลาง	ชาย/หญิง	นายยาการียา	ลาเต๊ะ
19	ดารุลอูลูม	บาเจาะ	กลาง	ชาย/หญิง	นายมาฮามุ	มะแดวี
20	บากูรอตุตตะอลีมีลิลอุลูมิซชัรอียะห์	บาเจาะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวอามานี	หะยีแม
21	ฮีดายาตุลกุรอ่าน	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นายมะนาวี	สาบูดิง
22	มัดรอซาตุลวาซีละห์	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางรุซฎา	มิสุแท
23	สันติศาสน์อิสลาม	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสุนีย์	บินแวนาแว
24	มะฮัดอาร์ซาดี	ยี่งอ	เล็ก	ชาย	นางสาวอัมนาณีย์	ดือราอิง
25	ดารุลฟุรกอน	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวอามลีนา	อูมา
26	อัตตัรบียะห์อัลอิสลามียะห์	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวนาดีญา	สาและ
27	ดารุลมุมีนีน	ยี่งอ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวอานีซา	สะมะแอ
28	สุบุลลิสสาลาม	ระแงะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวณุรฮัม	เจ๊ะอาลี

ที่	ชื่อสถาบันศึกษาปอเนาะ	สกร.ระดับอำเภอ	ขนาด	รูปแบบการศึกษา	ครูอาสาสมัครประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ	
29	อัลมะฮาดุลร๊อบบานี	ระแงะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางอารียา	เจ๊ะโซ๊ะ
30	มะหัดดารุลมูฮายีรีน	ระแงะ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางสาวต่วนรุซละห์	ต่วนสะมะแอ
31	อัดดีนียะห์อิสลามียะ	ระแงะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางรูฮาณีย์	ยูโซ๊ะ
32	อาซาซูลฮีดายะห์	รือเสาะ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นายมาหามุ	อีซอมูซอ
33	มัดรอซะห์ซามารอตีฟัรอิลฮูซัยนียะห์	รือเสาะ	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวสุเฮร	เจะโซ๊ะ
34	อัลมูฮาญีรีน-อัลอิสลามีย์	รือเสาะ	กลาง	ชาย	นางสาวสากีนะห์	ลาเต๊ะ
35	นูรุลวาตานียะห์	รือเสาะ	ใหญ่	ชาย/หญิง	นางอัสสิมา	แวโน๊ะ
36	อัตตัรบียาตุลอิสลามียะห์	รือเสาะ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางซากียะ	มูสาลี
37	รอนยานวิทยา	รือเสาะ	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวรุสนานี	เวาะแม
38	แสงอรุณศาสน์	แว้ง	กลาง	ชาย	นางแนตี	นุชภู่
39	นูรูลอิห์ซาน	ศรีสาคร	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวอานีรา	ยูโซะ
40	อีคอบี	ศรีสาคร	เล็ก	ชาย/หญิง	นางรอกีย๊ะ	ยูโซ๊ะ
41	ฟัตฮูเราะห์หมาน	ศรีสาคร	เล็ก	ชาย/หญิง	นางพาตีเมาะ	อาบูซาแล
42	ดารุลกุรอานอัลฮาซันนียะห์	ศรีสาคร	กลาง	ชาย/หญิง	นางฟาดีล๊ะ	สามะอาลี
43	มูฮำมาดีศึกษา	สุคิริน	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวมูอาซะห์	เตะ
44	นูรูลฮีดายะห์	สุคิริน	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวอภิชญา	พรหมทา
45	ตัมบีฮุลฆอฟีลีน	สุคิริน	เล็ก	ชาย/หญิง	นายนรินทร์	นิลกระวัตร์
46	ฮายาตุซซอฮาบะห์	สุไหงโก-ลก	ใหญ่	ชาย/หญิง	นายซาฮารี	บินมะแอ
47	ดารุลอาบีดีน	สุไหงโก-ลก	เล็ก	ชาย/หญิง	นายโมฮัมมัดซัฟรีย์	นารอเอ็ง
48	มัรดียะห์	สุไหงโก-ลก	เล็ก	หญิง	นางสาวพิชามญชุ์	เรืองโรจน์
49	ดารุสลาม	สุไหงโก-ลก	ใหญ่	ชาย	นางซูไฮดา	มามะ
50	เราเฎาะห์อัลฆอซาลีย์	สุไหงโก-ลก	เล็ก	ชาย/หญิง	นางสาวสุไวบะห์	มะมิง
51	อัลอุรวาตุลวุซกอย์	สุไหงโก-ลก	กลาง	ชาย/หญิง	นายอับดุลรอแม	สะมะแอ
52	อัสสาอีดะห์	สุไหงโก-ลก	กลาง	ชาย/หญิง	นางสาวนอร์อาสมะ	บินเจะอาแว
53	นูรุลฮูดา	สุไหงโก-ลก	กลาง	ชาย	นางสาวซาพูวานี	บินแวบือราเฮง
54	มิฟตาฮูลอิสลาม	สุไหงปาดี	กลาง	ชาย	นายอดุลย์	ซะลอ
55	กีรออาตุลฟาลาฮ	สุไหงปาดี	เล็ก	ชาย	ว่าที่ร้อยตรีสหัฐ	มะดาแฮ
56	ดารุลอิสลาฮิดดีนีย์	สุไหงปาดี	กลาง	ชาย	นายสมบูรณ์	มามะ
57	มิฟตาฮูลญันนะฮ์	สุไหงปาดี	เล็ก	ชาย	นางมัทนา	แวนาแว

ข้อมูลด้านบุคลากร

ตารางที่ 22 ข้อมูลบุคลากรในสังกัด

ที่	ตำแหน่ง/ประเภท	กรอบอัตรา (คน)	อัตรากำลังที่ปฏิบัติงาน (คน)
1	**ผู้บริหาร**		
	1.1 ผู้บริหารการศึกษา	2	2
	1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	14	11
	รวม	**16**	**13**
2	**ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**		
	2.1 ข้าราชการครู	135	132
	2.2 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	1	1
	2.3 บรรณารักษ์ชำนาญการ	1	1
	2.4 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	6	5
	2.5 นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	1	1
	2.6 นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	1	1
	2.7 บรรณารักษ์ปฏิบัติการ	2	1
	รวม	**147**	**142**
3	**ลูกจ้างประจำ**		
	ลูกจ้างประจำ	2	2
	รวม	**2**	**2**
4	**พนักงานราชการ**		
	4.1 นักวิชาการศึกษา	4	2
	4.2 นักจัดการงานทั่วไป	8	8
	4.3 นักวิชาการพัสดุ	5	5
	4.4 เจ้าพนักงานธุรการ	2	2
	4.5 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	2	2

ที่	ตำแหน่ง/ประเภท	กรอบอัตรา (คน)	อัตรากำลังที่ปฏิบัติงาน (คน)
	4.6 นักเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
	4.7 นักวิชาการเงินและบัญชี	5	4
	4.8 นักวิชาการตรวจสอบภายใน	1	1
	4.9 นิติกร	1	1
	4.10 นายช่างไฟฟ้า	1	-
	4.11 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนประจำ ศรช.	74	71
	4.12 ครูศูนย์การเรียนรู้	60	55
	4.13 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนประจำปอเนาะ	44	41
	4.14 เจ้าพนักงานพัสดุ	8	8
	4.15 บรรณารักษ์	1	1
	รวม	**217**	**202**
5	**ลูกจ้างชั่วคราว / ลูกจ้างเหมาบริการ**		
	5.1 ครูประจำกลุ่ม	-	-
	5.2 ครูผู้สอนคนพิการ	1	1
	5.3 ลูกจ้างเหมาบริการ (งบดำเนินงาน)	44	44
	5.4 บรรณารักษ์จ้างเหมาบริการ	12	12
	รวม	**57**	**57**
	รวมจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น	**439**	**416**

ข้อมูล ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2568

3.2 การจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ที่ผ่านมา

การเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป็นการจัดให้มีระบบกระตุ้น ชี้แนะ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในเรื่องที่สนใจหรือตามความถนัด สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภททุกที่ทุกเวลา โดยจัดกิจกรรมและโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน พร้อมทั้งพัฒนารูปแบบส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมขับเคลื่อนห้องสมุดประชาชนในรูปแบบ Co-Learning Space เพื่อพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็นห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) พร้อมมุมบริการ Wi-Fi และฐานข้อมูลออนไลน์, โครงการ “บ้านหนังสือสู่ชุมชน” “ห้องสมุดเคลื่อนที่ชาวตลาด” และ “รถห้องสมุดเคลื่อนที่” เพื่อกระจายโอกาสการอ่านไปยังพื้นที่ห่างไกล, การจัดส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชน เป็นต้น มีการมอบหมายให้บรรณารักษ์จัดทำนวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน เช่น ครูต้นแบบรักการอ่าน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 23 ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)					
			ห้องสมุดประชาชน	บ้านหนังสือชุมชน	หน่วยบริการเคลื่อนที่ (รถโมบาย)	อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด	รวม
1	เมืองนราธิวาส	1,000	845	561	354	175	496	2,431
2	จะแนะ	1,230	500	400	100	80	150	1,230
3	เจาะไอร้อง	1,310	500	350	200	60	200	1,310
4	ตากใบ	1,500	600	500	200	160	300	1,760
5	บาเจาะ	1,300	753	180	300	60	211	1,504
6	ยี่งอ	1,500	751	473	116	60	140	1,540
7	ระแงะ	2,500	1212	1071	200	145	1028	3,656
8	รือเสาะ	2,000	900	480	245	225	150	2,000
9	แว้ง	2,000	1261	419	354	60	366	2,460
10	ศรีสาคร	1,380	650	315	200	40	175	1,380
11	สุคิริน	2,000	787	577	372	20	500	2,256
12	สุไหงโก-ลก	1,460	600	400	100	160	200	1,460
13	สุไหงปาดี	1,780	600	500	200	180	300	1,780
	รวม	**20,960**	**9,959**	**6,226**	**200**	**1,425**	**4,216**	**24,767**

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและทักษะชีวิตให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี อีกทั้งยังสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความรู้ที่ได้รับต่อยอดสร้างอาชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

> การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ (สกร. Learn to Earn) โดยมอบหมายให้สถานศึกษา ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นการฝึกอบรมอาชีพให้ประชาชน 3 รูปแบบ ได้แก่

1. พัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจ หลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง) เช่น หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร การทำขนมพื้นบ้าน การทำผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ การตัดเย็บกระเป๋าจากเศษผ้า การแกะลายกระจก การร้อยหินมงคล เป็นต้น

2. ชั้นเรียนวิชาชีพ (หลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป) เช่น หลักสูตรช่างก่อสร้าง ช่างปูน ช่างเชื่อม ช่างทาสี ช่างเชื่อมโลหะ เป็นต้น

3. กิจกรรม 1 อำเภอ 1 อาชีพ เป็นการส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน และเป็นการสร้างรายได้เพิ่มมูลค่าสินค้าในท้องถิ่น เช่น หลักสูตรการทำผ้าบาติกจากสีธรรมชาติ การทำผลิตภัณฑ์จากย่านตอไห่

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สถานศึกษาได้สำรวจความต้องการของผู้เรียนในพื้นที่ที่สนใจจะฝึกอาชีพในรายวิชาทุกหลักสูตร เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและตลาดแรงงาน โดยเน้นการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำใน 5 กลุ่มอาชีพรวมจำนวนทั้งสิ้น 189 หลักสูตร ได้แก่ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม (จำนวน 8 หลักสูตร) กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ(จำนวน 20 หลักสูตร) กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม (จำนวน 67 หลักสูตร) กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ (จำนวน 56 หลักสูตร) กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง (จำนวน 38 หลักสูตร) เพื่อส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้ประชาชนในชุมชน มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้ และทักษะไปใช้ในครอบครัวและชีวิตประจำวันที่เหมาะสม ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป โดยมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 3,591 คน และสามารถนำความรู้ไปสร้างอาชีพ 342 คน, เพิ่มรายได้ 537 คน, พัฒนาคุณภาพชีวิต 2,005 คน, ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 คน และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน 15 คน และมีผู้ผ่านการฝึกอาชีพจบแล้วมีงานทำ จำนวน 1,210 คน

> การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

เป็นการจัดการเรียนรู้ให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถบริหารจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กิจกรรมที่ดำเนินการมีหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องด้านสุขอนามัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 24 ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ไตรมาส 1 - 2

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 1 - 2			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องการช่วยชีวิตเบื้องต้น (CPR) เพื่อเสริมสร้างทักษะการช่วยชีวิตในสถานการณ์ฉุกเฉิน	41
2	จะแนะ	โครงการอบรมการปฐมพยาบาลและช่วยชีวิตเบื้องต้น	24
3	เจาะไอร้อง	โครงการดูแลและป้องกันตนเองจากโรคไข้เลือดออก	18
4	บาเจาะ	โครงการส่งเสริมโภชนาการและอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพที่ดี สกร.ระดับอำเภอบาเจาะ	36
5	ยี่งอ	โครงการอบรมกฎหมายจราจรน่ารู้	36
6	ระแงะ	โครงการอบรมให้ความรู้การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	41
7	ศรีสาคร	โครงการอบรมให้ความรู้การดูแลสุขภาพด้วยอาหารและป้องกันมลพิษ	36
8	รือเสาะ	โครงการอบรมให้ความรู้การดูแลสุขภาพด้วยอาหารชะลอวัยห่างไกลโรค	53
9	ตากใบ	โครงการอบรมให้ความรู้การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	47
10	สุไหงโก-ลก	โครงการฝึกอบรมให้ความรู้การเฝ้าระวังป้องกันโรคไข้เลือดออก	24
11	สุไหงปาดี	โครงการอบรมให้ความรู้การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	36
12	แว้ง	โครงการการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	36
13	สุคิริน	โครงการการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษที่ในช่วงฤดูร้อน	30
รวม			**458**

ตารางที่ 25 ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ไตรมาส 3 - 4

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 3 - 4			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการอบรมให้ความรู้การสร้างภูมิคุ้มกันโรคหลอดเลือดสมองตีบ (Stroke)	41
2	จะแนะ	โครงการอบรมรู้ทันโรคป้องกันได้ด้วยการเรียนรู้	24
3	เจาะไอร้อง	โครงการอบรมกฎหมายจราจรน่ารู้	18
4	บาเจาะ	โครงการอบรมการจัดการเรียนรู้เท่าทันความเครียด ดูแลเอาใจใส่ได้ด้วยตนเอง และคนรอบข้าง สกร.ระดับ อำเภอบาเจาะ	36
5	ยี่งอ	โครงการอบรมให้ความรู้การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สกร.ระดับอำเภอยี่งอ	36
6	ระแงะ	โครงการอบรมให้ความรู้การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	41
7	ศรีสาคร	โครงการอบรมให้ความรู้ชุมชนปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด	36
8	รือเสาะ	โครงการ อบรมการป้องกันโรคด้วยสมุนไพรพื้นถิ่น	53
9	ตากใบ	โครงการอบรมให้ความรู้รู้เท่าทันยาเสพติด ก้าวสู่ชีวิตที่สดใส	47
10	สุไหงโก-ลก	โครงการส่งเสริมการดูแลสุขภาวะและสุขอนามัยของประชาชนในชุมชนสุไหงโก-ลก	24
11	สุไหงปาดี	โครงการอบรมให้ความรู้และการป้องกันโรคไข้เลือดออก	36
12	แว้ง	โครงการขับขี่ปลอดภัยใส่ใจกฎจราจร	36
13	สุคิริน	โครงการการป้องกันโรคและภัยที่เกิดในช่วงฤดูฝน	30
รวม			**458**

> การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาสังคมและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมสำนึกความเป็นประชาธิปไตย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 26 ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ไตรมาส 1 - 2

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 1 - 2			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการการปฏิบัติตนสู่ความดีงามในเดือน รอมฎอน	23
2	จะแนะ	โครงการอบรมการผลิตปุ๋ยชีวภาพพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน	14
3	เจาะไอร้อง	โครงการคัดแยกขยะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	10
4	บาเจาะ	โครงการหลักการจ่ายซากาตและการบริจาคในแนวทางอิสลาม	21
5	ยี่งอ	โครงการอบรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกรักษ์บ้านเกิด	21
6	ระแงะ	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชน	24
7	ศรีสาคร	โครงการ อบรมให้ความรู้การคัดแยกขยะ	21
8	รือเสาะ	โครงการอบรมให้ความรู้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	30
9	ตากใบ	โครงการการคัดแยกขยะ และการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน	26
10	สุไหงโก-ลก	โครงการอบรมให้ความรู้การจัดการขยะ(ซากพืช)ในพื้นที่การเกษตร	14
11	สุไหงปาดี	โครงการปลูกสร้าง สร้างรายได้	21
12	แว้ง	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชน	21
13	สุคิริน	โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการขยะในชุมชน	17
รวม			**253**

ตารางที่ 27 ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ไตรมาส 3 - 4

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 3 - 4			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการศาสตร์พระราชาตามรอยพ่อ	23
2	จะแนะ	โครงการอบรมการเรียนรู้จัดการขยะพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน	15
3	เจาะไอร้อง	โครงการอบรมการเรียนรู้จัดการขยะพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน	10
4	บาเจาะ	โครงการ บ้านนี้มีรัก เสริมสร้างสายใยครอบครัว	40
5	ยี่งอ	โครงการการจัดการขยะอย่างยั่ง เริ่มต้นที่บ้าน สู่ชุมชนสะอาด	21
6	ระแงะ	โครงการส่งเสริมศักยภาพคุณแม่วัยใส	23
7	ศรีสาคร	โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	21
8	รือเสาะ	โครงการเสริมสร้างความรู้ “แนวคิดและการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง”	30
9	ตากใบ	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชน	26
10	สุไหงโก-ลก	โครงการ อบรมให้ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	15
11	สุไหงปาดี	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชน	21
12	แว้ง	โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ชุมชนยั่งยืนด้วยมือเรา	21
13	สุคิริน	โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการขยะในชุมชน	17
รวม			**283**

> การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม กิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 28 ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไตรมาส 1 - 2

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 1 - 2			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกผักสวนครัว	8
2	จะแนะ	โครงการการออมเงินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	5
3	เจาะไอร้อง	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (การปลูกผักสวนครัว)	5
4	บาเจาะ	โครงการอบรมให้ความรู้การออมเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8
5	ยี่งอ	โครงการการออมเงินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	8
6	ระแงะ	โครงการการปลูกผักสวนครัวสำหรับพื้นที่น้อยเพื่อชีวิตพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8
7	ศรีสาคร	โครงการอบรมให้ความรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	8
8	รือเสาะ	โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้นแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	10
9	ตากใบ	โครงการการเพาะแหนแดงเพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร	9
10	สุไหงโก-ลก	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	5
11	สุไหงปาดี	โครงการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิต ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	8
12	แว้ง	การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ	8
13	สุคิริน	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6
รวม			**80**

ตารางที่ 29 ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไตรมาส 3 - 4

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร/วิชา	ผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)
ไตรมาส 3 - 4			
1	เมืองนราธิวาส	โครงการการปลูกหม่อนมัลเบอร์รี่ (Mulberry) เพื่อพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน	8
2	จะแนะ	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตปุ๋ยชีวภาพพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน	6
3	เจาะไอร้อง	โครงการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7
4	บาเจาะ	โครงการการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”ปลูกพอเพียงเลี้ยงตนได้	8
5	ยี่งอ	โครงการสวนริมรั้วพอเพียง	9
6	ระแงะ	โครงการอบรมการผลิตปุ๋ยชีวภาพพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน	8
7	ศรีสาคร	โครงการเรียนรู้สู่วิถียั่งยืน “นวัตกรรมน้ำหมักชีวภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	8
8	รือเสาะ	โครงการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิต ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	10
9	ตากใบ	โครงการ ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ตามวิถีเศรษฐกิจพอพียง	9
10	สุไหงโก-ลก	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการปลูกผักในล้อยาง	6
11	สุไหงปาดี	โครงการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิต ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	8
12	แว้ง	โครงการเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักชีวภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8
13	สุคิริน	โครงการวิถีเกษตรอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน	6
รวม			**101**

> โครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข

การขับเคลื่อนการบูรณาการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้หลักสูตรและขอรับการสนับสนุนวิทยากรซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 258 สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการจัดโครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข หลักสูตรการอบรม 70 ชั่วโมง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับตากใบ แว้งและศรีสาคร และมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 30 ผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	หลักสูตร (ชั่วโมง)	เป้าหมาย (คน)	ผลการดำเนินงาน (คน)			งบประมาณ (บาท)
				ชาย	หญิง	รวม	
1	ตากใบ	70	20	-	23	23	25,700
2	แว้ง	70	20	3	17	20	25,700
3	ศรีสาคร	70	20	-	20	20	25,700
รวม			**100**	**3**	**60**	**63**	**77,100**

การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในระบบและเทียบโอนผลการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้รับคุณวุฒิตามระดับ เช่น การจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การเทียบระดับการศึกษา โครงการส่งเสริมการรู้หนังสือ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้รับคุณวุฒิอย่างเป็นทางการ และสามารถใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

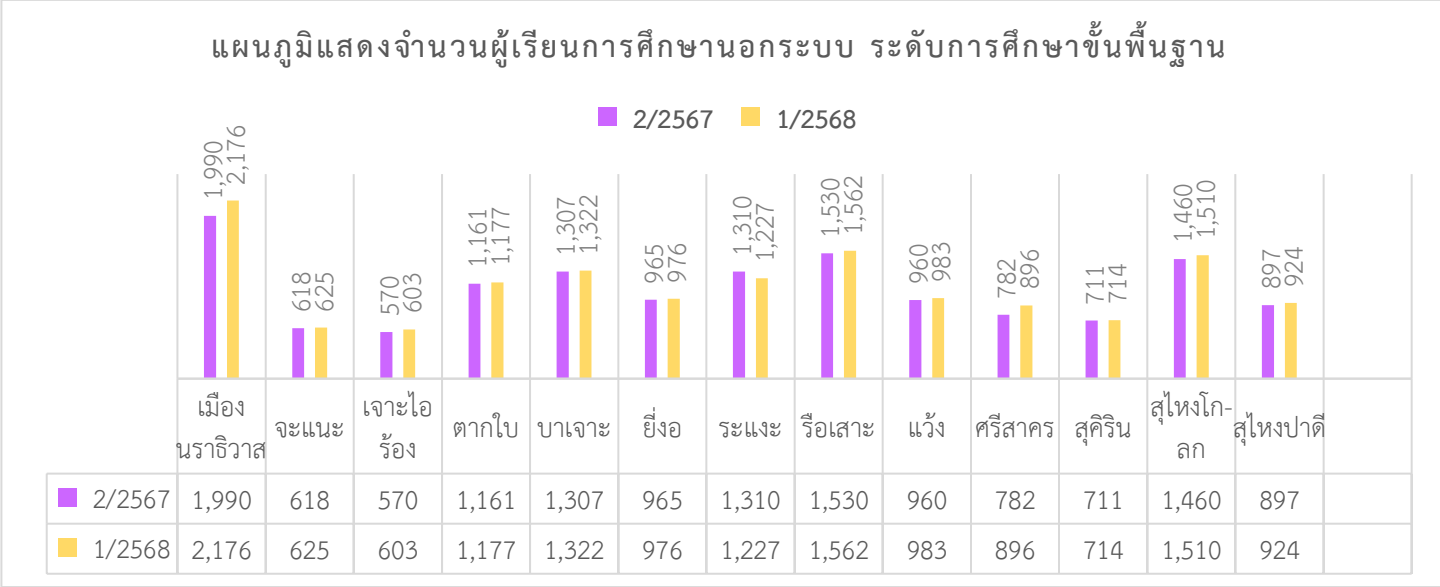
> การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นจัดการเรียนรู้ให้กับผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียน แต่ไม่ได้รับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน ภารกิจที่ดำเนินการ ได้แก่ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ระดับ ให้กับผู้เรียนที่เป็นประชาชนทั่วไป ทหารกองประจำการ ผู้พิการ ผู้ต้องขัง เยาวชนในสถานพินิจ และผู้เรียนในสถาบันศึกษาปอเนาะ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

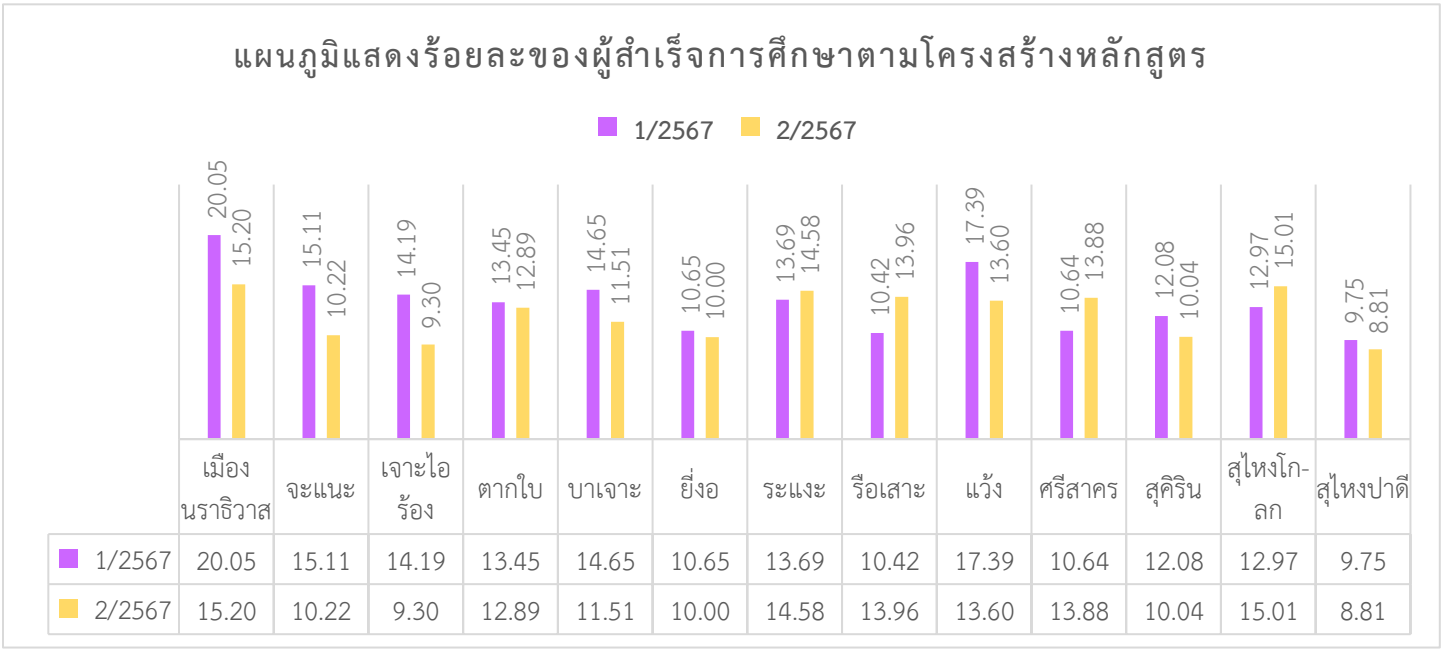
ตารางที่ 31 จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2/2567 และ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม	จำนวนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2568			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	568	725	697	**1,990**	610	816	750	**2,176**
2	จะแนะ	22	265	331	**618**	20	267	338	**625**
3	เจาะไอร้อง	44	267	259	**570**	44	307	252	**603**
4	ตากใบ	101	586	474	**1,161**	108	588	481	**1,177**
5	บาเจาะ	73	609	625	**1,307**	77	621	624	**1,322**
6	ยี่งอ	67	432	466	**965**	64	445	467	**976**
7	ระแงะ	101	642	567	**1,310**	87	598	542	**1,227**
8	รือเสาะ	107	771	652	**1,530**	108	758	696	**1,562**
9	แว้ง	48	409	503	**960**	48	448	487	**983**
10	ศรีสาคร	39	332	411	**782**	58	416	422	**896**
11	สุคิริน	66	310	335	**711**	46	343	325	**714**
12	สุไหงโก-ลก	170	724	566	**1,460**	170	724	616	**1,510**
13	สุไหงปาดี	30	491	376	**897**	30	508	386	**924**
	รวม	**1,436**	**6,563**	**6,262**	**14,261**	**1,470**	**6,839**	**6,386**	**14,695**

ตารางที่ 32 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 1/2566 (คน)	สำเร็จการศึกษาภาคเรียนที่ 2/2567 (คน)	คิดเป็นร้อยละ	ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 2/2565 (คน)	สำเร็จการศึกษาภาคเรียนที่ 1/2567 (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1	เมืองนราธิวาส	1,711	260	15.20	1,641	329	20.05
2	จะแนะ	646	66	10.22	708	107	15.11
3	เจาะไอร้อง	559	52	9.30	578	82	14.19
4	ตากใบ	1,047	135	12.89	996	134	13.45
5	บาเจาะ	1,294	149	11.51	1,208	177	14.65
6	ยี่งอ	830	83	10.00	836	89	10.65
7	ระแงะ	1,255	183	14.58	1,264	173	13.69
8	รือเสาะ	1,497	209	13.96	1,440	150	10.42
9	แว้ง	941	128	13.60	903	157	17.39
10	ศรีสาคร	771	107	13.88	799	85	10.64
11	สุคิริน	677	68	10.04	662	80	12.08
12	สุไหงโก-ลก	1,586	238	15.01	1,511	196	12.97
13	สุไหงปาดี	885	78	8.81	708	69	9.75
	รวม	**13,696**	**1,756**	**12.82**	**13,376**	**1,828**	**13.67**

	เมืองนราธิวาส	จะแนะ	เจาะไอร้อง	ตากใบ	บาเจาะ	ยี่งอ	ระแงะ	รือเสาะ	แว้ง	ศรีสาคร	สุคิริน	สุไหงโก-ลก	สุไหงปาดี
1/2567	20.05	15.11	14.19	13.45	14.65	10.65	13.69	10.42	17.39	10.64	12.08	12.97	9.75
2/2567	15.20	10.22	9.30	12.89	11.51	10.00	14.58	13.96	13.60	13.88	10.04	15.01	8.81

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net)
ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ระดับการศึกษา			รวม	เกณฑ์ประเมิน
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		
1	เมืองนราธิวาส	39.50	35.36	28.22	34.36	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
2	จะแนะ	67.46	51.80	44.94	54.73	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
3	เจาะไอร้อง	40.96	49.49	36.11	42.19	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
4	ตากใบ	36.26	34.59	29.51	33.45	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
5	บาเจาะ	47.88	37.60	30.53	38.67	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
6	ยี่งอ	63.24	55.39	45.83	54.82	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
7	ระแงะ	49.68	50.31	40.19	46.73	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
8	รือเสาะ	68.76	57.55	47.17	57.83	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
9	แว้ง	65.49	52.16	44.80	54.15	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
10	ศรีสาคร	63.29	53.00	37.84	51.38	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
11	สุคิริน	44.52	33.73	28.90	35.72	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
12	สุไหงโก-ลก	35.39	33.57	29.26	32.74	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
13	สุไหงปาดี	-	30.72	24.65	18.46	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
	รวม	**43.12**	**43.57**	**35.54**	**40.74**	**ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ**
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 41.99						
ลำดับที่ 48 ของประเทศ						

ตารางที่ 34 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-net)
ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	สกร.ระดับอำเภอ	ระดับการศึกษา			รวม	เกณฑ์ประเมิน
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		
1	เมืองนราธิวาส	50.72	37.11	33.04	40.29	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
2	จะแนะ	63.74	58.97	48.48	57.06	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
3	เจาะไอร้อง	27.98	34.35	28.81	30.38	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
4	ตากใบ	39.21	34.61	31.59	35.14	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
5	บาเจาะ	39.64	44.21	29.98	37.94	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
6	ยี่งอ	53.69	40.51	31.08	41.76	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
7	ระแงะ	44.05	48.38	41.81	44.75	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
8	รือเสาะ	53.32	50.92	45.44	49.89	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
9	แว้ง	54.87	61.75	60.03	58.88	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
10	ศรีสาคร	76.43	43.42	33.04	50.96	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
11	สุคิริน	-	43.17	33.69	38.43	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
12	สุไหงโก-ลก	54.48	41.87	34.06	43.47	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
13	สุไหงปาดี	51.70	51.47	44.97	49.38	สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
	รวม	**49.97**	**44.53**	**38.92**	**44.47**	**สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ**
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 44.36						
ลำดับที่ 29 ของประเทศ						

> โครงการเทียบโอนความรู้เทียบระดับการศึกษา มิติความรู้ความคิด

เป็นกระบวนการสำคัญที่เปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในชีวิตจริง ได้รับการรับรองวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยไม่จำเป็นต้องเรียนในระบบอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินประกอบด้วย 2 มิติหลัก คือ การประเมินจากประสบการณ์จริง และการประเมินด้านความรู้และความคิด ซึ่งผู้เข้าสอบจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในด้านทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา สุขภาพ การดำรงชีวิต การเป็นพลเมือง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้เข้าสอบยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเชิงวิชาการ เพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีและเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทของตนต่อสังคม โดยมีผู้เข้ารับการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 35 จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567

ที่	สกร.อำเภอ	จำนวนผู้ลงทะเบียน การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567			รวม	จำนวนผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2567			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	-	9	5	**14**	-	7	4	**11**
2	ระแงะ	-	2	5	**7**	-	1	3	**4**
3	รือเสาะ	-	3	8	**11**	-	2	8	**10**
	รวม	**-**	**14**	**18**	**32**	**-**	**10**	**16**	**26**

ตารางที่ 36 จำนวนผู้ลงทะเบียน ผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567

ที่	สกร.อำเภอ	จำนวนผู้ลงทะเบียน การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม	จำนวนผู้จบหลักสูตร การประเมินเทียบระดับ การศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2567			รวม
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
1	เมืองนราธิวาส	-	5	1	**6**	-	5	1	**6**
2	ระแงะ	1	1	5	**7**	1	1	4	**6**
3	รือเสาะ	2	2	4	**8**	-	2	4	**6**
	รวม	**3**	**8**	**10**	**21**	**1**	**8**	**9**	**18**

> การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

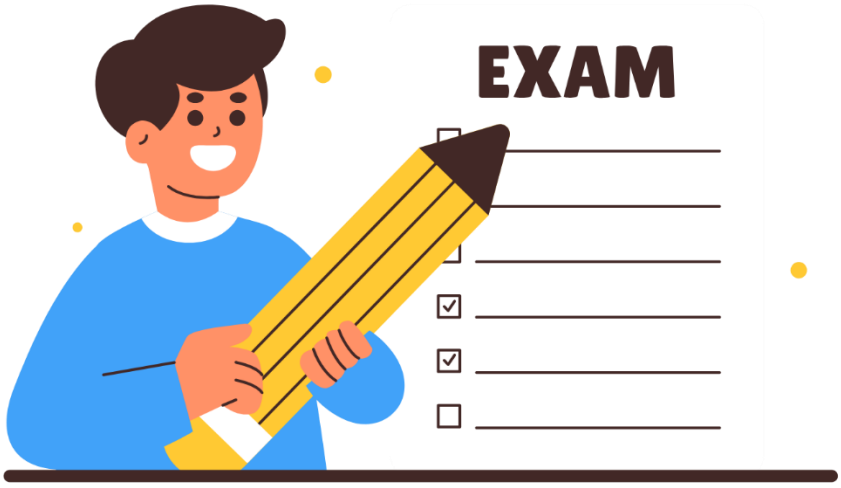
การสอบเทียบวัดระดับการเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อมอบโอกาสแก่ผู้ที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณค่าทางสังคม แต่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา ได้มีสิทธิ์รับวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลายปลาย โดยไม่ต้องเข้าเรียนในระบบอย่างครบขั้นตอน โดยครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568 มีผู้เข้ารับการประเมินจำนวน 32 คน และผ่านการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 37 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัคร สอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้า สอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่าน สอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	4	9	15	28	4	9	13	26	-	-	-	0
2	คณิตศาสตร์พื้นฐาน เพิ่มเติม	-	-	4	4	-	-	4	4	-	-	-	0
3	การงานอาชีพ	4	9	19	32	4	8	16	28	4	6	5	15
4	ภาษาไทย	4	9	19	32	4	9	16	29	2	2	3	7
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	4	9	19	32	4	8	16	28	3	4	6	13
6	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีพื้นฐาน	4	9	15	28	4	9	13	26	2	2	-	4
7	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีพื้นฐาน เพิ่มเติม	-	-	4	4	-	-	3	3	-	-	-	0
8	ศิลปะ	4	9	19	32	4	9	17	30	1	6	1	8
9	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	4	9	19	32	4	9	17	30	1	1	-	2
10	ภาษาต่างประเทศ	4	9	19	32	4	9	17	30	-	-	1	1

ตารางที่ 38 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	3	9	13	22	-	1	5	6	-	-	-	-
2	คณิตศาสตร์พื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3	การงานอาชีพ	-	3	12	15	-	1	5	6	-	-	-	-
4	ภาษาไทย	1	5	14	20	-	1	6	7	-	-	1	1
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	-	4	13	17	-	2	6	8	-	-	1	1
6	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน	1	4	13	18	-	2	6	8	-	-	-	-
7	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
8	ศิลปะ	2	4	14	20	-	1	6	7	-	-	1	1
9	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	6	14	22	-	1	6	7	-	-	-	-
10	ภาษาต่างประเทศ	3	6	14	23	-	1	5	6	-	-	-	-

ตารางที่ 39 จำนวนผู้สมัคร ผู้เข้าสอบ และผู้สอบผ่าน การสอบเทียบระดับวัดความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส ครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2568

ที่	รายวิชา	ผู้สมัครสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้เข้าสอบเทียบระดับ			รวม	ผู้ผ่านสอบเทียบระดับ			รวม
		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	
1	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	-	5	3	8	-	5	3	8	-	-	-	-
2	คณิตศาสตร์พื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	การงานอาชีพ	-	4	3	7	-	4	3	7	-	2	-	2
4	ภาษาไทย	-	5	3	8	-	5	3	8	-	2	-	2
5	สุขศึกษาและพลศึกษา	-	5	3	8	-	5	3	8	-	2	-	2
6	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน	-	5	3	8	-	5	3	8	-	-	-	-
7	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	ศิลปะ	-	5	3	8	-	5	3	8	-	2	-	2
9	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	-	5	3	8	-	5	3	8	-	1	-	1
10	ภาษาต่างประเทศ	-	5	3	8	-	5	3	8	-	-	-	-

นอกจากนี้ยังจัดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ตามปกติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการศึกษาต่อ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายตามกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 14 กิจกรรม เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ควบคู่คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา สกร.ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส, โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย สกร.ระดับอำเภอจะแนะ, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ICT นักศึกษา สกร.ระดับอำเภอเจาะไอร้อง, โครงการความคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ (สกร. Learn to Earn) สกร.ระดับอำเภอตากใบ, โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสะเต็มศึกษา สำหรับนักศึกษา สกร.ระดับอำเภอบาเจาะ, โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับนักศึกษา สกร.ระดับอำเภอยี่งอ, โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข นักศึกษา สกร.ระดับอำเภอระแงะ, โครงการอบรมจิตอาสา เราทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประวัติศาสตร์ชาติไทย สกร.ระดับอำเภอรือเสาะ ประจำปีงบประมาณ 2568, โครงการขับขี่ปลอดภัยใส่ใจกฎจราจร สกร.ระดับอำเภอแว้ง, โครงการเปิดโลกกฎหมาย สร้างอนาคตเยาวชน สกร.ระดับอำเภอศรีสาคร,

โครงการอบรมลูกเสือวิสามัญ สกร.ระดับอำเภอสุคิริน, เข้าร่วมมหกรรมนำเสนอผลการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติ TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ สกร.ระดับอำเภอสุไหงโก-ลก, โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ชีววิทยาเชิงพื้นที่กับธรรมชาติจริง สกร.ระดับอำเภอสุไหงปาดี ประจำปีงบประมาณ 2568 เป็นต้น

> โครงการส่งเสริมการรู้หนังสือ

เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลประชาชนทั่วไป อายุระหว่าง 15 – 59 ปี ที่เป็นผู้ไม่รู้หรือลืมหนังสือไทย เพื่อจัดทำฐานข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ โดยผลการสำรวจผู้ไม่รู้หนังสือในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีจำนวน 5,671 คน ทั้งนี้ สถานศึกษาได้วางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ เพื่อลดอัตราการไม่รู้หนังสือของประชาชนในพื้นที่ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไตรมาส 1 – 2 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 2,468 คน จบหลักสูตรจำนวน 2,205 คน คิดเป็นร้อยละ 89.34 และในไตรมาส 3 – 4 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 2,384 คน รวมทั้งมีการประชุม เพื่อพิจารณาแนวทางการจัดทำหลักสูตรการรู้หนังสือไทยให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของชุมชนอีกด้วย

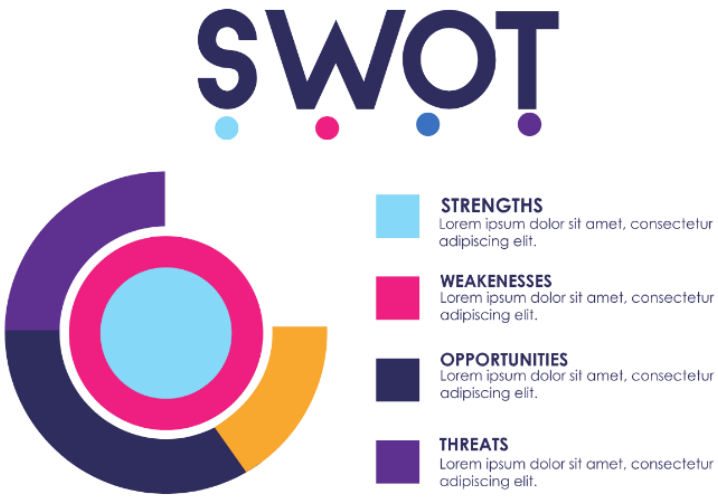
3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงาน

การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ใช้เทคนิค SWOT Analysis ที่ประกอบด้วย 4 M's Man (ด้านบุคลากร) Money (ด้านงบประมาณ Method (ด้านบริหารจัดการ)และ Material (ด้านทรัพยากร) และ PESTEL Politics (การเมืองการปกครอง) Economic (ระบบเศรษฐกิจ) Socio-culture (สังคม-วัฒนธรรม) Technology (เทคโนโลยี) Environment (สภาพแวดลอม) และ Law (กฎหมายที่เกี่ยวของ) โดยผลการวิเคราะหสรุป ดังนี้

ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของหน่วยงาน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
> มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทุกพื้นที่ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล > มีคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน > เป็นหน่วยงานหลักมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ผู้อยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาและผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษา ในสถานศึกษา > ส่วนกลางมีการจัดส่งคู่มือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ให้หน่วยงานได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน > มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษา > มีศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้รับบริการในพื้นที่	> งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจมีข้อจำกัดหรือไม่เพียงพอต่อการจัดกกิจกรรมการเรียนรู้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ > ยังไม่มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาที่เป็นรูปธรรม > บุคลากรบางส่วนยังปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน > อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีอายุการใช้งานที่ยาวนานส่งผลให้ประสิทธิภาพการใช้งานลดลง > บุคลากรมีการย้ายสับเปลี่ยนสถานที่ปฏิบัติงานบ่อยส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมขาดความต่อเนื่อง > ไม่มีความก้าวหน้าในสายงาน ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา 38 ค (2) > ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากหน้าที่หลักส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ขาดความต่อเนื่อง > มีผู้บริหารสถานศึกษาไม่ครบตามจำนวนสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
> ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้บุคลากรมีการนำเทคโนโลยีและวิธีการทำงานที่ทันสมัยมาใช้ในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่ทันสมัยใช้งานง่าย > หน่วยงานอยู่ในจังหวัดที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งด้านภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม > มีแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาที่หลากหลาย	> ความไม่แน่นอนทางด้านงบประมาณส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ > การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียม อาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเรียนรู้และจำกัดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ > ผู้รับบริการที่ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นหลักในชีวิตประจำวัน อาจส่งผลให้ทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทยขาดประสิทธิภาพ > เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้การผลิตสื่อการเรียนรู้ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง > การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา อาจนำไปสู่การกำหนดโครงการ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่อง

ส่วนที่ 4

วิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดหลัก ของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570)

4.1 วิสัยทัศน์

ประชาชนในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ พร้อมเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.2 พันธกิจ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ การจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ ของกรมส่งเสริมารเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในการดำเนินงานตามภารกิจ หน้าที่ ตามกฎหมายและเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนดพันธกิจที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่ทุกช่วงวัยอย่างหลากหลายและยืดหยุ่น เพิ่มโอกาสให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ได้หลายช่องทางตามความสนใจ ความจำเป็นและบริบทของตนเองได้อย่างต่อเนื่องทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

2) พัฒนาระบบและกลไกการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และเชื่อมโยงกันได้ ครอบคลุมหลักสูตร โปรแกรม สื่อ วิธีการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล เพื่อรองรับการเทียบโอน รับรองผล และส่งเสริมการพัฒนาคุณวุฒิตามสมรรถนะของผู้เรียน

3) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

4) พัฒนาระบบบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลและเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรอิสระ เพื่อร่วมกันสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างหลากหลายครอบคลุมทุกพื้นที่

4.3 คำนิยาม

1. การเรียนรู้ หมายถึง การเรียนรู้ที่มีรูปแบบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ หรือการเรียนรู้รูปแบบอื่นที่ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

2. หน่วยจัดการเรียนรู้ หมายถึง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล ศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส

3. หน่วยงานการศึกษา หมายถึง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

4. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

5. ภาคีเครือข่าย หมายถึง หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน องค์กรระหว่างประเทศชุมชน ครอบครัว สถาบันศาสนา และบุคคลอื่นใด ที่ประสงค์จะจัด ร่วมจัด ส่งเสริม หรือสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ รวมถึงการดำเนินงานด้าน ๆ อื่นของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

6. กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ประชาชนทุกช่วงวัยที่สนใจเข้ารับบริการ/อบรม/การเรียนรู้ ตามหน่วยจัดการเรียนรู้และภาคีเครือข่ายที่ให้บริการ ทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

7. แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาแสวงหาความรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้

8. ผู้บริหารหน่วยงาน หมายถึง ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

9. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส

4.4 เป้าหมายหลัก

1) ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของตนได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

2) ประชาชนในพื้นที่มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

3) บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาสทุกประเภท ทุกระดับ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้สมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและทักษะที่จำเป็นต่อการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่

4) หน่วยงานและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถใช้ข้อมูลในการบริหาร ตัดสินใจ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) หน่วยงานและสถานศึกษา มีการขับเคลื่อนความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับพื้นที่

4.5 ตัวชี้วัดหลักและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 41 ตัวชี้วัดหลักและค่าเป้าหมาย ของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
		2568	2569	2570
1) ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของตนได้อย่างทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก	1) อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 10	ร้อยละ 6	ร้อยละ 4
	2) ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่สามารถจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
	3) ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
	4) ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน	ร้อยละ 35	ร้อยละ 37	ร้อยละ 39

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
		2568	2569	2570
	การศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 50 ขึ้นไป			
	5) ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกโรงเรียน (N-NET)	42 คะแนะ	43 คะแนน	44 คะแนน
	6) อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65
	7) ร้อยละของผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษามิติความรู้ความคิด	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90
2) ประชาชนในพื้นที่มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	8) จำนวนประชาชนที่เข้าถึงบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ไม่น้อยกว่า 240,000 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 250,000 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 260,000 คน/ปี
	9) จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง	ไม่น้อยกว่า 4,500 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 4,500 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 4,500 คน/ปี
	10) ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและ	ร้อยละ 60	ร้อยละ 60	ร้อยละ 60

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
		2568	2569	2570
	ทักษะเพื่อรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ทุกรูปแบบ			
	11) จำนวนผู้เรียนที่เป็นผู้พิการผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น	ไม่น้อยกว่า 12 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 12 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 12 คน/ปี
	12) จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามความถนัด	ไม่น้อยกว่า 2,600 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 2,600 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 2,600 คน/ปี
	13) จำนวนผู้ได้รับการฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาด้านอาชีพที่นำความรู้ไปสร้างรายได้จากอาชีพได้	ไม่น้อยกว่า 150 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 150 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 150 คน/ปี
	14) จำนวนผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต	ไม่น้อยกว่า 1,000 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 1,000 คน/ปี	ไม่น้อยกว่า 1,000 คน/ปี
3) บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาสทุกประเภท ทุกระดับได้รับการพัฒนาให้มีความรู้สมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและทักษะที่จำเป็นต่อการจัด ส่งเสริมและสนับสนุน	15) ร้อยละของบุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพมาตรฐานตำแหน่ง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
		2568	2569	2570
การเรียนรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่				
	16) ร้อยละของ ครูและบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80
4) หน่วยงานและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถใช้ข้อมูลในการบริหาร ตัดสินใจ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	17) ร้อยละของสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น/ภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
	18) ร้อยละของโครงการของหน่วยงานที่บรรลุเป้าผลสัมฤทธิ์ตามค่าเป้าหมายยุทธศาสตร์	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
	19) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตระดับยอดเยี่ยม	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80
	20) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษา	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด		
		2568	2569	2570
	สำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองระดับยอดเยี่ยม			
	21) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับระดับยอดเยี่ยม	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60
5) หน่วยงานและสถานศึกษา มีการขับเคลื่อนความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับพื้นที่	22) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนครูให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนการวัดประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80

4.6 คำอธิบายรายละเอียดตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 1 ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของตนได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองและปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

ตัวชี้วัดที่ 1 อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป

ประเด็น	รายละเอียด
ค่าเป้าหมายปี 2570	อัตราการไม่รู้หนังสืออยู่ที่ ร้อยละ 4
คำอธิบาย	การไม่รู้หนังสือ หมายถึง บุคคลที่ไม่สามารถอ่านและเขียนได้ โดยวัดจากความไม่สามารถเข้าใจข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน
ข้อมูลที่ใช้	จำนวนผู้ไม่รู้หนังสืออายุ 15 ปีขึ้นไป
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	พิจารณาจากร้อยละการไม่รู้หนังสือของประชากร (อายุ 15 ปีขึ้นไป)

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่สามารถจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การดำเนินกิจกรรม/โครงการของสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 - ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (3R 8Cs) 3R คือ Reading (อ่านออก) (W) Riting (เขียนได้) (A) Rithemetics (คิดเลขเป็น) 8Cs คือ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้าน การสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและ

ประเด็น	รายละเอียด
	การสื่อสาร) areer and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) Compassion (มีความเมตตากรุณา มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย)
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่จัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน b จำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	หลักสูตรสถานศึกษา (School-Based Curriculum) หมายถึง แผนหรือแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจัดทำ โดยคณะบุคคลของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทักษะและคุณลักษณะรวมถึงสมรรถนะที่กำหนดไว้
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 b จำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 50 ขึ้นไป

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal National Education Test : N-NET)ของนักเรียนชั้นปีสุดท้ายในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดสอบครอบคลุมเนื้อหา 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และสาระการพัฒนาสังคม

ประเด็น	รายละเอียด
ข้อมูลที่ใช้	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ของ N-NET ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายของหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดสอบครอบคลุมเนื้อหา 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	นำเข้าข้อมูลที่คำนวณโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (มหาชน)

ตัวชี้วัดที่ 5 ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกโรงเรียน (N-NET)

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal National Education Test : N-NET)ของนักเรียนชั้นปีสุดท้ายในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดสอบครอบคลุมเนื้อหา 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยสาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และสาระการพัฒนาสังคม
ข้อมูลที่ใช้	1. คะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ของ N-NET ในระดับประถมศึกษาประกอบด้วย สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพสาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม 2. คะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ของ N-NET ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วย สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพสาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม 3. คะแนนเฉลี่ยรวมทุกสาระการเรียนรู้ของ N-NET ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วย สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้

ประเด็น	รายละเอียด
	พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพสาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	นำเข้าข้อมูลที่คำนวณโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (มหาชน)

ตัวชี้วัดที่ 6 อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- อัตราการสำเร็จดังกล่าว จำกัดเฉพาะในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ - การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา - จำนวนผู้เรียนที่คาดว่าจะจบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงจำนวนผู้เรียนที่คาดว่าจะจบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีงบประมาณ (2 ภาคเรียน) - ปีงบประมาณ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ 30กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนผู้จบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีงบประมาณ b จำนวนผู้เรียนที่คาดว่าจะจบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีประมาณ
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละของผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษามิติความรู้ความคิด

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- การเทียบระดับการศึกษา หมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานมาประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง - การประเมินเทียบระดับการศึกษา หมายถึง วิธีการ กระบวนการในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับตัดสินผลการเรียนรู้ให้เท่าระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือสูงกว่าระดับการศึกษาที่ยื่นขอรับการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็น	รายละเอียด
	- ปีงบประมาณ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ 30กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษาในปีงบประมาณ b จำนวนผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาในปีงบประมาณ
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

เป้าหมายที่ 2 **ประชาชนมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำรงชีวิตที่มั่นคงและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน**

ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนประชาชนที่เข้าถึงบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่สนใจ ความต้องการหรือตามความถนัดของตน สามารถเพิ่มพูน ทักษะความรอบรู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้โดยสะดวกทุกที่ทุกเวลา หลากหลายรูปแบบ และสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้ - ประชาชน หมายถึง ประชาชนทุกคนทุกช่วงวัย
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการส่งเสริมการอ่าน b จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม c จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	a + b + c

ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่บุคคลเรียนรู้หรือฝึกฝนเพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะตามความถนัดความสนใจ ความต้องการของตนในการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพการพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสังคมและชุมชน
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพ b จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน b จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะชีวิต
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	a + b + c

ตัวชี้วัดที่ 10 ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเพื่อรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ทุกรูปแบบ

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ประชาชนทุกช่วงวัยที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม/เรียนรู้ตามหน่วยจัดการเรียนรู้ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี สามารถป้องกันและแก้ปัญหาจากภัยคุกคามได้อย่างเหมาะสม - ภัยคุกคาม ได้แก่ 1. ภัยยาเสพติด 2. ภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัยวาตภัย ภัยหนาว ภัยแล้ง อัคคีภัย ธรณีพิบัติภัย 3. ภัยจากอุบัติเหตุ เช่น อุบัติเหตุทางถนน อุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ 4. โรคติดต่ออุบัติใหม่ หมายถึง โรคติดต่อชนิดใหม่ ๆ หรือ โรคติดเชื้อที่มีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ ตัวอย่างโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ เช่น โรคเอดส์ไข้หวัดใหญ่ สัตว์ปีกหรือไข้หวัดนก เป็นต้น โรคติดต่ออุบัติซ้ำ หมายถึง โรคติดเชื้อที่เคยแพร่ระบาดในอดีต แต่กลับมาระบาดขึ้นอีก เช่น วัณโรค ไข้เลือดออกและมาลาเรีย เป็นต้น 5. PM 2.5 หมายถึง ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ไม่เกิน 2.5 ไมครอน สามารถผ่านการกรองของขนจมูกและเข้าสู่ชั้นในสุดของปอดได้ อันตรายจากฝุ่น PM 2.5คือ สามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางพาสารอื่นๆ เข้าสู่ปอด

ประเด็น	รายละเอียด
	ด้วยการให้สารเหล่านั้นมาเคลือบบนผิวของมัน เช่น สารก่อมะเร็ง สารโลหะหนัก เป็นต้น 6. อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง การกระทำ ความผิดทางกฎหมายโดยใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือในการก่อให้เกิดความเสียหายและ/หรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อาชญากรรมทางไซเบอร์สามารถเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ อาทิ การโจมตีระบบคอมพิวเตอร์ การทำลาย-แก้ไข-ขโมยข้อมูล การหลอกลวงให้เสียทรัพย์ เป็นต้น การรู้เท่าทันอาชญากรรมทางไซเบอร์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงานและชีวิตประจำวันจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนในการสร้างการรับรู้ให้มีความรู้ความเข้าใจในภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สามารถป้องกันตนเองและแก้ปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ b จำวนค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่ละปีงบประมาณ
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) x 100

ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนผู้เรียนที่เป็นผู้พิการผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- ผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ - ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น หมายถึง ผู้เรียนพิการที่ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพเหมาะสมกับประเภทความพิการตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualize Education Program) - ผู้ด้อยโอกาส (เด็กเร่ร่อน) ได้รับบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความจำเป็นหมายถึง เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดู หรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิต เร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน ได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และพึ่งพาตนเองได้

ประเด็น	รายละเอียด
ข้อมูลที่ใช้	a จำ วนผู้เรียนพิการที่ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น b จำนวนผู้เรียนด้อยโอกาส (เด็กเร่ร่อน) ได้รับบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	a + b

ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามความถนัด

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี สตูล และยะลา
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านอาชีพ b จำนวนประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านกีฬา c จำนวนประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	a + b + c

ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนผู้ได้รับการฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาด้านอาชีพที่นำความรู้ไปสร้างรายได้จากอาชีพได้

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- การเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลเพื่อเข้าสู่อาชีพประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพของตนเองได้ - การฝึกอบรมประชาชน หมายถึง กิจกรรมฝึกอบรมประชาชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิต
ข้อมูลที่ใช้	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาด้านอาชีพที่นำความรู้ไปสร้างรายได้จากอาชีพได้
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เก็บข้อมูลจากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาด้านอาชีพที่นำความรู้ไปสร้างรายได้จากอาชีพได้

ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป - การพัฒนาและส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้สูงอายุ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อคงสมรรถนะทางกาย จิต และสมอง ในรูปแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต 4 มิติ ประกอบด้วย มิติสุขภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสภาพแวดล้อม/เทคโนโลยี และมิติสังคม
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตผู้สูงอายุ

เป้าหมายที่ 3 บุคลากรของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทุกประเภท ทุกระดับ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้สมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพหรือมาตรฐานตำแหน่งและทักษะที่จำเป็นต่อการจัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ รู้ให้กับประชาชน

ตัวชี้วัดที่ 15 ร้อยละของบุคลากรทุกระดับได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/มาตรฐานตำแหน่ง

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- บุคลากร หมายถึง บุคลากรในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้บริหารส่วนกลาง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาข้าราชการพลเรือน และพนักงานราชการ - วิชาชีพ หมายถึง วิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา และการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตลอดจนการสนับสนุนการศึกษาให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ - มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน - มาตรฐานตำแหน่ง หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบลักษณะงานที่ปฏิบัติให้

ประเด็น	รายละเอียด
	ทันสมัยและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนบุคลากรทุกระดับที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ/มาตรฐานตำแหน่ง b จำนวนบุคลากรทุกระดับที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของหน่วยงานทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 16 ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	ข้อมูลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการพัฒนาให้มีทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล การรู้เท่าทันดิจิทัล สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการนำไปใช้ ตลอดจนกระบวนการพัฒนาที่สามารถเรียนรู้และเพิ่มพูนได้ หรือการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนหรือเพื่อการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน b จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

เป้าหมายที่ 4 **หน่วยงานและหน่วยจัดการเรียนรู้มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลสามารถใช้ข้อมูลในการบริหาร ตัดสินใจ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ**

ตัวชี้วัดที่ 17 ร้อยละของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด และสถานศึกษาที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น/ภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการ วิธีการที่หน่วยงานหรือองค์กรกำหนดให้บุคคลหรือกลุ่มคนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พื้นที่ จังหวัด ภูมิภาค ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติการและการติดตามผลการดำเนินงานตามแผน
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด และสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ภาคีเครือข่าย ในการส่งเสริมการเรียนรู้ b จำนวนสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด และสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 18 ร้อยละของโครงการของหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามค่าเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- โครงการของหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ และนำเข้าข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) - การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ หมายถึง การนำผลการดำเนินงานโครงการ/การดำเนินงานไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับโครงการนั้น ๆ

ประเด็น	รายละเอียด
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนโครงการที่มีการดำเนินการและนำเข้าข้อมูลจากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ที่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับโครงการนั้น ๆ b จำนวนโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำ ปีงบประมาณของกรมส่งเสริมการเรียนรู้
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 19 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ระดับยอดเยี่ยม

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้จำแนกเป็น กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ ยอดเยี่ยม - มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายในแบ่งเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตระดับยอดเยี่ยม b จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ระดับยอดเยี่ยม

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้จำแนกเป็น กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ ยอดเยี่ยม - มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายในแบ่งเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

ประเด็น	รายละเอียด
	ตนเอง และมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองระดับยอดเยี่ยม b จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

ตัวชี้วัดที่ 21 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ระดับยอดเยี่ยม

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	- ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้จำแนกเป็น กำลังพัฒนา ปานกลาง ดี ดีเลิศ ยอดเยี่ยม - มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายในแบ่งเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับระดับยอดเยี่ยม b จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

เป้าหมายที่ 5 **หน่วยงานมีการขับเคลื่อนความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับพื้นที่**

ตัวชี้วัดที่ 22 **ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู ให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมิน และพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน**

ประเด็น	รายละเอียด
คำอธิบาย	แฟลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งเก็บสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงสื่อได้ง่ายและนำไปใช้ได้
ข้อมูลที่ใช้	a จำนวนสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนครูให้เข้าถึงแพลตฟอร์มสื่อการเรียนรู้ b จำนวนสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	(a / b) * 100

2
1
PLAN
1
2

ส่วนที่ 5

ประเด็นการขับเคลื่อน กลยุทธ์ และแนวทางขับเคลื่อน

ประเด็นการขับเคลื่อน กลยุทธ์ และแนวทางขับเคลื่อน

เพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของประชากร ตลอดจนการตอบสนองต่อความจำเป็นในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของประชาชนทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ในแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) จึงกำหนดประเด็นขับเคลื่อนงาน 5 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นขับเคลื่อนที่ 1 ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

กลยุทธ์ที่ 1.2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 1.3 ปรับระบบการประเมินผลให้สะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 1.4 พัฒนาทักษะและสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนรู้

ประเด็นขับเคลื่อนที่ 2 ขยายโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 2.1 ขยายโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกกลุ่มเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนาระบบเทียบระดับการศึกษา เทียบโอนผลการเรียนรู้และรับรองคุณวุฒิ

กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะอาชีพที่ตอบโจทย์โลกยุคใหม่

กลยุทธ์ที่ 2.4 สร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

ประเด็นขับเคลื่อนที่ 3 สร้างพื้นที่และระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแพลตฟอร์มดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 3.2 ส่งเสริมทักษะดิจิทัลพื้นฐานและความรู้เท่าทันสื่อ

กลยุทธ์ที่ 3.3 สนับสนุนนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่ความหลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 3.4 พัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 3.5 สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในชุมชนผ่านกิจกรรมมีส่วนร่วม

ประเด็นขับเคลื่อนที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4.1 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับพื้นที่

ประเด็นขับเคลื่อนที่ 5 ยกระดับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 5.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 5.3 พัฒนากลไกการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจให้กับหน่วยจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5.4 พัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของหน่วยจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5.5 พัฒนาระบบการสื่อสารและส่งเสริมความเข้าใจนโยบายการเรียนรู้สู่ประชาชน

5.1 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 1 ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อผู้เรียนและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

แนวทางการขับเคลื่อน

1) พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเชื่อมโยงกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อาทิเช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ทักษะดิจิทัล ทักษะความคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิเคราะห์ และนวัตกรรมทักษะการแก้ไขปัญหา

2) จัดทำ/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น ที่รองรับการเปลี่ยนเปลี่ยนอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่ โดยการออกแบบเนื้อหาเพื่อปรับสภาพของผู้เรียนให้สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดขึ้นกับท้องถิ่นนั้น ๆ และให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1.2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (Flexible Learning) ให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ เช่น การเรียนออนไลน์ การเรียนผ่านสื่อดิจิทัล การเรียนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนในห้องเรียนและการเรียนทางไกลสามารถจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่น มีทางเลือกให้ผู้เรียนตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

2) ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน เช่น ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เกมการเรียนรู้ สร้างบทเรียนที่ปรับเปลี่ยนได้ตามระดับความรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่าน แพลตฟอร์มการเรียนรู้

4) บูรณาการการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สะเต็มศึกษา ที่บูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ไปใช้ในการเชื่อมโยง ฝึกการพัฒนาทักษะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการความรู้ทางด้านเทคโนโลยี

5) ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เข้าถึงได้ง่ายและน่าสนใจ เช่น วิดีโอคอนเทนต์ อินโฟกราฟฟิก แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์

6) ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าทดสอบ การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์จริงในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาหรือสร้างนวัตกรรม ช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 1.3 ปรับระบบการประเมินผลให้สะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ใช้วิธีการประเมินผลเชิงคุณภาพ การประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผลลัพธ์ เน้นการปฏิบัติจริง เช่น การทำโครงงานหรือการนำเสนอผลงาน การสร้างและพัฒนาระบบการประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพ

2) ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองของผู้เรียนและเพื่อนร่วมเรียน เพื่อพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนรู้จักประเมินตนเองและรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น โดยใช้การประเมินแบบ Peer Assessment เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์

3) พัฒนาครูให้สามารถออกแบบและใช้เครื่องมือประเมินที่วัดสมรรถนะและพัฒนาผู้เรียนได้จริง

4) พัฒนาระบบบันทึกผลการประเมินแบบดิจิทัลที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนารายบุคคล เพื่อการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 1.4 พัฒนาทักษะและสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนรู้

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ปรับบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ ที่ส่งเสริม สนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เช่น ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning) หรือการแก้ปัญหา (Problem-based Learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นหาความรู้จากแหล่งที่สนใจและครูคอยให้คำแนะนำ การแนะนำ วิธีการค้นคว้าหาความรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาการทำงานของตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถามแห่งการเรียนรู้และค้นหาคำตอบของคำถามนั้น การสอบเน้นการประเมินทักษะและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล เทคนิคการนำ AI มาใช้ในการวางแผนหลักสูตร การประเมินผล การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการสอน

3) สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ การสร้างเครือข่ายครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้

4) ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ เช่น นักจัดการเรียนรู้ นักออกแบบกิจกรรม ผู้นำพื้นที่เรียนรู้

5.2 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 2 ขยายโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 2.1 ขยายโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ยกระดับแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียน ศูนย์พัฒนาทักษะภาษา ให้มีศักยภาพมากขึ้น สามารถรองรับการให้บริการแก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึง ให้มีการประเมินศักยภาพของแหล่งเรียนรู้

2) จัดทำหลักสูตรออนไลน์และออฟไลน์ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เช่น หลักสูตรพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ เป็นต้น

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าทดสอบ การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์จริงในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงได้พัฒนาทักษะตามความถนัดและความสนใจ ช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนาระบบเทียบระดับการศึกษา เทียบโอนผลการเรียนรู้และรับรองคุณวุฒิ

แนวทางการขับเคลื่อน

1) จัดทำระบบเทียบโอนผลการเรียนรู้จากจากสถานศึกษาทั้งในและนอกระบบ รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือจากประสบการณ์ชีวิตจริง ตามหลักเกณฑ์ที่กรมกำหนด ร่วมกับสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

2) พัฒนากลไกการออกหนังสือรับรอง สมรรถนะ หรือคุณวุฒิการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานอกระบบ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ศึกษาต่อหรือสมัครงานได้จริง

3) จัดระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะอาชีพที่ตอบโจทย์โลกยุคใหม่

แนวทางการขับเคลื่อน

1) จัดอบรมทักษะด้านภาษา การคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี การเงิน และทักษะอาชีพ ผ่านหลักสูตรที่ยืดหยุ่น เช่น หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรออนไลน์ เวิร์กช็อปเฉพาะกลุ่ม

2) เน้นการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการประกอบอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เช่น ทักษะดิจิทัล การดูแลผู้สูงวัย การทำธุรกิจออนไลน์ งานฝีมือ ท่องเที่ยว วัฒนธรรม

3) ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพชุมชน โดยมีภาคีเครือข่าย อาทิ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

4) สนับสนุนการจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงการอบรมหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ

5) ส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะด้านการอ่านออกเขียนได้ เช่น จัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนในบริบทที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ การใช้เทคโนโลยีในการช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียน การสร้างสื่อออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่าย พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และถามคำถามได้ทันที

กลยุทธ์ที่ 2.4 สร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

แนวทางการขับเคลื่อน

1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับคนพิการที่มีความเหมาะสมกับประเภทความพิการ เช่น หนังสือเสียง สื่อภาษามือ วิดิทัศน์ คำ บรรยายสำหรับวิดีโอ หนังสือเบรลล์ การทำ แผนพัฒนาอาชีพให้คนพิการตามศักยภาพและความถนัดของแต่ละบุคคล

2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก หรือชุดการเรียนรู้ออนไลน์-ออฟไลน์ เพื่อเข้าถึงกลุ่มประชากรในพื้นที่ โดยมีการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และบุคลากร

3) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม/การจัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์เรียนรู้ของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ศูนย์เรียนรู้ผู้พิการ ศูนย์ผู้สูงอายุ หรือพื้นที่เรียนรู้ร่วมกับวัด/มัสยิดในชุมชนห่างไกล โดยประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายในพื้นที่

4) เปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายพิเศษได้มีโอกาสเข้าทดสอบ การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์จริงในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงได้พัฒนาทักษะตามความถนัดและความสนใจ ช่วยเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

5.3 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 3 สร้างพื้นที่และระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแพลตฟอร์มดิจิทัล

แนวทางการขับเคลื่อน

1) สร้างระบบหรือเว็บไซต์ที่รวมแหล่งการเรียนรู้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และมีระบบแนะนำเนื้อหาตามความสนใจและตามศักยภาพของผู้รับบริการ

2) จัดทำ /พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น แพลตฟอร์มที่เน้นเนื้อหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ ๆ แพลตฟอร์มสำหรับครู แพลตฟอร์มที่เน้นเรื่องการพัฒนาทักษะดิจิทัล แพลตฟอร์มที่เน้นการพัฒนาอาชีพ

3) เชื่อมระบบแพลตฟอร์มของหน่วยจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรและเนื้อหาร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 3.2 ส่งเสริมทักษะดิจิทัลพื้นฐานและความรู้เท่าทันสื่อ

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) เพื่อรับมือกับภัยคุกคามออนไลน์ เช่น ข่าวปลอม การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต และอาชญากรรมไซเบอร์ ให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัย

2) จัดอบรมทั้งออนไลน์และออฟไลน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต การใช้งานแอพลิเคชั่น และความปลอดภัยทางไซเบอร์

3) พัฒนาหลักสูตรอบรม Digital Literacy, AI, Internet of Things (lot) และการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรวัยแรงงานและผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 3.3 สนับสนุนนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความหลากหลาย
แนวทางการขับเคลื่อน

1) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น VR/AR, AI เพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดึงดูดและมีประสิทธิภาพ

2) สนับสนุนการพัฒนาเนื้อหาดิจิทัลโดยภาคประชาชน ภาคเอกชน และเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อให้สะท้อนความต้องการตามบริบทของพื้นที่และความต้องการเฉพาะของผู้เรียน

3) ส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มเรียนรู้ที่สำหรับผู้พิการ โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเข้าถึง เช่น หนังสือเสียง หนังสือเบรลล์ รายการวิดิทัศน์ รายการโทรทัศน์

กลยุทธ์ที่ 3.4 พัฒนาพื้นที่เรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่
แนวทางการขับเคลื่อน

1) สนับสนุนการพัฒนา Learning Space หลากหลายรูปแบบ เช่น Community Library, Maker Space, Innovation Lab และ Sensory Space ให้เป็นพื้นที่ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้

2) จัดทำแนวทางการออกแบบพื้นที่เรียนรู้ให้สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

3) ยกระดับห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน โดยเพิ่มสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบเช่น สื่อดิจิทัล มุมเด็ก มุมผู้สูงวัย และบริการ E-Library

4) พัฒนาและขยายกิจกรรมของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา เช่น นิทรรศการเคลื่อนที่ ค่ายวิทยาศาสตร์และการสื่อสารวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน เพื่อกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างทักษะทางวิทยาศาสตร์แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

กลยุทธ์ที่ 3.5 สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในชุมชนผ่านกิจกรรมมีส่วนร่วม
แนวทางการขับเคลื่อน

1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับอาชีพและกิจกรรมในชุมชน สะท้อนถึงความหลากหลายของชุมชนโดยใช้ประสบการณ์ในท้องถิ่น

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยศึกษาสถานที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น วัด มัสยิด พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ตลาด หรือแหล่งธรรมชาติ

3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้ามวัย โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ปราชญ์สอนลูกหลาน วิทยากรเยาวชนสอนผู้สูงวัย เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนและลดช่องว่างระหว่างวัย

4) ใช้สื่อท้องถิ่น เช่น วิทยุชุมชน โปสเตอร์ เสียงตามสาย สื่อสังคม เพื่อเผยแพร่ความรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับคนในชุมชน

6) พัฒนาอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านในชุมชน เพื่อกระตุ้นบรรยากาศการเรียนรู้ในครอบครัวและหมู่บ้าน

5.4 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4.1 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับพื้นที่

แนวทางการขับเคลื่อน

1) ส่งเสริมบทบาทของ “คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด” ให้เป็นกลไกหลักในการกำหนดเป้าหมายติดตาม ประเมินผล และขับเคลื่อนแผนส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

2) จัดตั้งคณะกรรมการและกลไกความร่วมมือในระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด เพื่อร่วมกันกำหนดแผนในการพัฒนาการเรียนรู้ของพื้นที่

3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ โดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการพัฒนาและสนับสนุนทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ และร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) สนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและสถานศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อใช้เป็นพื้นที่ในการกิจกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและสถานศึกษาแต่ละพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดและฝึกทักษะการใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกับคนต่างวัยและการปรับตัวต่อความหลากหลายในสังคมชุมชน

5) สนับสนุนการบูรณาการแผนการเรียนรู้ในระดับอำเภอ/ตำบล ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

5.5 ประเด็นการขับเคลื่อนที่ 5 ยกระดับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

แนวทางการขับเคลื่อน

1) พัฒนา Dashboard เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ และใช้ในการตัดสินใจทางการบริหารและมีฐานข้อมูลที่มีความพร้อมและข้อมูลมีความอัพเดทเป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลสถิติด้านงบประมาณข้อมูลด้านแผนปฏิบัติการ ข้อมูลสถิติด้านบุคลากร และข้อมูลสถิติด้านการศึกษา

2) สร้างฐานข้อมูลด้านการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายและวางแผนพัฒนาระบบ

3) พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของผู้บริหารสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และให้บริการสารสนเทศแก่ประชาชน

กลยุทธ์ที่ 5.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสในการบริหารจัดการ

แนวทางการขับเคลื่อน

1) เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่องผ่านระบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น ระบบเสนอข้อเสนอแนะ ประเมินความพึงพอใจ

2) ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน และความโปร่งใสผ่านเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ของหน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ 5.3 พัฒนากลไกการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจให้กับหน่วยจัดการเรียนรู้
แนวทางการขับเคลื่อน

1) สนับสนุนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอให้ทำหน้าที่ในฐานะ “สถานศึกษา” ที่มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทรัพยากร และบุคลากรได้ตามความจำเป็นของพื้นที่

2) จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ของหน่วยงานระดับอำเภอ/ตำบล เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และคุณภาพการจัดกิจกรรมในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน

3) สร้างระบบติดตามและประเมินผลที่เน้นความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้หน่วยจัดการเรียนรู้สามารถรายงานผลตามบริบทของตน

กลยุทธ์ที่ 5.4 พัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของหน่วยจัดการเรียนรู้
แนวทางการขับเคลื่อน

1) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลสถานะความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรของหน่วยจัดการเรียนรู้

2) จัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และซ่อมแซมอาคารสถานที่ อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

3) พัฒนาระบบจัดสรรและหมุนเวียนทรัพยากรทางการศึกษา เช่น ห้องสมุดเคลื่อนที่ ชุดอุปกรณ์เรียนรู้สำหรับพื้นที่ห่างไกล หรือพื้นที่ที่มีข้อจำกัดเฉพาะ

กลยุทธ์ที่ 5.5 พัฒนาระบบการสื่อสารและส่งเสริมความเข้าใจนโยบายการเรียนรู้สู่ประชาชน
แนวทางการขับเคลื่อน

1) พัฒนาเว็บไซต์ แอพพลิเคชั่น และช่องทางโซเชียล แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และบริการการเรียนรู้ต่าง ๆ

2) สร้างเครือข่ายอาสาสมัครเผยแพร่ข้อมูลด้านการเรียนรู้ระดับชุมชน

3) ผลิตสื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เช่น คลิป, บทความ, สื่อท้องถิ่น

5.6 แนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเรียนรู้จองคนทุกลุ่มทุกช่วงวัยเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มเป้าหมาย ประชากรวัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี)

> ยกระดับทักษะการเรียนรู้ในทุกมิติ พร้อมกลับสู่ระบบการศึกษา

> สร้างทักษะการทำงานและการดำเนินชีวิตให้สามารถอยู่ได้ในสังคม

> พัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้บริหารและครูในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้

> พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนจัดทำหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและของโลกในศตวรรษที่ 21

> พัฒนากระบวนการบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับการทำงาน

> จัดให้มีระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ

> สร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยจัดการเรียนรู้ในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15 – 59 ปี)

> พัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถตอบโจทย์การทำงาน การประกอบอาชีพ ที่แข่งขันในตลาดงานได้

> สร้างภูมิคุ้มกันด้านทักษะให้ประชากรกลุ่มวัยแรงงาน

> พัฒนาช่องทางการเรียนรู้เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวกทุกที่ทุกเวลา

> จัดทำระบบและกลไกการเทียบระดับการศึกษา เทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ประสบการณ์และสมรรถนะ เพื่อเชื่อมโยงความก้าวหน้าทางอาชีพของกำลังแรงงาน

> พัฒนาระบบสะสมความรู้ในธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) เพื่อประโยชน์ในการรับรองคุณวุฒิ หรือการประกอบอาชีพ

> จัดทำพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้

> จัดทำระบบการประเมินความต้องการของผู้เรียนและต้นสังกัด เพื่อออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

> สร้างเครือข่ายความร่วมมือ อาทิ วิสาหกิจชุมชน สถานประกอบการในชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

> จัดทำบทเรียนออนไลน์สำหรับกลุ่มวัยแรงงานเน้นองค์ความรู้ที่ทันสมัย ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

> ออกแบบสื่อการเรียนรู้และช่องทางในการเข้าถึงการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้พื้นฐานด้านดิจิทัลให้กับกำลังแรงงานแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบาง

> ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ เพื่อฝึกทักษะรองรับการทำงาน

กลุ่มเป้าหมาย ประชากรวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)

> มุงเน้นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน่นการแลกเปลี่ยนองคความรูและประสบการณของผู้สูงวัย โดยสงเสริมใหผู้สูงวัยเป็นผู้ถ่ายทอดความรูและประสบการณในแหล่งเรียนรู้ตาง ๆ

> สงเสริมใหแหล่งเรียนรู้มีเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเขาถึงแหลงการเรียนรูของผู้สูงอายุในพื้นที่

> พัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุหรือผูที่เตรียมตัวเขาสูวัยสูงอายุที่ตองการเปนผูประกอบการ

> พัฒนานวัตกรรมดานสื่อ โครงสรางพื้นฐาน และการจัดสภาพแวดลอมการเรียนรูสำหรับผู้สูงวัย

> จัดทำหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาบุคลากรดานการจัดการเรียนรูสำหรับผู้สูงวัย

กลุ่มเป้าหมาย ประชากรกลุมเป้าหมายพิเศษ/พื้นที่พิเศษ กลุมเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาการจ้างงานหรือการฝึกอบรม

> ส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่พิเศษให้เหมาะสมกับภูมิสังคม อัตลักษณ์ ภาษาถิ่น และความต้องการของคนในพื้นที่

> จัด ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลือให้คนพิการ หรือบุคคลซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้โดยสะดวก และทั่วถึง

> ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการ ส่งเสริมการเรียนเพื่อการเรียนมีงานทำ ส่งเสริมให้มีทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต

> จัด ส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายวัยเรียนที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือไม่มีหน่วยงานอื่นใดไปดำเนินการในการเข้ารับการศึกษาได้เข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อยกระดับคุณวุฒิทางการศึกษาให้สูงขึ้นและร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

> จัดทำหลักสูตรที่มีคุณภาพ เนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมกับคนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

> ส่งเสริมการเรียนการสอนที่ควบคู่ไปกับการฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติทางด้านทักษะอาชีพ ทักษะดิจิทัล ทักษะสังคมและอารมณ์

ส่วนที่ 6

การขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดสู่การปฏิบัติ

6.1 ความเชื่อมโยงระหว่างแผนส่งเสริมการเรียนรู้กับแผนระดับต่าง ๆ

ตารางที่ 42 ความเชื่อมโยงระหว่างแผนส่งเสริมการเรียนรู้กับแผนระดับต่าง ๆ

ประเด็นการขับเคลื่อนงาน	ความสอดคล้อง							
	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)	แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)	แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2560 – 2579)	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
ประเด็นขับเคลื่อนที่ 1 ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของประชาชน	ย.3	ประเด็น 11,12	เป้าหมาย 2	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5	ย.3	ย.1	ย.1	เป้าหมาย 4
ประเด็นขับเคลื่อนที่ 2 ขยายโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ย.4	ประเด็น 17	เป้าหมาย 3	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5	ย.4	ย.1	ย.4	เป้าหมาย 4
ประเด็นขับเคลื่อนที่ 3 สร้างพื้นที่และระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ย.3	ประเด็น 12	เป้าหมาย 3	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5	ย.4	ย.1	ย.3	เป้าหมาย 4

ประเด็นการขับเคลื่อนงาน	ความสอดคล้อง							
	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)	แผนการศึกษาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 – 2570)	แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2560 – 2579)	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
ประเด็นขับเคลื่อนที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ย.4	ประเด็น 11,15	เป้าหมาย 3	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5	ย.1	ย.2	ย.4	เป้าหมาย 4
ประเด็นขับเคลื่อนที่ 5 ยกระดับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	ย.6	ประเด็น 20	หมุดหมาย 13	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5	ย.6	ย.3	ย.6	เป้าหมาย 4

6.2 ระบบและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

1) สร้างความรู้และความเข้าใจสาระสำคัญของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) ให้กับคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ อย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดประชุม การสื่อสารประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการนำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติ

2) สร้างความร่วมมือกับหน่วยจัดการเรียนรู้ในจังหวัดทุกระดับ ในการดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์เป้าหมายตามแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างชัดเจน

3) คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ต้องให้ความสำคัญและใช้แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) เป็นกรอบในการดำเนินงานและบริหารงานของหน่วยงาน

4) บูรณาการประสานการปฏิบัติแผนส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) กับแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน รวมทั้งจัดให้มีการจัดโครงการ กิจกรรมร่วมกันในในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล

6.3 บทบาทของหน่วยจัดการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

> จัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาสให้สอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ บริบทของท้องถิ่นและแผนการศึกษาแห่งชาติ

> รับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของภาคีเครือข่ายประกอบกับการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส

> วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลด้านบริบทและศักยภาพของพื้นที่ด้านการผลิต การประกอบอาชีพ การรับบริการ เพื่อการกำหนดความต้องการในการพัฒนาคนในแต่ละพื้นที่ จัดทำฐานข้อมูลด้านอาชีพที่สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น

> กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ประชาชน ในส่วนที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของพื้นที่

> ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือกับทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ในการเข้ามามีส่วนร่วมหรือดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชนผ่านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐานและหลากหลาย

> ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

> ส่งเสริมการพัฒนาครูให้เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

> พิจารณาแผนการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้และแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลและศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ในด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

> ประสานความร่วมมือและแนะนำการจัดการเรียนรู้ของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

> สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน รวมถึงผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ หรือภูมิปัญญาให้แก่ประชาชน

> ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้และพัฒนาอาชีพ แนะแนวอาชีพและจัดการเรียนรู้ด้านอาชีพตามหลักสูตร

> ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มสนใจ และชุมชน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างการตระหนักรู้ให้แก่ผู้เรียน ประชาชน ทุกกลุ่มเป้าหมาย

> จัดทำข้อมูลและสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนาครูให้เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

> ประสานความร่วมมือและแนะนำการจัดการเรียนรู้ของภาคีเครือข่ายในพื้นที่

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับตำบล/แขวง

> รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ข้อมูลความต้องการ/ความจำเป็นด้านการเรียนรู้อื่น ๆ

> สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน รวมถึงผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้หรือภูมิปัญญาให้แก่ประชาชน

> จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะชีวิต และคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์การพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการทำงาน ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะด้านสังคมและความรับผิดชอบ

> จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

> วัดและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

> ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มสนใจ และชุมชน ที่สอดแทรกการสร้างจิตสำนึก เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างการตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

> จัดทำข้อมูลและสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด

> พิจารณา ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ และให้ความเห็นชอบแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

> ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

> ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในพื้นที่ของจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

> ติดตามการดำเนินงานในการส่งเสริมการเรียนรู้ของหน่วยจัดการเรียนรู้และภาคีเครือข่ายให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

หน่วยงานต่าง ๆ และภาคีเครือข่าย

> จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้กับคนทุกกลุ่มทุกอาชีพ ให้ได้รับการฝึกฝนทักษะที่สนใจหรือถนัด

> ผู้ชำนาญการในภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

> มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และประเมินผลสัมฤทธิ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

> สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาหรือจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกรูปแบบ ทุกที่ทุกเวลา เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

> ร่วมกันจัดหรือส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดให้มีแหล่งส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในชุมชน

6.4 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส

หลักการติดตามและประเมินผลของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570) เพื่อนำไปสู่กระบวนการติดตามและประเมินผลเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

ภาพรวมของแผน

การติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายปี และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตามที่ผนกำหนดไว้ พร้อมทั้งประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยความสำเร็จเพื่อนำไปทบทวนและปรับปรุงแนวทางการขับเคลื่อนต่อไป

โครงการ

เพื่อติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนการประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินงาน/โครงการ และความสอดคล้องกับสถานการณ์

กลไกการขับเคลื่อน

ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการติดตามประเมินผลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.5 ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติและบรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่แผนกำหนดและหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทุกระดับพื้นที่ต้องร่วมกันขับเคลื่อน การดำเนินงาน และมีการทบทวนปรับปรุงแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

> สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคม ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพพัฒนาคุณภาพของคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยทุกอาชีพ

> การสร้างความเข้าใจในเป้าหมายและประเด็นการขับเคลื่อนงานของผู้ปฏิบัติทุกหน่วยงานทุกระดับเพื่อให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

> การปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดของการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้คนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยทุกอาชีพ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

> มีการบริหารจัดการและการเชื่อมโยงประเด็นและแนวทางการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของแผน มีคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้เกิดการนำไปปฏิบัติ

> มีการจัดทำคู่มือการประเมินการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อวัดความสำเร็จรวมไปถึงการติดตามการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการเรียนรู้

> การปรับระบบการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ปรับโครงสร้างการบริหารงานให้มีความชัดเจนในด้านบทบาทหน้าที่ การบริหารงานบุคคลในแต่ละระดับให้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้รับบริการทางการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2568 - 2570)

ประกาศสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส
(พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

ด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด จัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของกรม บริบทของท้องถิ่น และแผนการศึกษาแห่งชาติ และต้องรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของภาคีเครือข่ายประกอบด้วย และเมื่อจัดทำร่างแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดแล้วเสร็จ ให้เสนอคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและบังคับใช้ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ดังนี้

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) มีหน้าที่ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) และจัดทำร่างแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ บริบทของท้องถิ่น และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานราธิวาส	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองนราธิวาส	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจะแนะ	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเจาะไอร้อง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตากใบ	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบาเจาะ	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยี่งอ	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอระแงะ	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรือเสาะ	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอแว้ง	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีสาคร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุคิริน	กรรมการ

/๑๕. ผู้อำนวยการ...

“เรียนดี มีคุณธรรม”

๑๕. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงโก-ลก		กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุไหงปาดี		กรรมการ
๑๗. นายพิทักษ์ ธรรมา	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๑๘. นายอาสลัน หิเล	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๑๙. นางสาวอุไรวรรณ ชินพงษ์	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๐. นายกฤษฎา รัตนสมบูรณ์	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๑. นางพัชรินทร์ บินเจ๊ะมิง	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๒. นายสมาน ผ่านพรม	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๓. นายเอกสิทธิ์ บือง่าฉา	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๔. นายไพศาล ไชยประเสริฐ	ผู้แทนภาคีเครือข่าย	กรรมการ
๒๕. นางสาวจรีลักษณ์ สัตตบริพันธ์	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา	เลขานุการ
๒๖. นางสาวอักษรลักษณ์ เด่นสันติกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นางสาวกรกนก พงศกฤตธมน	นักจัดการงานทั่วไป	ผู้ช่วยเลขานุการ

ขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ เอาใจใส่อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และบังเกิดผลดีแก่ทางราชการสูงสุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวนราวรรณ เวชธรรม)
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

“เรียนดี มีคุณธรรม”

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวนราวรรณ	เวชธรรม	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส
ว่าที่ร้อยโทประวิตร	จินตประสาท	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

บรรณาธิการ

นางสาวจรีลักษณ์	สัตตบริพันธ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

คณะผู้จัดทำ

นางสาวจรีลักษณ์	สัตตบริพันธ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวอักษรลักษณ์	เด่นสันติกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวกรกนก	พงศกฤตธมน	นักจัดการงานทั่วไป

ผู้เรียบเรียง และจัดทำต้นฉบับ

นางสาวจรีลักษณ์	สัตตบริพันธ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนราธิวาส

